

12/2022. (IV. 14.) ITM rendelet

a hivatásos hajós képesítésekről

A víziközeledésről szóló 2000. évi XLII. törvény 88. § (2) bekezdés 19. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva - a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró oktatásért felelős miniszterrel egyetértésben - a következőket rendelem el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed

a) a Magyarország területén közlekedő azon úszólétesítmények hivatásos hajós személyzetére, amelyek

aa) hossza 20 méter vagy azt meghaladó érték;

ab) esetében a hosszúság, a szélesség és a merülés szorzata 100 köbméter vagy azt meghaladó érték;

ac) az aa) és ab) alpont szerinti hajók vontatására vagy tolására kerülnek alkalmazásra;

ad) úszómunkagépek vontatására vagy tolására kerülnek alkalmazásra;

ae) az aa) és ab) alpont szerinti hajók vagy úszómunkagépek mellévelt alakzatban történő továbbítására kerülnek alkalmazásra;

af) személyhajók;

ag) a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodáshoz (ADN) csatolt Szabályzat kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló 386/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet szerinti jóváhagyási igazolás alapján tarthatók üzemben;

ah) úszómunkagépek;

b) az a) pontban meghatározott személyek tekintetében

ba) a hajózási képesítések megszerzéséhez szükséges vizsgákra felkészítő tanfolyamokra és képzőszervekre, valamint

bb) a hajózási képesítő vizsgákra;

c) Magyarország területén kívül, a magyar hajózási hatóság vagy a Kormány által a hajózási vizsgák lebonyolítására rendeletben kijelölt szerv (a továbbiakban: vizsgaközpont) által kiadott hajózási képesítő okmánnyal rendelkező személyekre,

d) a hivatásos hajós képzésben és a vizsgáztatás során alkalmazott szimulátor berendezésekre.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki

a) a belvízi utakon tartózkodó tengeri hajón szolgálatot teljesítők képesítéseinek kivételével a tengerhajózásra,

b) a belvízi szolgálati célú és a kedvtelési célú hajózásra,

c) a honvédelmi, rendvédelmi, polgári védelmi, katasztrófavédelmi, tűzoltósági és sürgősségi segélyszolgálati célú hajózási tevékenységet végző úszólétesítmények vezetőire és személyzetére.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

1. *aktív szolgálati könyv vagy aktív hajónapló*: olyan szolgálati könyv vagy hajónapló, amelyben a szolgálat ellátásával és a hajó mozgásával összefüggésben keletkezett adatokat lehet rögzíteni;

2. *belvízi út*: olyan, tengertől eltérő vízi út, amely az 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti vízi járművekkel hajózható;

3. *cseppfolyósított földgázzal foglalkozó szakértő*: olyan természetes személy, aki képesítéssel rendelkezik a cseppfolyósított földgázzal üzemelő vízi járművek üzemanyag-feltöltési eljárásában való részvételre, vagy arra, hogy az ilyen vízi járműveken hajóvezető legyen;

4. *EGT állam*: az Európai Unió tagállamai és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;

5. *fedélzeti személyzet tagjai*: olyan természetes személyek, akik belvízi utakon közlekedő vízi járművek általános üzemeltetésében vesznek részt, és a hajózással, a hajó működésének ellenőrzésével, a rakománykezeléssel, a rakomány elhelyezéssel és a személyszállítással, a hajógépészettel, a karbantartással, valamint a javítással, a kommunikációval, a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel, továbbá a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat látnak el, azokat a személyeket kivéve, akiket kizárólag a motorok, a daruk, vagy az elektromos és elektronikus berendezések üzemeltetésére jelöltek ki;

6. *fedélzeti tiszt*: a fedélzeti szolgálati ágazat képesített tisztje;

7. *hajó*: belvízi hajó vagy tengeri hajó;

8. *hajónapló*: a vízi jármű által megtett utaknak a vízi jármű személyzete által vezetett hivatalos nyilvántartása;

9. *hajóvezető*: a fedélzeti személyzet olyan tagja, aki képesítéssel rendelkezik arra, hogy az uniós tagállamok belvízi útjain vízi járművet vezessen, és az általános felelősséget viseli a vízi járműért, ideértve a személyzetet, az utasokat és a rakományt;

10. *hajózási idő*: az olyan napokban kifejezett és a hajózási hatóság által igazolt idő, amelyet a fedélzeti személyzet tagjai a vízi jármű útja során belvízi utakon a fedélzeten töltöttek, ideértve az aktív hajózási műveleteket igénylő kirakodási és berakodási tevékenységeket is;

11. *hosszúság*: a hajótest maximális hosszúsága méterben kifejezve, a kormánylapátot és az orrsudarat nem számítva;

12. *irányítási szint*: a hajóvezetői feladatkörhöz, valamint a fedélzeti személyzet többi tagjának a vízi jármű rendeltetésszerű üzemeltetésével kapcsolatos feladatellátásának biztosításához tartozó felelősségi szint;

13. *jóváhagyott gyakorlat és képzés*: a hajózási hatóság által elismert vagy engedélyezett gyakorlat, és közzétett képzés;

14. *képesítő okmány*: olyan okirat, amelyet a hajózási hatóság vagy a vizsgaközpont állított ki, vagy ismert el, és amely a tulajdonosát feljogosítja arra, hogy az abban megnevezett képesítésének megfelelő tevékenységet lásson el;

15. *képzett felügyelő*: olyan vizsgabiztos, aki okirattal igazoltan rendelkezik az e rendelet szerinti írásbeli és számítógépes vizsga lebonyolításához szükséges ismeretekkel;

16. *kompetencia*: olyan bizonyított képesség, amely alapján valaki használni tudja a képesítési előírások által megkövetelt ismereteket és készségeket az úszólétesítmények üzemeltetése során felmerülő feladatok megfelelő szintű ellátásához;

17. *különös kockázat*: olyan, a sajátos hajózási feltételek miatt felmerülő biztonsági kockázat, amely megköveteli a hajóvezetőktől, hogy az irányítási szintre vonatkozó általános kompetencia-előírásokban felsoroltakon túl további sajátos kompetenciákkal is rendelkezzenek;

18. *merülés*: a hajótest legalsó pontja (a gerinc és a rögzített szerelvények figyelembevétele

nélkül) és a legnagyobb merülési vonal között mért függőleges távolság méterben;

19. *nagy kötelék*: olyan tolt kötelék, amely esetében a kötelék teljes hossza és teljes szélessége szorzatának értéke legalább 7000 négyzetméter;

20. *rádiókezelői bizonyítvány*: olyan nemzeti bizonyítvány, amely a nemzetközi távközlési egyezményhez csatolt rádiószabályzattal összhangban kerül kiállításra, amely engedélyezi a rádiókommunikációs állomás belvízi utakon közlekedő vízi járművön történő működtetését;

21. *személyhajózási szakértő*: olyan hajón szolgálatot teljesítő természetes személy, aki a személyhajók fedélzetén a vészhelyzetben szükséges intézkedések megtételéhez szükséges képesítéssel rendelkezik;

22. *szezonális hajózás*: minden évben legfeljebb hat hónapig végzett hajózási tevékenység;

23. *szélesség*: a hajótest maximális szélessége méterben, a külhøj külső szélénél mérve (a lapátkerekeket, a dörzsléceket és hasonlókat nem számítva);

24. *szolgálati könyv*: olyan személyes nyilvántartás, amely rögzíti a személyzet egy tagjának szakmai múltját, különösen a hajózási időt és a megtett utakat;

25. *tolóhajó*: kifejezetten tolt kötelék továbbítására épített hajó;

26. *uniós képesítő bizonyítvány*: olyan bizonyítvány, amelyet tagállami illetékes hatóság állít ki és amely tanúsítja, hogy az érintett személy teljesíti a belvízi hajózásban szükséges szakmai képesítések elismeréséről, valamint a 91/672/EGK és a 96/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2397 európai parlamenti és tanácsi irányelv előírásait;

27. *üzemeltetési szint*: olyan matrózként - akár képesített matrózként, vagy kormányosként - teljesített szolgálathoz, valamint e személy kijelölt felelősségi területéhez tartozó összes feladat elvégzése feletti ellenőrzés fenntartásával összefüggő - a megfelelő eljárások szerint és egy, az irányítási szinten szolgálatot teljesítő személy irányítása alatt gyakorolt - felelősségi szint;

28. *vízi jármű*: hajó vagy úszómunkagép;

29. *vontatóhajó*: kifejezetten vontatási műveletek végrehajtására épített hajó.

II. FEJEZET

KÉPESÍTŐ BIZONYÍTVÁNYOK

3. A fedélzeti személyzet tagjai számára, valamint a különleges műveletekhez szükséges uniós képesítő bizonyítványok

3. § (1) A fedélzeti személyzet uniós képesítő bizonyítvánnyal, vagy a 7. § szerint elismert bizonyítvánnyal rendelkező tagjai végezhetnek a bizonyítványban meghatározott szolgálatot a magyar vízterületeken.

(2) A fedélzeti személyzet hajóvezetőtől eltérő tagjainak az uniós képesítő bizonyítványát és a szolgálati könyvét egyetlen dokumentumba kell foglalni.

(3) A szolgálati könyv cseréjekor a legmagasabb képesítést és kiegészítő képesítéseket, valamint a különleges engedélyeket át kell vezetni az újonnan kiállított szolgálati könyvbe és be kell jegyezni a hajózási hatóság, valamint a vizsgaközpont nyilvántartásába.

(4) A személyhajózási szakértői és a cseppfolyósított földgázzal foglalkozó szakértői tevékenységet (a továbbiakban együtt: különleges műveletek) uniós képesítő bizonyítvánnyal, vagy a 7. § szerint elismert bizonyítvánnyal rendelkező természetes személyek végezhetik.

(5) Az (1) és (4) bekezdéstől eltérően, a vízi járművek üzemeltetésében részt vevő, a fedélzeti személyzet tagjai esetében a hajóvezetőtől eltérő személyek részére kiállított olyan bizonyítványok, amelyeket a 2012. évi XIX. törvénnyel kihirdetett, a tengerészek képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló 1978. évi nemzetközi egyezmény 2010. évi manilai módosításaival

egységes szerkezetbe foglalt szövegéről szóló egyezményrel összhangban állítottak ki vagy annak megfelelően ismertek el, a belvízi utakon közlekedő tengeri hajókon is érvényesek.

4. A hajóvezetői bizonyítvánnyal együtt érvényes különleges engedélyek

4. § A következő hajózási tevékenységeket kizárólag a tevékenységre különleges engedéllyel rendelkező hajóvezetői bizonyítvánnyal rendelkező személy végezheti:

- a) a tengeri jellegűnek minősített belvízi úton történő hajózás;
- b) a 6. § szerinti különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszoknak minősített belvízi úton történő hajózás;
- c) a radar segítségével történő hajózás;
- d) a cseppfolyósított földgázzal üzemelő vízi járművel való hajózás; és
- e) nagy kötelekek vezetése.

5. Egyes nemzeti vízi utakon, valamint a helyi érdekű, korlátozott távolságon és a szezonális jelleggel hajózási tevékenységet folytató vízi járművek személyzetének képesítései

5. § (1) A hajózható tavakon közlekedő vízi járművek személyzetének képesítéseire a 2. melléklet szabályait kell alkalmazni.

(2) A hajózási hatóság értesíti az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) az (1) bekezdésben felsorolt vízi utakon, az 1. § (1) bekezdés b) pontjában felsorolt személyekre vonatkozó mentességekről.

6. Különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszok

6. § (1) A hajózási hatóság a magyarországi különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokat, az azokra érvényes előírások hatálybalépését 6 hónappal megelőzően a Bizottságnak bejelenti.

(2) Ha a Bizottság nem él kifogással az (1) bekezdés szerinti bejelentésben foglaltak alkalmazása ellen, a hajózási hatóság a különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokat rögzíti az Európai Referencia Adat Menedzsment Rendszerben (ERDMS).

(3) A magyarországi különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokat a 9. melléklet tartalmazza.

7. Elismerés

7. § (1) Az olyan képesítő bizonyítvány, szolgálati könyv vagy hajónapló, amelyet az e rendeletben meghatározott szabályokkal azonos követelményeket előíró, a rajnai hajózó személyzetre vonatkozó szabályzatok szerint állítottak ki, minden belvízi útra hatályos.

(2) Az olyan képesítő bizonyítvány, szolgálati könyv és hajónapló, amelyet harmadik ország állít ki, feltéve, hogy a harmadik ország nemzetközi szerződés alapján elismeri az e rendelet szerint kiállított uniós dokumentumokat, Magyarország belvízi útjain érvényesek.

(3) Az (1) bekezdés sérelme nélkül bármilyen képesítő bizonyítvány, szolgálati könyv vagy hajónapló, amelyet valamely harmadik ország a 22. § (1), (4), (9)-(11) és (13)-(15) bekezdésében meghatározott szabályokkal azonos követelményeket előíró nemzeti szabályai szerint állított ki, és amelyet a Bizottság végrehajtási jogi aktus elfogadásával az Európai Unión belül elismer, valamennyi belvízi úton érvényes.

(4) Ha a hajózási hatóság úgy ítéli meg, hogy egy harmadik ország által kiállított bizonyítvány, szolgálati könyv és hajónapló már nem felel meg az elismerésre vonatkozó követelményeknek, erről haladéktalanul értesíti a Bizottságot, és az értesítését megalapozott indokolással látja el.

III. FEJEZET

SZAKMAI KÉPESÍTÉSEK IGAZOLÁSA

8. Az uniós képesítő bizonyítványok kiállítása és hatálya

8. § (1) A kérelmező a fedélzeti személyzet tagjai számára kiállított uniós képesítő bizonyítvány, vagy a különleges műveletekhez szükséges uniós képesítő bizonyítvány kiállítását a vizsgaközpontnál a következő dokumentumok benyújtásával kezdeményezheti:

- a) személyazonosságot igazoló okmány,
- b) az e rendelet mellékleteiben meghatározott, a kérelmezett képesítésre vonatkozó életkorral, kompetenciával, hatósági megfeleléssel és hajózási idővel kapcsolatos minimumkövetelmények teljesítését igazoló dokumentumok,
- c) az egészségi alkalmasságot igazoló dokumentum vagy képesítő okmány, és
- d) az eljárási díj megfizetését igazoló dokumentum.

(2) Az uniós képesítő bizonyítvány kiállításának további feltétele, hogy a kérelmező nem rendelkezik már korábban kiállított, azonos szintű, hatályos uniós képesítő bizonyítvánnyal.

(3) A fedélzeti személyzet tagjai számára kiállított uniós képesítő bizonyítvány időbeli hatálya a 18. § szerint előírt következő orvosi vizsgálat napjáig, de - hajóvezetők esetén - legfeljebb 13 évig tart.

(4) A különleges műveletek végzéséhez szükséges uniós képesítő bizonyítvány öt évig hatályos.

9. A hajóvezetők különleges engedélyeinek kiállítása és hatálya

9. § (1) A kérelmező a 4. § szerinti különleges engedély kiállítása iránti kérelmének a vizsgaközponthoz történő benyújtásával egyidejűleg dokumentumokkal alátámasztottan a következőket igazolja:

- a) személyazonosságát;
- b) teljesíti a 4. mellékletben meghatározott, a kérelmezett különleges engedélyre vonatkozó életkorral, kompetenciával, hatósági megfeleléssel és hajózási idővel kapcsolatos minimumkövetelményeket;
- c) rendelkezik uniós hajóvezetői képesítő bizonyítvánnyal, vagy a 7. § szerint elismert bizonyítvánnyal, vagy teljesíti azokat a minimumkövetelményeket, amelyeket ez a rendelet a hajóvezetők számára a szükséges uniós képesítő bizonyítványok tekintetében meghatározott.

(2) A különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokon történő hajózáshoz a 4. § b) pontja szerint szükséges különleges engedély kiállításához a kérelmező a vizsgaközpont részére benyújtott kérelmének előterjesztésével egyidejűleg dokumentumokkal alátámasztottan igazolja az (1) bekezdés a) és c) pontjában foglaltakat és azt, hogy teljesíti a 16. §-nak megfelelően meghatározott követelményeket, amelyek az olyan konkrét belvízi útszakaszra jellemző különös kockázatokkal kapcsolatos kompetenciákra vonatkoznak, amelyre az engedélyt kéri.

(3) A vizsgaközpont a 4. § szerint kiállított különleges engedélyeket a hajóvezetők uniós képesítési bizonyítványában rögzíti a belvízi hajózási szakmai képesítések tekintetében alkalmazott mintákról szóló, 2020. január 14-i (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet [a továbbiakban: (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet] I. melléklet 1. és 2. pontjában foglalt mintának megfelelően.

(4) A (3) bekezdéstől eltérően, a 4. § d) pontjában foglalt különleges engedélyt a vizsgaközpont cseppfolyósított földgázzal foglalkozó szakértők uniós képesítő bizonyítványaként állítja ki az (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet I. melléklet 1. pontjában foglalt minta alapján.

10. Az uniós képesítő bizonyítványok és a hajóvezetők különleges engedélyeinek megújítása

10. § Az uniós képesítő bizonyítvány időbeli hatályának lejártakor, vagy azt megelőzően a vizsgaközpont a jogosult kérelmére megújítja a bizonyítványt, valamint az abban szereplő különleges engedélyeket, ha:

a) a fedélzeti személyzet tagjai számára szükséges uniós képesítő bizonyítvány és a 4. § d) pontjában meghatározottól eltérő különleges engedélyek esetében a 8. § (1) bekezdés a), c) és d) pontja szerinti dokumentumot benyújtották, valamint

b) a 3. § (4) bekezdése szerinti különleges műveletek végzéséhez szükséges uniós képesítő bizonyítvány esetében a 8. § (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti dokumentumot benyújtották és a sikeres vizsgát igazolják.

11. A képesítő bizonyítványok és a hajóvezetők különleges engedélyeinek felfüggesztése és visszavonása

11. § (1) Ha a képesítő bizonyítványt vagy különleges engedélyt kiállító szervezet megállapítja, hogy a Magyarországon kiállított képesítő bizonyítvány vagy a különleges engedély kiállításának feltételei a kiállítást követően már nem teljesülnek, akkor a bizonyítványt vagy különleges engedélyt a kiállító szervezet javaslatára a hajózási hatóság visszavonja.

(2) A hajózási hatóság a képesítő bizonyítványt:

a) visszavonja a kiadásának alapjául szolgáló adatok, tények, nyilatkozatok valótlanúsága esetén,

b) bevonja, ha az hamis vagy meghamisították, vagy

c) visszavonja, ha a víziközlekedési baleset (havaria) az élet- és vagyonbiztonság, valamint a környezet veszélyeztetését az érvényes képesítő okmánnyal rendelkező személy okozta.

(3) A hajózási hatóság biztonsági okokból vagy a közrend védelme érdekében ideiglenesen, az ügy kivizsgálására indított eljárás lezárásáig, de legfeljebb 12 hónapra felfüggesztheti a képesítő bizonyítványt, ha:

a) a birtokosa halálos kimenetelű baleset, maradandó fogyatékoság, súlyos egészségromlás vagy tömegszerencsétlenség okozója,

b) a vízi közlekedés biztonságát szándékosan, vagy gondatlanságból veszélyeztette,

c) soron kívüli orvosi alkalmassági vizsgálat elrendelése esetén,

d) a képesítés megszerzésével, kiállításával vagy tartalmával kapcsolatosan jogszabálysértés merül fel.

(4) A hajózási hatóság a felfüggesztést és visszavonást haladéktalanul rögzíti a víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Vkt.) 48/A. § (8) bekezdése szerinti adatbázisban.

12. Együttműködés

12. § (1) Ha a hajózási hatóság megállapítja, hogy egy másik tagállam hatósága által kiállított képesítő bizonyítvány már nem felel meg az e rendeletben meghatározott feltételeknek, vagy biztonsági okokból vagy a közrend védelme érdekében ez szükséges, további intézkedés céljából tájékoztatja a kiállító hatóságot és a Bizottságot.

(2) Ha a hajózási hatóság másik tagállam hatóságától az (1) bekezdés szerinti esetről tájékoztatást kap, az eljárása során hozott döntéséről értesíti a megkereső hatóságot.

(3) A kiállító hatóság határozatáról szóló értesítéséig a hajózási hatóság, ha a hajózásbiztonságot befolyásoló hiányosságot észlel, megtilthatja az érintett személyeknek az adott képesítéssel betölthető szolgálat ellátását.

(4) A vizsgaközpont együttműködik más tagállamok hatóságaival, ha a szolgálati könyv birtokosa kéri az elismert képesítő bizonyítványok és szolgálati könyvek birtokosai által teljesített hajózási idő és megtett utak rögzítését, valamint ezen adatok - az igazolás iránti kérelem benyújtása előtti legfeljebb 15 hónapos időszakra vonatkozó - igazolását.

13. Kompetenciák értékelése

13. § (1) A kompetencia követelményeket és a kapcsolódó ismereteket és készségeket az 1-9. melléklet tartalmazza.

(2) A kompetenciákra vonatkozó követelményeknek való megfelelés olyan vizsga letételével igazolható, amelyet:

a) a 14. § szerint a vizsgaközpont szervezett; vagy

b) a 15. § szerint jóváhagyott képzési program részeként szerveztek.

(3) Az alkalmassági követelményeknek való megfelelés teljesül az eredményes elméleti vizsga teljesítését követően sikeres gyakorlati vizsga teljesítésével. Az elméleti és gyakorlati vizsga sikeres teljesítését követően a következő képesítő bizonyítványokat állítja ki a vizsgaközpont:

a) uniós képesítő bizonyítvány hajóvezetők számára;

b) radar segítségével történő hajózásra vonatkozó különleges engedély a 4. § c) pontja szerint (radarhajós bizonyítvány);

c) uniós képesítő bizonyítvány cseppfolyósított földgázzal foglalkozó szakértők számára;

d) uniós képesítő bizonyítvány személyhajózási szakértők számára.

(4) A vízi jármű vezetésétől jogerős ítélettel eltiltott személy az eltiltás hatálya alatt, vagy szabálysértési hatósági határozatban történt eltiltás esetén a jogerős hatósági határozatban megjelölt időpontig gyakorlati vizsgára nem bocsátható.

(5) A (3) bekezdés a) pontjában foglalt bizonyítvány és b) pontjában foglalt különleges engedély megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga egy vízi jármű fedélzetén vagy a 17. §-ban meghatározott feltételeknek megfelelő szimulátoron teljesíthető.

(6) A (3) bekezdés c) és d) pontjában foglalt bizonyítványok megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsgák vízi jármű fedélzetén vagy megfelelő parton lévő létesítményben is lebonyolíthatók.

(7) A (3) bekezdés szerinti gyakorlati vizsgákra vonatkozó előírásokat, a gyakorlati vizsgán ellenőrizendő konkrét kompetenciákat és feltételeket, valamint az azon vízi járművekre vonatkozó minimumkövetelményeket, amelyeken gyakorlati vizsgát lehet tenni, a 4-6. és 8. melléklet tartalmazza.

(8) A vizsgák részletes szabályaira és feltételeire, valamint a vizsgabizottság működési rendjére vonatkozó előírások, e rendeletben nem szabályozott részletszabályai tekintetében a hajózási képzésekről szóló miniszteri rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

14. A vizsgaközpont által lebonyolított vizsgák

14. § (1) A 13. § (2) bekezdés a) pontja szerinti vizsgát a Vkt. 26/B. § (2) bekezdése szerinti Vizsgabiztosi Névjegyzékben szereplő vizsgabiztos előtt lehet letenni. A vizsgát olyan vizsgabiztos tarthatja, aki a vizsga szintjének megfelelő olyan képesítéssel rendelkezik, melynek birtokában fel tudja mérni a 13. § (1) bekezdése szerinti alkalmassági követelményeknek való megfelelést, valamint a kapcsolódó ismereteket és készségeket.

(2) A vizsgaközpont az (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet III. mellékletében foglaltaknak megfelelő gyakorlati vizsgabizonyítványt állít ki azon kérelmező részére, aki a 13. § (3) bekezdése szerinti gyakorlati vizsgát vagy a 17. § szerinti szimulátoron lebonyolított vizsgát sikeresen teljesítette.

(3) A hajózási hatóság és a vizsgaközpont elfogadja azt a (2) bekezdés szerinti gyakorlati vizsgabizonyítványt, amelyet más tagállam vagy elismert képzési rendszerű harmadik ország hatósága állított ki.

(4) A feleletválasztós írásbeli tesztvizsgákat vagy számítógépes vizsgákat az (1) bekezdés szerinti vizsgabiztosok és képzett felügyelők is lefolytathatják.

(5) Vizsgabiztosi tevékenységet nem végezhet az az oktató, aki gyakorlati oktatóként tevékenykedik, vagy képzőszervvel gyakorlati oktatásra irányuló munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

(6) A vizsgán a vizsgabiztos nem működhet közre, ha:

a) a vizsgázó vagy a b) pontban megjelölt személyeknek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti közeli hozzátartozója,

b) a képzőszervvel, amely a vizsgázót a vizsgára jelentette vagy felkészítette munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, vagy a képzőszerv tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, vagy a képzőszervben tulajdonrészrel rendelkezik,

c) a vizsgázó teljesítményének objektív megítélése tőle egyéb okból nem várható el (elfogultság).

(7) A vizsgaközpont gondoskodik a vizsgán olyan vizsgabiztos részvételéről, aki a (6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a vizsgát lebonyolítja. A vele szemben felmerült, (5) és (6) bekezdésben foglalt összeférhetlenségi okot a vizsgabiztos haladéktalanul köteles írásban bejelenteni a vizsgaközpont részére.

(8) Érvénytelen az a vizsga, amelyet a vizsgaközpont olyan vizsgabiztos részvételével bonyolított le, akivel szemben az (5) és (6) bekezdés szerinti összeférhetlenségi ok állt fenn.

(9) A vizsga díjköteles. A jogszabályban megállapított vizsgadíj befizetésének igazolása a vizsgára bocsátás feltétele.

(10) A jelölt a vizsgára való jelentkezés benyújtásától számított 12 hónapon belül kezdheti meg.

(11) Az a jelölt, akinek a vizsgáját a vizsgabizottság valamely témakörből eredménytelennek minősíti, e témakörből javítóvizsgát tehet.

(12) Javítóvizsga a sikertelen vizsga napját követő legalább egy hét elteltével, de legfeljebb 12 hónapon belül tehető. Ha a javítóvizsgát a jelölt e határidőn belül nem kezdi meg - kivéve, ha igazolja, hogy elháríthatatlan külső ok miatt nem volt arra képes - a bizonyítvány vagy engedély a képesítés megszerzéséhez szükséges teljes vizsga megismétlése esetén adható ki.

(13) Vizsgatárgy vagy témakör vizsgája alól részleges - a vizsgatárgy vagy témakör egy részére kiterjedő - felmentés nem adható.

(14) A hajózási gyakorlatot szolgálati könyvvel, hajónaplóval vagy más okirati bizonyítékkal kell igazolni.

15. A képzési programok jóváhagyása

15. § (1) A hajózási hatóság e rendeletben foglalt és a belvízi hajózásban szükséges szakmai képesítések elismeréséről, valamint a 91/672/EGK és a 96/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2397 európai parlamenti és tanácsi irányelv 32. cikke szerinti ES-QIN szabványokban (a továbbiakban: ES-QIN szabványok) foglalt feltételek teljesülése esetén jóváhagyja a 3. § és a 4. § szerinti személyeknek szánt képzési programokat.

(2) A képzési programok minőségellenőrzését és minőségbiztosítását a képzés jóváhagyásában foglaltaknak megfelelően biztosítja a képzőszerv.

(3) Az (1) bekezdés szerinti képzési programokat a hajózási hatóság jóváhagyja, ha:

a) a képzés céljait, tartalmát, módszereit, az adathordozókat, az eljárásokat - ideértve a szimulátorok használatát is - és a tananyagokat, valamint a jelentkezők előrehaladását képzés jóváhagyásában foglaltaknak megfelelően dokumentálják, és azok a jelentkezők számára a 13. § (1) bekezdése szerinti alkalmassági követelmények teljesítését lehetővé teszik; és

b) a vonatkozó kompetenciák értékeléséhez szükséges programokat olyan képzett személyek tartják, akik a képzési programot alaposan ismerik.

(4) A hajózási hatóság a szakirányú diplomát és bizonyítványt elismeri, amelyet valamely más tagállam hatósága által az (1) bekezdésnek megfelelően elismert képzési program elvégzését követően adtak ki.

(5) A jóváhagyott képzési programokat a hajózási hatóság és a vizsgaközpont ellenőrizheti. A hajózási hatóság az ellenőrzés során megállapított jogsértés súlyától függően legfeljebb 6 hónapra felfüggeszti vagy visszavonja az általa jóváhagyott képzési programok engedélyét, ha nem felelnek meg az (1) bekezdésben foglalt hajós szakmai képzésekről szóló ES-QIN szabványoknak és a képzés jóváhagyásában leírtaknak.

(6) A hajózási hatóság a jóváhagyott képzési programokat, valamint azon képzési programokat,

amelyek jóváhagyását visszavonta vagy felfüggesztette, a következő adatok megadásával a Bizottság részére bejelenti:

- a) a képzési program neve,
- b) a megszerzhető diplomák vagy bizonyítványok elnevezése,
- c) a diplomát vagy bizonyítványt kiállító intézmény neve,
- d) a jóváhagyás, a felfüggesztés, illetve a visszavonás hatálybalépésének dátuma, valamint
- e) a vonatkozó képesítés és azok a különleges engedélyek, amelyeknek megszerzésére a diploma vagy bizonyítvány feljogosít.

(7) Nem képezi a jóváhagyás részét a vízi jármű önálló vezetésére jogosító képesítés és a 4. § a)-c) pontja szerinti képesítés megszerzésére irányuló vizsgáztatás.

(8) Az e rendeletben foglalt hivatásos hajózási képesítések megszerzésére és megtartására irányuló képzés akkor hagyható jóvá, ha az megfelel az ES-QIN szabványokban foglalt követelményeknek és a képzőszerv 12 hónapon belül a meglévő minőségbiztosítási rendszerbe a változtatásokat beépíti, vagy annak hiányában hatékony minőségbiztosítási rendszert hoz létre és működtet.

(9) A 13. § (2) bekezdés b) pontja szerinti alkalmassági követelmények teljesítését ellenőrző vizsgát az Oktatói Névjegyzékben szereplő oktató, és a Vizsgabiztosi Névjegyzékben megfelelő jogosultsággal szereplő képzett és összeférhetetlenségtől mentes, független vizsgabiztos előtt kell letenni.

16. A különös kockázatokkal kapcsolatos kompetenciák értékelése

16. § (1) A különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokon folytatott biztonságos hajóvezetéshez kiegészítő kompetenciák (vonalismeret) szükségesek, amelyeknek való megfelelés vizsga letételéhez kötött.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kompetenciákra vonatkozó részletes szabályokat a 9. melléklet tartalmazza.

(3) Az (1) bekezdés szerinti különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokra vonatkozó előírások alapján a vizsgabizottság értékelheti, hogy a jelölt megfelelő kompetenciákkal rendelkezik-e a másik tagállamban, vagy harmadik államban található belvízi útszakaszra vonatkozóan.

(4) Más állam különös kockázatot jelentő vízi útjával vagy annak egyes szakaszaival kapcsolatosan a hajózási hatóság - a viszonyosság elve alapján - megállapodást köthet és információkat adhat át a vizsga Magyarországon történő teljesítéséhez, a megállapodásról a hajózási hatóság a Bizottságot tájékoztatja.

(5) A magyarországi különös kockázatú vízi utakra vonatkozóan más tagállamtól érkező kérés esetén a vizsgáláshoz szükséges eszközök kölcsönös rendelkezésre bocsátására a hajózási hatóság más állam hajózási hatóságával megállapodást köt, ha a vizsga megtartásához és kiértékeléséhez szükséges eszközök rendelkezésre állnak.

(6) Ha az Európai Unió területén kívüli Duna-szakaszra vonatkozóan a 9. mellékletben foglalt vízterület fekvésének helye szerint illetékes hatósággal nem jön létre megállapodás, akkor a vizsgaközpont a magyar hajóvezetők tekintetében a 9. melléklet 4-6. pontjában foglaltaknak megfelelően jár el.

(7) A Dunán való hajózás rendjének szabályozása tárgyában, Belgrádban 1948. évi augusztus hó 18. napján kelt nemzetközi Egyezmény becikkelyezéséről szóló 1949. évi XIII. törvény alapján, a Duna Bizottság tagállamai közötti kölcsönös elismerési kötelezettség alapján a magyar hajózási hatóság elismeri az összes Duna menti államban tett, a Duna fő ágára vonatkozó vonalvizsgát.

17. Szimulátorok használata

17. § (1) Az alkalmasság értékeléséhez a hajózási hatóság által jóváhagyott szimulátor használható. A hajózási hatóság határozatában a jóváhagyást az erre irányuló kérelem alapján akkor adja meg, ha a kérelmező az eljárás során igazolja, hogy a szimulátor teljesíti a (2) bekezdésben

foglalt feltételeket. A jóváhagyás megadásáról rendelkező határozat tartalmazza a szimulátoron jóváhagyott konkrét alkalmassági értékelést is.

(2) A szimulátorok jóváhagyására vonatkozó követelményeket a 10. melléklet állapítja meg.

(3) A hajózási hatóság nem bízhat meg olyan szakértőt a 10. melléklet szerinti vizsgálat elvégzésére, aki az adott szimulátor tervezésében, kivitelezésében részt vett és a képzési programot végző szervvel tulajdonosi vagy szerződéses jogviszonyban állt vagy jelenleg áll.

(4) A hajózási hatóság minden további műszaki előírás és értékelés nélkül elismeri azt a szimulátort, amelyet valamely másik tagállam hatósága az (1) bekezdésnek megfelelően jóváhagyott.

(5) A hajózási hatóság kismértékű - a szimulátor alkalmazhatóságát és a kompetenciák értékelését nem akadályozó - nem megfelelés esetén, melyek elhárítását az üzemeltető 30 napon belül ki tud javítani, annak idejére felfüggeszti. Ha az előírt 30 nap eredménytelenül telt el, vagy a hajózási hatóság súlyos nem megfelelést észlel visszavonja azon szimulátorok jóváhagyását, amelyek már nem felelnek meg a (2) bekezdésben meghatározott, jóváhagyására vonatkozó részletes előírásoknak.

(6) A hajózási hatóság megküldi a Bizottságnak a jóváhagyott, a felfüggesztett és a visszavont szimulátorokra vonatkozó hatósági határozatokat.

(7) A hajóvezetői képesítő bizonyítvány megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga szimulátoron történő teljesítéséhez, a vizsga követelményei megegyeznek a 4. mellékletben foglalt feltételekkel.

(8) A radarhajós képesítés megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga követelményeinek szimulátoron történő teljesítéséhez, a vizsga követelményei megegyeznek a 6. mellékletben foglalt feltételekkel.

18. Egészségi alkalmasság

18. § (1) A fedélzeti személyzet azon tagjai, akik uniós képesítő bizonyítvány iránti kérelmet nyújtottak be a vizsgaközponthoz, egészségi alkalmasságukat a belvízi hajósok vizsgálatára jogosult orvos által kiállított érvényes orvosi igazolással igazolják.

(2) A kérelmező egészségi alkalmasságának igazolására orvosi igazolást mutat be a vizsgaközpontnak,

a) ha a fedélzeti személyzet tagjai számára kiállított uniós képesítő bizonyítvány első alkalommal történő kiállítását kéri;

b) ha a hajóvezetők uniós képesítő bizonyítványának kiállítását kéri; vagy

c) ha a fedélzeti személyzet tagjai számára kiállított uniós képesítő bizonyítványok megújítását kéri, a (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesülése esetén.

(3) Az uniós képesítő bizonyítvány megszerzéséhez kiállított orvosi igazolás keltezése nem lehet korábbi, mint az uniós képesítő bizonyítvány kérelmezését megelőző három hónap.

(4) A fedélzeti személyzet 60. életévét betöltött tagja az uniós képesítő bizonyítvány időbeli hatályának meghosszabbítása érdekében legalább ötévenként, 70. életévét betöltött tagja kétvévenként igazolja az egészségi alkalmasságát az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.

(5) Ha feltételezhető, hogy a hajós személyzet tagja már nem felel meg a (7) bekezdésben foglalt egészségi alkalmassági követelményeknek, a munkáltató, a hajó vezetője vagy a vizsgaközpont kötelezheti a hajós személyzet érintett tagját az egészségi alkalmasságának az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelő igazolására.

(6) Ha a kérelmező egészségi alkalmasságát nem tudja teljeskörűen igazolni, a vizsgaközpont korlátozásokat vezethet be a hajózás biztonsága érdekében. Ebben az esetben az egészségi alkalmassággal kapcsolatos korrekciós intézkedéseket és korlátozásokat az (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet I. Melléklet 1. és 2. pontjában foglalt mintának megfelelően a vizsgaközpont az uniós vagy más képesítő bizonyítványban, annak kitöltésére vonatkozó szabályoknak megfelelően feltünteti.

(7) Az egészségi alkalmasság követelményeit, különösen az orvosok által elvégzendő vizsgálatokat illetően, valamint a munkára való alkalmasság megállapításának kritériumait, továbbá a korlátozások és korrekciós intézkedések listáját a hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről szóló 21/2002. (XI. 8.) GKM-ESzCsM együttes rendelet állapítja meg.

IV. FEJEZET

A HAJÓZÁSI ADMINISZTRÁCIÓ

19. Nyomon követés

19. § A hajózási hatóság vagy az általa felkért szakértő, az ES-QIN szabványokra is kiterjedő minőségbiztosítási rendszer segítségével ellenőrzi a képzéssel, az alkalmassági felméréssel, valamint az uniós képesítő bizonyítvány, szolgálati könyv és hajónapló kiállításával és aktualizálásával kapcsolatos tevékenységet, ha azt arra feljogosított független szervezet még nem tanúsította, az e rendelet által meghatározott és az ES-QIN szabványokban rögzített célok megvalósítása érdekében.

20. Értékelés

20. § (1) 2037. január 17-ig a vizsgaközpont gondoskodik arról, hogy a kompetenciák megszerzésével és értékelésével kapcsolatos tevékenységeket, valamint az uniós képesítő bizonyítványokkal és a szolgálati könyvekkel kapcsolatos adminisztrációt, azt követően pedig legalább tízévente független szervek értékeljék.

(2) A hajózási hatóság gondoskodik arról, hogy a hajónaplókkal kapcsolatos adminisztrációt 2037. január 17-ig, azt követően pedig legalább tízévente független szervek értékeljék.

(3) A vizsgaközpont és a hajózási hatóság biztosítja, hogy a független szervek által végzett értékelések eredményeit megfelelően dokumentálják, és az érintett hatóságok tudomására hozzák. A vizsgaközpont és a hajózási hatóság a nem megfelelések előírt határidőre történő megszüntetésére irányuló, azok súlyával arányos intézkedésekkel orvosolja a független értékelés által feltárt hiányosságokat.

21. A csalás és egyéb jogellenes gyakorlatok megelőzése

21. § (1) A vizsgaközpont ellenőrzési tervet készít, melynek megfelelően ellenőrzéseket hajt végre az e rendeletben meghatározott uniós képesítő bizonyítványokkal, szolgálati könyvekkel, nyilvántartásokkal kapcsolatos jogsértések megelőzése érdekében.

(2) A hajózási hatóság megosztja más tagállamok hatóságaival a vízi járműveket üzemeltető személyek képesítésével kapcsolatos releváns információkat, ideértve a képesítő bizonyítványok felfüggesztésére és visszavonására vonatkozó adatokat is.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. Átmeneti rendelkezések

22. § (1) Azok a hajóvezetői bizonyítványok, amelyeket 2022. január 18. napját megelőzően

állítottak ki, időbeli hatályuk lejártáig, de legfeljebb 2032. január 17. napjáig hatályban maradnak.

(2) A vizsgaközpont azon hajóvezető kérelmére, aki a Közösségen belüli belvízi árufuvarozásra és személyszállításra vonatkozó nemzeti hajóvezetői bizonyítvány megszerzési feltételeinek összehangolásáról szóló, 1996. július 23-i 96/50/EK tanácsi irányelvben (a továbbiakban: 96/50/EK tanácsi irányelv) foglaltaknak megfelelően kiállított és a hajózási hatóság nyilvántartásában szereplő bizonyítvánnyal rendelkezik, uniós képesítő bizonyítványt állít ki, feltéve, hogy a hajóvezető a kérelem benyújtásával egyidejűleg bemutatta a 8. § (1) bekezdés a), c) és d) pontja szerinti okiratokat.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a vizsgaközpont olyan uniós képesítő bizonyítványt állít ki, amely a korábban biztosított jogosultságokat tartalmazza, különösen a 4. § szerinti különleges engedélyeket.

(4) A személyzet azon tagjai, akik nem hajóvezetők, és olyan képesítő bizonyítvánnyal rendelkeznek, amelyet egy tagállam 2022. január 18-át megelőzően adott ki, vagy akik egy vagy több tagállam által elismert képesítéssel rendelkeznek, az említett időpontot követően legfeljebb 10 évig jogosultak ezen bizonyítványra vagy képesítésre. Ezen időszak alatt a személyzet hajóvezetőtől eltérő tagjai továbbra is hivatkozhatnak a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseire képesítésük más tagállamok hatóságai által történő elismerése tekintetében.

(5) Ha a személyzet (4) bekezdésben meghatározott tagjai kérelmezik az uniós képesítő bizonyítvány vagy a 7. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítvány kiállítását, a vizsgaközpont olyan képesítő bizonyítványt állít ki számukra, amelynek alkalmassági követelményei hasonlóak a felváltandó bizonyítvány alkalmassági követelményeihez vagy azoknál alacsonyabb szintűek.

(6) Olyan bizonyítvány, amelynek megszerzéséhez a kérelmezőnek a felváltandó bizonyítványhoz képest magasabb szintű alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie, a következő feltételek teljesülése esetén állítható ki:

a) a matrózok számára kiállított uniós képesítő bizonyítványok esetében: 540 nap hajózási idő, amelyből legalább 180 napot belvízi hajózásban teljesített;

b) a képesített matrózok számára kiállított uniós képesítő bizonyítványok esetében 900 nap hajózási idő, amelyből legalább 540 napot belvízi hajózásban teljesített;

c) a kormányosok számára kiállított uniós képesítő bizonyítványok esetében 1080 nap hajózási idő, amelyből legalább 720 napot belvízi hajózásban teljesített.

(7) A hajózási gyakorlatot szolgálati könyvvel, hajónaplóval vagy más okirati bizonyítékkal kell igazolni.

(8) A (6) bekezdés a)-c) pontjában rögzített minimális hajózási idő helyett legfeljebb 360 nap hajózási idővel kevesebb időt is el kell fogadni, ha a kérelmező olyan képzés sikeres elvégzését igazoló okirattal rendelkezik, amelyet a hajózási hatóság elismert, és amely igazolja, hogy a kérelmező egy gyakorlati navigációs munkát is magában foglaló speciális belvízi hajózási képzést végzett el. Az elfogadható kevesebb idő mértéke legfeljebb a speciális képzés időtartamának megfelelő lehet. Az e rendelet hatálybalépése előtt megkezdett gyakorlatszerzésre fordított időt el kell fogadni.

(9) Azok a szolgálati könyvek és hajónaplók, amelyeket 2022. január 18-át megelőzően e rendeletben foglalt szabályoktól eltérően állítottak ki, 2022. január 18-át követően legfeljebb 10 évig maradnak hatályban.

(10) A (3) bekezdéstől eltérően, a kompon dolgozó személyzet azon tagjai, akik a 96/50/EK tanácsi irányelv hatálya alá nem tartozó nemzeti bizonyítványokkal rendelkeznek, amelyeket 2022. január 18. előtt a hajózási képesítésekről szóló miniszteri rendelet alapján állítottak ki, e nemzeti bizonyítványok ezen időpontot követően a bizonyítvány időbeli hatálya lejártáig, de legfeljebb 20 évig hatályosak azokon az uniós belvízi utakon, amelyekre az említett időpont előtt hatályosak voltak. Ezen időszak lejártáig a kompon dolgozó személyzet tagjainak kérelmére, a vizsgaközpont uniós képesítő bizonyítványt vagy a 7. § (1) bekezdése szerinti bizonyítványt állít ki, ha a kérelmező a 8. § (1) bekezdés a), c) és d) pontja értelmében megfelelő bizonyítékot szolgáltat.

A (4)-(6) bekezdést ennek megfelelően kell alkalmazni.

(11) Azon személyek kérelmére, akik 2010. december 31-éig hajóskapitányi képesítést szereztek a magyar hajózási hatóságnál, és dokumentummal igazoltan hajóskapitányként szolgálatot láttak el, a vizsgaközpont vizsga nélkül uniós hajóvezető bizonyítványt állít ki, beleértve a tengeri jellegűnek minősített belvízi úton történő hajózásra, a radarral történő vezetésre és a nagy kötelékek vezetésére is. A vonalvizsga bizonyítvány alapján a hajós szolgálati könyvébe a korábban szerzett vonalvizsga adatait kell rögzíteni.

(12) A hajóskapitányi szolgálat igazolására a következő dokumentumok szolgálnak:

- a) a hajós szolgálati könyv,
- b) a hajónapló,
- c) a munkáltatói igazolás,
- d) a hajózási hatóság vagy a vizsgaközpont rendelkezésére álló dokumentumok.

(13) A hajózási hatóság elismeri a Dunán való hajózás rendjének szabályozása tárgyában, Belgrádban 1948. évi augusztus hó 18. napján kelt nemzetközi Egyezmény becikkelyezéséről szóló 1949. évi XIII. törvény alapján, a Duna Bizottság ajánlásainak megfelelően annak tagállamai által kiadott képesítéseket viszonyosság esetén, továbbá 2032. január 17-ig a 2018. január 17. előtt alkalmazandó nemzeti követelmények, vagy nemzetközi megállapodás alapján továbbra is elismerheti kölcsönös elismerés esetében a harmadik országok által 2024. január 18. előtt kiállított képesítő bizonyítványokat, szolgálati könyveket és hajónaplókat.

(14) 2032. január 18-ig a vizsgaközpont a hajózási képesítésekről szóló miniszteri rendelet alapján a 2022. január 18. előtt kiadott géptiszt és gépkezelő képesítésekkel rendelkezők kérelmére az e rendeletben meghatározott gépész képesítést a hajós szolgálati könyvbe bejegyzi.

(15) 2032. január 18-ig a vizsgaközpont a hajózási képesítésekről szóló miniszteri rendelet alapján 2022. január 18. előtt kiadott „C” kategóriás hajóvezető képesítéssel rendelkezők kérelmére uniós hajóvezetői képesítő bizonyítványt állít ki.

(16) Azok az „A” és „B” kategóriájú hajóvezetői képesítéssel rendelkező személyek esetében, akik az egészségi alkalmasság orvosi igazolása mellett az e rendeletben meghatározott uniós hajóvezető bizonyítvány kiadását kérelmezik, az e rendeletben előírt követelményeket teljesítettnek kell tekinteni. Az „A” kategóriájú képesítés esetén az e rendelet szerint kiállított hajóvezető bizonyítványba be kell jegyezni a tengeri jellegűnek minősített belvízi úton történő hajózásra való jogosultság kódját.

(17) Azok a vizsgázók, akik vizsgáikat e rendelet hatálybalépése előtt kezdték meg, de a hatálybalépés időpontjáig nem fejezték be, 2022. december 31-ig az e rendelet hatálybalépése előtt hatályos eljárás szerint vizsgázhatnak le és számukra az e rendeletben meghatározott hajóvezető bizonyítványt állít ki a vizsgaközpont.

(18) Annak a jelöltnek, aki 2022 január 18-át megelőzően a hajózási hatóság által jóváhagyott képzésen kezdte meg tanulmányait, annak befejezését követően egy év áll rendelkezésére, hogy a vizsgát a hajózási képesítésekről szóló miniszteri rendeletben előírtak szerint teljesítse. A vizsgaközpont a vizsga sikeres letételét követően, ha a megszerzett képesítés az (1)-(17) bekezdésben foglaltak alapján uniós képesítésre cserélhető, az uniós képesítést állítja ki. E rendelkezés 2025. január 18-ig alkalmazható.

23. Hatálybalépés

23. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

24. Jogharmonizációs záradék

24. § (1) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a belvízi hajózásban szükséges szakmai képesítések elismeréséről, valamint a 91/672/EGK és a 96/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2397 európai parlamenti és tanácsi irányelv,

b) az (EU) 2017/2397 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kompetenciákra és a kapcsolódó ismeretekre és készségekre, a gyakorlati vizsgákra, a szimulátorok jóváhagyására és az egészségi alkalmasságra vonatkozó szabványok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. augusztus 2-i (EU) 2020/12 bizottsági felhatalmazáson alapuló irányelv, és

c) az (EU) 2017/2397 irányelvnek a harmadik országok által kiállított bizonyítványok elismerésére vonatkozó átmeneti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2021. július 14-i (EU) 2021/1233 európai parlamenti és tanácsi irányelv.

(2) Ez a rendelet a belvízi hajózási szakmai képesítések tekintetében alkalmazott mintákról szóló, 2020. január 14-i (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

AZ ÉLETKORRA, A HATÓSÁGI MEGFELELÉSRE, A KOMPETENCIÁRA ÉS A HAJÓZÁSI IDŐRE VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

1. Az e mellékletben a fedélzeti személyzet képesítésére vonatkozóan meghatározott minimumkövetelményeket úgy kell értelmezni, hogy azok a képesítések lépcsőzetesen emelkedő szintjei, - a gyakornok- és tanulómatrózok képesítéseit kivéve - amelyeket azonos szintűnek kell tekinteni.

2. A fedélzeti személyzet képesítései kezdő szinten:

2.1. Gyakornok képesítés bejegyzését és az első hajós szolgálati könyv kiállítása iránti kérelmet a vizsgaközpont akkor teljesíti, ha a kérelmező legalább a 16. életévét betöltötte és elvégezte a 2. melléklet 2. pont 2.2. alpontjában foglalt biztonsági alapképzést.

2.2. A hajós szolgálati könyvbe a tanulómatróz képesítés bejegyzése iránti kérelmet a vizsgaközpont akkor teljesíti, ha a kérelmező legalább a 15. életévét betöltötte és tanulószerszöveget írt alá, amely a 15. § szerinti jóváhagyott képzési program teljesítését írja elő.

3. Az üzemeltetési szintű feladatokat végző fedélzeti személyzet képesítései:

3.1. A matróz és képesített matróz képesítés megadásának minimumkövetelményeit a 3. melléklet tartalmazza.

3.2. A kormányos képesítésre vonatkozó uniós képesítő bizonyítvány annak állítható ki, aki rádiókezelői bizonyítvánnyal rendelkezik, és

3.2.1. legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik, miközben megfelelő képesítéssel rendelkezett képesített matrózként betöltött szolgálat végzéséhez, vagy

3.2.2. olyan, a 15. § szerinti, legalább három év időtartamú, jóváhagyott képzési programot végzett el, amely az üzemeltetési szintű feladatok tekintetében a 3. mellékletben előírt kompetenciák megszerzésére irányult, e jóváhagyott képzési program részeként legalább 360 nap hajózási idővel rendelkezik, vagy

3.2.3. legalább 500 munkanap tapasztalattal rendelkezik tengeri hajó parancsnokaként betöltött szolgálatban, a vizsgaközpont által lebonyolított, a 14. § szerinti képesítő vizsgán való részvétellel igazolja, hogy megfelel adott üzemeltetési szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan a 3. mellékletben meghatározott követelményeknek.

4. Az irányítási szintű feladatokat végző fedélzeti személyzet képesítései:

4.1. A hajóvezetői képesítés megadásának minimumkövetelményeit a 4. melléklet tartalmazza.

4.2. Az uniós hajóvezetői képesítő bizonyítványhoz kapcsolódó különleges engedélyek megadásának minimumkövetelményei:

4.2.1. Tengeri jellegű vízi utakon történő vezetés

A kérelmező megfelel a tengeri jellegű vízi utakon való hajózás tekintetében a kompetenciákra

vonatkozóan az 5. mellékletben előírt követelményeknek.

4.2.2. Radarhajós

A kérelmező megfelel a radar segítségével történő hajózás tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan a 6. mellékletben előírt követelményeknek.

4.2.3. Vonalvizsga

A vonalvizsga eredményes teljesítéséhez a 9. mellékletben foglalt követelményeket kell teljesíteni.

4.2.4. Nagy kötelékek vezetése

A követelményeket a 4. melléklet tartalmazza.

5. Különleges műveletekhez szükséges képesítések

5.1. A kérelmező megfelel a személyhajózási szakértők tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan a 7. mellékletben előírt követelményeknek.

5.2. A kérelmező megfelel a cseppfolyósított földgázzal foglalkozó (LNG) szakértők tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan a 8. mellékletben előírt követelményeknek.

2. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

**AZ ÉLETKORRA, A HATÓSÁGI MEGFELELÉSRE, A KOMPETENCIÁRA A
HAJÓZÁSI IDŐRE ÉS VIZSGÁKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK A
KIZÁRÓLAG A NEMZETI VÍZIUTAKRA ÉRVÉNYES ÉS AZ 1.
MELLÉKLETBEN NEM SZABÁLYOZOTT, A HAJÓS SZOLGÁLATI
KÖNYVBE ÉS A HAJÓNAPLÓBA BEJEGYZHETŐ KÉPESÍTÉSEK ESETÉN**

1. Képesítések igazolása, ellenőrzés

1.1. Valamennyi - az 1. mellékletben nem szabályozott - képesítés esetében a vizsgára bocsátás feltétele az egészségi alkalmasságról szóló igazolás bemutatása - ahol e rendelet azt előírja - a hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről szóló miniszteri rendelet szerint és a vizsgadíj befizetésének igazolása.

1.2. Azon uniós képesítések hajós szolgálati könyvbe történő bejegyzési kérelmét, melyek megszerzése nem vizsga alapján történik vagy a vizsgáztatást nem a vizsgaközpont végzi, a vizsgaközpont abban az esetben teljesíti, ha a kérelmező az előírt szolgálati időt vagy a képzőszerv által a sikeres vizsgáról kiállított bizonyítványt bemutatja és az eljárási díj befizetését igazolja.

1.3. Ellenőrzéskor a szolgálati könyvbe be nem jegyezhető képesítés esetén, annak meglétét a képzőszerv által kiállított bizonyítvánnyal kell igazolni.

2. Az 1. mellékletben nem szabályozott, az Európai Unió víziútrendszerével összeköttetésben nem lévő vízterületeken magyar lobogó alatt közlekedő hajók fedélzetén alkalmazott személyzet képesítésére vonatkozó szabályok

2.1. Fedélzeti képesítések megszerzésének feltételei

2.1.1. A fedélzetmester képesítést az a személy kaphat, aki:

2.1.1.1. képesített matrózként belvízi vízi úton eltöltött legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik; vagy

2.1.1.2. fedélzeti szolgálat tagjaként 360 nap hajózási időt töltött, amelyből 180 napot matróz szolgálatban teljesített.

2.1.2. A fedélzetmester képesítés belvízi vízi járművön fedélzetmester munkakör betöltésére jogosít.

2.1.3. A matróz-gépkezelő képesítést az a személy kaphat, aki:

2.1.3.1. képesített matróz, és jóváhagyott hajós képzésben tett sikeres matróz-gépkezelői vizsgát, vagy

2.1.3.2. géptani alapismeretekkel rendelkezik, és belvízi géphajón képesített matrózként legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik.

2.1.4. Géptani alapismeretekkel akkor rendelkezik a jelölt, ha olyan közoktatási rendszerű képzésben vett részt (autószerelő, gépész), amely igazolhatóan géptani ismeretekhez kötött, és amely a végzettséget igazoló dokumentummal bizonyítható.

2.1.5. A matróz-gépkezelő képesítés belvízi vízi járművön matróz-gépkezelő munkakör ellátására jogosít.

2.1.6. Matróz képesítést az a személy kaphat, aki 18. évét betöltötte, és a hajózási hatóság által jóváhagyott képzésben sikeres matrózvizsgát tett.

2.2. Biztonsági alapképzés

2.2.1. Biztonsági alapképzést az a képzőszerv végezhet és igazolhat a vizsgaközpont részére, amelynek képzését a hajózási hatóság jóváhagyta.

2.2.2. A képzőszerv által szervezett képzésnek ki kell terjednie a gyakornok által végezhető valamennyi biztonságot érintő elem gyakorlati végrehajtási képességének biztosítására, az alapvető hajós tevékenységek és szolgálati viszonyok megismerésére, valamint a gyakornok kötelezettségeire és jogaira.

2.2.3. A képzőszerv által az 1. pont szerint kiállított igazolás tartalmazza:

2.2.3.1. a képzés jóváhagyására való hivatkozást,

2.2.3.2. a gyakornok következő személyes adatait: név, anyja neve, születés helye és ideje,

2.2.3.3. a képzés tartalmát és időtartamát,

2.2.3.4. a sikeres vizsga időpontját,

2.2.3.5. a képzőszerv azonosítóit.

2.2.4. Az igazolást magyar nyelven, a hajózási hatóság engedélyében szereplő formátumban kell kiadni.

2.2.5. A vizsgaközpont a hajós szolgálati könyv kiállításakor az igazolás alapján bejegyzni a gyakornok minősítést a szolgálati könyv megszerzett képesítéseket tartalmazó oldalára.

2.3. Gépész képesítés

2.3.1. A gépész képesítés megszerzéséhez szükséges vizsgára bocsátás feltételei a következők:

2.3.1.1. hajózási vagy gépészeti szakképzésben szerzett képesítő bizonyítvány, vagy szervezett gépkezelői képzés elvégzésének igazolása, és 6 havi géphajón vagy egyéb önálló gépüzemű úszólétesítményen szerzett gépüzemi gyakorlat, vagy

2.3.1.2. géphajón vagy egyéb önálló gépüzemű úszólétesítményen szerzett legalább 12 havi gépüzemi vagy matróz-gépkezelő gyakorlat.

2.3.2. A hajózási, gépészeti vagy villamossági szakképzésben, valamint a felsőoktatásban szerzett képesítő bizonyítvány vagy oklevél elfogadásához a tanulmányi értesítőt vagy a leckekönyvet is be kell mutatni.

2.3.3. Ha a jelölt hajózási gépészeti vagy villamossági szakképzésben, valamint felsőoktatásban szerzett képesítő bizonyítvánnyal vagy oklevéllel rendelkezik, akkor kérelmére a képesítés megszerzésénél a vizsgaközpont az elméleti vizsga letétele alól mentességet adhat. A vizsgaközpont ebben az esetben összeveti a bemutatott képesítés megszerzése során a megszerezni kívánt képesítés vizsgaelemeinek megfeleltethető tantárgyak óraszámát és képzés szintjét és ennek alapján dönt arról, hogy egyes vizsgaelemek vagy a teljes vizsga alól mentesíti a kérelmezőt.

2.3.4. A képesítő vizsga vizsgatárgyai és témakörei a következők:

2.3.4.1. Hajó fő- és segédmotorok üzemtana és vezérlése,

2.3.4.2. Hajó gépüzemi segédberendezések üzemtana, csőrendszerek,

2.3.4.3. Fedélzeti és rakodógépek, kormányrendszerek üzemtana,

2.3.4.4. Hajók szerkezete és építése,

2.3.4.5. Villamos gépek, elektromos berendezések üzemtana,

2.3.4.6. Szakrajzi ismeretek,

2.3.4.7. Gépalkatrészek német vagy angol elnevezése,

2.3.4.8. Elsősegélynyújtási, környezet-, tűzvédelmi és biztonságtechnikai ismeretek,

- 2.3.4.9. Hajózási képesítésekről szóló rendelet,
- 2.3.4.10. Gőzgépek, turbinák és kazánok üzemtana,
- 2.3.4.11. Hajóvíllamosság, elektronika és automatika,
- 2.3.4.12. Hajókazánok elméleti, gyakorlati és üzembiztonsági ismeretei.
- 2.3.5. A gépész képesítés belvízi hajókon gépész munkakör ellátására jogosít.
- 2.3.6. Tengeri hajóra szóló érvényes géptiszti képesítés alapján kérelemre a vizsgaközpont különbözeti vizsga és gyakorlat igazolása nélkül belvízi hajóra szóló gépész képesítést állít ki.

3. Az 5. § szerinti vízi utakon történő hajózásra és hajózási tevékenységekre jogosító képesítések és megszerzésük feltételei

3.1. Az 5. § (1) bekezdésében foglalt vízterületeken történő hajózásra jogosító matróz és hajóvezető, képesítések megszerzésének feltételeit e melléklet határozza meg az 1., 3., 4. és 6. mellékletben foglaltaktól eltérően.

3.2. Matróz képesítést az a személy kaphat, aki legalább a 17. életévét betöltötte, a hajózási hatóság által jóváhagyott képzési programot végzett el, és e jóváhagyott képzési program részeként legalább 90 nap hajózási időt teljesített fedélzeti személyzet tagjaként.

3.3. A 3.2. alpont szerinti jóváhagyott képzési programnak ki kell terjednie:

3.3.1. a Hajózási Szabályzatnak matróz feladatait érintő rendelkezéseire,
3.3.2. a matróz jogaira és kötelezettségeire, valamint előmeneteli feltételeire, a gyakorlatban használt okmányainak szabályaira és használatára,

3.3.3. valamennyi üzemforma (magányos áruszállító- és személyhajó, vontatás, tolóhajózás) speciális munkafolyamatainak megismerésére,

3.3.4. a vízi járműveken szükséges karbantartási munkák és a kommunikáció ismeretére,

3.3.5. a matróz különböző műveletekben való közreműködésére (kikötés, horgonyzás, csatolás, rakodás),

3.3.6. a veszélyhelyzetek kezelésére (riadóterv), az őrség ellátására, és

3.3.7. a matróz gyakorlatban szükséges munkáinak elvégzési képességének ellenőrzésére gyakorlati vizsgán: legalább evezés, kötélkezelés és -karbantartás, speciális kötések és csomók, dobókötél használata, horgonyzás, kikötés, tűz oltása, vízből mentés, csatoló csörlők kezelése és mélységmérés.

3.4. A 3.1. alpont szerinti matróz képesítés az 5. § (1) bekezdésében foglalt vízterületeken matróz szolgálat ellátására jogosít.

3. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

A MATRÓZ KÉPESÍTÉSHEZ SZÜKSÉGES KOMPETENCIÁKRA ÉS VIZSGÁKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

Üzemeltetési szint

1. A matróz képesítés megadásának minimumkövetelményei

1.1. Uniós képesítő bizonyítvány annak részére állítható ki, aki:

1.1.1. legalább a 17. életévét betöltötte, és a 15. § szerinti, legalább két év időtartamú, az üzemeltetési szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeken alapuló, jóváhagyott képzési programot végzett el, melynek részeként legalább 90 nap hajózási időt teljesített,

1.1.2. legalább a 18. életévét betöltötte, és a hajózási vizsgaközpont vagy jóváhagyott képzési programmal rendelkező képzőszerv által lebonyolított, a 14. § szerinti képesítő vizsgán vett részt, ami igazolja, hogy megfelel az adott üzemeltetési szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeknek, és legalább 360 nap hajózási

idővel rendelkezik, vagy legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik és igazolni tud legalább 250 olyan napot, amelynek során a kérelmező tengeri hajón, a fedélzeti személyzet tagjaként szerzett munkatapasztalatot, vagy

1.1.3. legalább ötéves, a jóváhagyott képzési programra történő jelentkezés előtt szerzett munkatapasztalattal rendelkezik, vagy egy képzési programra történő jelentkezést megelőzően, tengeri hajón, a fedélzeti személyzet tagjaként legalább 500 nap munkatapasztalatot szerzett, vagy egy jóváhagyott képzési programra történő jelentkezést megelőzően, legalább hároméves időtartamú szakképzési programot végzett el és olyan a 15. § szerinti legalább kilenc hónap időtartamú jóváhagyott képzési programot végzett el, amely az üzemeltetési szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeken alapult, amelynek részeként legalább 90 nap hajózási idővel rendelkezik.

2. A képesített matróz képesítés megadásának minimumkövetelményei

2.1. Uniós képesítő bizonyítvány kiállítását az a személy kérelmezheti, aki:

2.1.1. legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik, és ezt a hajózási időt matrózként töltött szolgálat végzéséhez szükséges képesítés birtokában szerezte; vagy

2.1.2. olyan, a 15. § szerinti, legalább három év időtartamú, jóváhagyott képzési programot végzett el, amely az üzemeltetési szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeken alapult, és legalább 270 nap hajózási idővel rendelkezik.

3. Üzemeltetési szintű kompetencia követelmények (matróz)

3.1. Hajózás

3.1.1. A matróz valamennyi típusú vízi úton és valamennyi típusú kikötőben képes arra, hogy támogassa a vízi járművet irányító személyzetet a vízi jármű belvízi utakon történő manőverezésében és kormányzásában.

3.1.2. A matróz üzemeltetési feladatok elvégzéséhez szükséges kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Közreműködik a kikötési, az indulási és a vontatási (tolási) műveletekben.	2a.	A kikötési, az indulási és a vontatási, és merev kötélekkel végzett műveletekkel kapcsolatos, fedélzeten használt berendezések, anyagok és eljárások ismerete.
		2b.	Képesség a szükséges felszerelések fedélzeten való használatára - pl. bakok és csörlők használata a kikötési, az indulási és a vontatási, és merev kötélekkel végzett műveletekhez.
		2c.	Képesség a fedélzeten rendelkezésre álló anyagok, például kötelek és sodronykötelek használatára a vonatkozó biztonsági intézkedések figyelembevételével, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát is.
		2d.	Képesség a kormányállással való kommunikációra hajórádiós kommunikációs rendszerek és kézjelek segítségével.
		2e.	A vízi jármű körüli vízmozgás hatásainak ismerete és a hajózás körülményeit befolyásoló helyi hatások ismerete, beleértve a hosszanti úszáshelyzetnek (trimm) és a sekély víznek a vízi jármű merüléséhez kapcsolódó hatásait is.
		2f.	A vízi járművet a műveletezés során befolyásoló vízmozgás ismerete, beleértve azokat a kölcsönhatásokat, amikor két vízi jármű egy keskeny hajóútban egymás mellett elhalad vagy egymást megelőzi, illetve a part mentén kikötött vízi járműre gyakorolt hatásokat, amikor egy másik vízi jármű tőle kis távolságban elhalad a hajóútban.
3.	Közreműködik a tolt bárkák kötélekeinek felcsatolási műveleteiben.	3a.	A csatolási műveletekhez használt berendezések, anyagok és eljárások ismerete.

		3b.	Képesség a tolt bárkák kötelekeinek felcsatolására és lecsatolására a szükséges berendezések és anyagok felhasználásával.
		3c.	A biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok ismerete, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.
		3d.	Képesség a biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok alkalmazására és a személyzet érintett tagjaival való kommunikációra.
4.	Közreműködik a horgonyzási műveletekben.	4a.	A horgonyzásra szolgáló berendezések, anyagok és a különböző körülmények között alkalmazandó eljárások ismerete.
		4b.	Képesség a horgonyzási manőverekhez való Közreműködésre, pl. horgonyberendezésnek a horgonyzási műveletekhez való előkészítésére, a horgony ledobására, a kezdeti irányba forduláshoz elegendő hosszúságú kötél vagy lánc lebecsátására, annak meghatározására, hogy a horgony a helyén tartja-e a vízi járművet (horgony tartási szöge), a horgonyzás befejezésekor a horgonyok rögzítésére, különböző manőverekben kaparóra ledobott horgonyok használatára és a horgonyjelek kezelésére.
		4c.	A biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok ismerete, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.
5.	A vízi jármű kormányzása a kormányzásért felelős utasításainak megfelelően a kormányberendezés megfelelő használatával.	5a.	A különböző propulziós és kormányrendszerek funkcióinak és típusainak ismerete.
		5b.	Képesség a vízi jármű felügyelet mellett történő kormányzására és a kormányzásért felelős utasításainak betartására.
6.	A vízi jármű kormányzása a kormányzásért felelős utasításainak betartásával, figyelembe véve a szél és az áramlás hatását.	6a.	A szél és az áramlás hatásának ismerete a hajózás és a műveletezés során.
		6b.	Képesség a vízi jármű felügyelet mellett történő kormányzására, figyelembe véve a szél hatását a hajózásra és a manőverekre az áramlásokkal érintett vagy áramlások nélküli vízi utakon, az uralkodó szélviszonyok között.
7.	Navigációs segédeszközök és műszerek felügyelet mellett történő használata.	7a.	A navigációs segédeszközök és műszerek ismerete, mint például a kormánylapát-állásszög visszajelző, a radar, a fordulási szögsebességjelző készülék és a sebességmérő.
		7b.	Képesség a navigációs segédeszközök, mint például a fényjelzések, a bójarendszer és a térképek által szolgáltatott információk használatára.
		7c.	Képesség a navigációs műszerek, mint például az iránytű, a fordulási szögsebességjelző készülék és a sebességmérő használatára.
8.	A hajózás biztonsága érdekében szükséges intézkedések megtétele.	8a.	A biztonsági előírások, valamint a veszélyes helyzetekben és szükséghelyzetekben követendő ellenőrzőlisták ismerete.
		8b.	Képesség a nem biztonságos helyzetek felismerésére és az azokra való reagálásra, valamint az azokat elhárító intézkedések megtételére a biztonsági előírásoknak megfelelően.
		8c.	Képesség a vízi jármű vezetőjének azonnali figyelmeztetésére.
		8d.	Képesség az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatára.
		8e.	A felelős vezető által a vízi jármű és felszerelése meglétére, használhatóságára, vízzáróságára és rögzítésére vonatkozóan elrendelt ellenőrzés ismerete.

		8f.	Képesség az ellenőrzőlista szerinti munkák elvégzésére a fedélzeten és a lakóterekben, mint például a nyílások és rakterek vízszigetelése és biztosítása.
		8g.	Képesség az ellenőrzőlista szerinti munkák elvégzésére a gépházban; a szabadon álló tárgyak elhelyezésére és rögzítésére, az üzemi tüzelőanyag-tartályok feltöltésére és a szellőzőnyílások ellenőrzésére.
9.	A főbb európai belvízi utak, kikötők és terminálok jellemzőinek ismertetése az útvonal előkészítéséhez és a kormányzáshoz.	9a.	A legfontosabb nemzeti és nemzetközi belvízi utak ismerete.
		9b.	Az európai belvízi úthálózatban található fő kikötők és terminálok ismerete.
		9c.	A vízepítési műtárgyaknak, a vízi utak profiljának és a védműveknek a hajózásra gyakorolt hatásának ismerete.
		9d.	A folyók, csatornák és a tengeri jellegű belvízi utak osztályozási jellemzőinek ismerete: mederszélesség, part típusa, partvédelem, vízállás, vízmozgás, hidak hajózó nyílásának magassága és szélessége és mélység.
		9e.	A tengeri jellegű belvízi utakon való hajózáshoz szükséges navigációs segédeszközök és műszerek ismerete.
		9f.	Képesség a különböző típusú belvízi utak jellemzőinek ismerete alapján az út előkészítéséhez és a kormányzáshoz.
10.	Az általános rendelkezések, jelzések, jelek és jelölési rendszer figyelembevétele.	10a.	A belvízi hajózás területén alkalmazandó egyezményes szabályok és az adott belvízi utakra vonatkozó hajózási előírások ismerete.
		10b.	Képesség a vízi jármű nappali és éjszakai jelölési rendszerének, jeleinek és hangjelzéseinek kezelésére és karbantartására.
		10c.	A SIGNI (Belvízi utak jelzései) és az IALA (A tengeri jelzések nemzetközi szervezete) („A” rendszer) bója- és jelölési rendszer ismerete.
11.	A zsilipeken és hidak alatt történő áthaladás során követendő szabályok betartása.	11a.	A zsilipek és hidak alakjának, elrendezésének és felszereléseinek, a zsilipelés, a zsilipek típusainak, bakok és lépcsők stb. ismerete.
		11b.	Képesség a megfelelő eljárások alkalmazására a zsilip vagy híd megközelítése, a behaladás, zsilipelés és a kihaladás során.
12.	Forgalomirányítási rendszerek használata.	12a.	A használt különböző forgalomirányítási rendszerek ismerete, mint például a zsilipeken, a vízlépcsőkön és a hidakon elhelyezett nappali és éjszakai jelek.
		12b.	Képesség a zsilipeken, vízlépcsőkön és hidakon elhelyezett nappali és éjszakai jelzések azonosítására, valamint az illetékes hatóságok, mint például a hídkezelők, a zsilipkezelők és a forgalomirányítók utasításainak követésére.
		12c.	Képesség a rádióberendezések vészhelyzetekben történő használatára.
		12d.	A belvízi automatikus azonosító rendszer (AIS) és a belvízi elektronikus térkép-megjelenítő és információs rendszer (ECDIS) ismerete.

3.2. A vízi járművek üzemeltetése

3.2.1. A matróz képes arra, hogy támogatást nyújtson a hajót irányító személyzet részére a hajó működésének ellenőrzésében és a fedélzeten tartózkodó személyekről való gondoskodásban.

3.2.2. A matróz vízi járművek üzemeltetésével kapcsolatos kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A különböző vízi járművek megkülönböztetése.	2a.	A leggyakoribb vízi jármű típusoknak, köztük az európai belvízi közlekedésben használt kötelékeknek, valamint azok

			megfelelő felépítésének, méreteinek és nettó úrtartalmának ismerete.
		2b.	Képesség a leggyakoribb vízi jármű típusok, beleértve az európai belvízi közlekedésben előforduló kötelékek jellemzőinek ismertetésére.
3.	A belvízi vízi járművek felépítésére és vízben való viselkedésére vonatkozó ismeretek alkalmazása, különösen a stabilitás és a szilárdság tekintetében.	3a.	A vízi jármű mozgása által kiváltott hatások ismerete a hosszanti és keresztirányú feszültségek és a különböző terhelési viszonyok által okozott különböző körülmények között.
		3b.	Képesség a vízi jármű viselkedésének ismertetésére különböző terhelési viszonyok között, a vízi jármű stabilitásával és szilárdságával összefüggésben.
4.	A vízi jármű szerkezeti elemeinek felismerése, és azok neveinek és funkcióinak azonosítása.	4a.	A vízi jármű szerkezeti elemeinek ismerete a különböző típusú rakományok és utasok szállítása tekintetében, beleértve a hosszanti és keresztirányú szerkezetet és a helyi megerősítéseket.
		4b.	Képesség a vízi jármű szerkezeti elemeinek megnevezésére és funkcióik ismertetésére.
5.	A vízi jármű vízzáróságára vonatkozó ismeretek alkalmazása.	5a.	A belvízi járművek vízzáróságának ismerete.
		5b.	Képesség a vízzáró integritás ellenőrzésére.
6.	A vízi jármű üzemeltetéséhez szükséges dokumentációra vonatkozó ismeretek alkalmazása.	6a.	A vízi jármű kötelező dokumentációjának ismerete.
		6b.	Képesség ezek jelentőségének ismertetésére a nemzet(közi) követelmények és jogszabályok összefüggésében.

3.2.3. A matróz képes a vízi jármű felszerelésének használatára.

3.2.4. A matróz vízi jármű felszerelésének használatával kapcsolatos kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A horgonyok használata és a horgonycsörlők kezelése.	2a.	A vízi jármű fedélzetén használt különböző horgonyok és horgonycsörlők ismerete.
		2b.	Képesség a vízi jármű fedélzetén használt különböző fajtájú horgonyok és horgonycsörlők megnevezésére és felismerésére, és azok speciális felhasználásának ismertetésére.
		2c.	Képesség a különböző típusú horgonyok és horgonycsörlők biztonságos kezelésére különböző helyzetekben és körülmények között.
3.	A fedélzeti berendezések és emelőeszközök használata.	3a.	A vízi jármű fedélzetén használt berendezések, mint például a (csatoló) csörlők, fedelek, emelő berendezések, autódaruk, csőrendszerek, tűzoltótömlők stb. ismerete.
		3b.	Képesség a fedélzeti felszerelések és emelőeszközök megnevezésére és felismerésére, és azok speciális felhasználásának ismertetésére.
		3c.	Képesség a fedélzeti felszerelések és az emelő berendezések biztonságos kezelésére.
4.	A személyhajók speciális felszereléseinek használata.	4a.	A személyhajókra vonatkozó konkrét építési követelmények, felszerelések és eszközök ismerete.
		4b.	Képesség a csak személyhajók fedélzetén használt felszerelések megnevezésére és felismerésére, és azok speciális felhasználásának ismertetésére.
		4c.	Képesség a személyhajók fedélzetén használt felszerelések biztonságos kezelésére.

4. Rakománykezelés, rakományelrendezés és személyszállítás

4.1. A matróz képes arra, hogy támogassa a vízi járművet irányító személyzetet a rakomány előkészítésében, elrendezésében és figyelemmel kísérésében a berakodási és kirakodási műveletek

során.

4.2. A matróz rakománykezeléssel, rakományelrendezéssel és személyszállítással kapcsolatos kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A rakományelrendezési és stabilitási tervek értelmezése.	2a.	A rakománytípusok rakományelrendezési és stabilitási tervekre gyakorolt hatásának ismerete.
		2b.	A rakományelrendezési és stabilitási tervek ismerete.
		2c.	Képesség a rakományelrendezési tervek megértésére.
		2d.	A szárazáru-szállító teherhajók raktere és a tartályhajók (N, C vagy G) tartályai számozásának és megosztásának ismerete, valamint a különböző típusú rakományok elrendezésének ismerete.
		2e.	Képesség a veszélyes áruk címkézésének azonosítására a veszélyes áruk nemzetközi belvízi szállításáról szóló európai megállapodás (ADN) szerint.
3.	A rakomány elrendezésének és rögzítésének figyelemmel kísérése.	3a.	A különféle rakományoknak a vízi járműben való elrendezéséhez alkalmazott módszerek ismerete a biztonságos és hatékony szállítás biztosítása érdekében.
		3b.	A vízi járműnek a berakodási és kirakodási műveletekhez való előkészítésére szolgáló eljárások ismerete.
		3c.	Képesség a berakodási és kirakodási eljárások biztonságos alkalmazására, például a rakterek kinyitása vagy bezárása, valamint a fedélzeten történő figyelőszolgálat a berakodás és kirakodás során.
		3d.	Képesség a hatékony kommunikáció megteremtésére és fenntartására a berakodás és kirakodás során.
		3e.	A rakomány vízi jármű stabilitására gyakorolt hatásának ismerete.
		3f.	Képesség a rakomány sérülésének figyelemmel kísérésére és jelentésére.
4.	A különböző típusú rakományok és azok tulajdonságainak megkülönböztetése.	4a.	Különböző típusú rakományok ismerete, például ömlesztett tömegáru rakomány, folyékony ömlesztett tömegáru rakomány és nehéz áruk stb.
		4b.	A logisztikai lánc és a multimodális szállítás ismerete.
		4c.	A berakodási és kirakodási eljárásokhoz kapcsolódó hajóműveletek előkészítése, pl. kommunikáció a szárazföldi oldallal és a raktér előkészítése.
5.	A ballasztrendszer használata.	5a.	A ballasztrendszer működésének és használatának ismerete.
		5b.	Képesség a ballasztrendszer használatára, például a ballaszttartályok feltöltésével vagy kiürítésével.
6.	A rakomány mennyiségének ellenőrzése.	6a.	A különböző típusú vízi járművekre berakodott rakomány tömegének meghatározására szolgáló kézi és technikai módszerek ismerete.
		6b.	A berakodott vagy kirakodott rakomány mennyiségének meghatározására szolgáló módszerek ismerete.
		6c.	A folyékony rakomány mennyisége kiszámításának ismerete a szondák vagy tartálytáblázatok, illetve mindkettő segítségével.
		6d.	Képesség a merülési jelek és a merülési skálák leolvasására.
7.	A szabályozásoknak és a biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályoknak megfelelő munkavégzés.	7a.	A különböző típusú rakományokat szállító vízi járművek előkészítési, berakodási és kirakodási fázisában alkalmazandó biztonságos munkavégzési szabályok és eljárások ismerete.
		7b.	Képesség a berakodás és kirakodás során alkalmazandó biztonságos munkavégzési szabályok és eljárások betartására, valamint az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatára.
		7c.	Képesség a berakodási és kirakodási eljárásban részt vevő minden partnerrel történő hatékony verbális és nem verbális

			kommunikáció megteremtésére és fenntartására.
		7d.	A rakományoknak a vízi járművekben és kikötőkben való kezelésére, valamint a vízi járművekből és kikötőkből való átrakodására szolgáló technikai eszközök, valamint a használatuk során betartandó munkabiztonsági intézkedések ismerete.

4.3. A matróz képes arra, hogy támogassa a vízi járművet irányító személyzetet az utasoknak történő szolgáltatásnyújtásban, és közvetlen segítséget nyújtson a fogyatékkal élőknek és a csökkent mozgásképességű személyeknek a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról szóló, 2010. november 24-i 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) IV. mellékletében foglalt képzési követelményeknek és utasításoknak megfelelően.

4.4. A matróz utasoknak történő szolgáltatásnyújtásban való részvételével és a fogyatékkal élőknek és csökkent mozgásképességű személyek részére történő segítségnyújtással kapcsolatos kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A személyszállításra vonatkozó szabályozások és egyezmények figyelembevétele.	2a.	A személyszállításra vonatkozó alkalmazandó szabályozások és egyezmények ismerete.
		2b.	Képesség a fogyatékkal élőknek és a csökkent mozgásképességű személyeknek való közvetlen az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletében előírt képzési követelményeknek és utasításoknak megfelelően.
3.	Közreműködik az utasok biztonságos közlekedésében a beszálláskor és kiszálláskor.	3a.	Az utasok beszállítása és kiszállítása előtt, illetve annak során alkalmazandó eljárások ismerete.
		3b.	Képesség a beszállításhoz és kiszállításhoz használt felszerelések beigazítására és elhelyezésére, valamint biztonsági intézkedések alkalmazására.
4.	Közreműködik az utasok felügyeletében a vészhelyzetek során.	4a.	A vészhelyzetekre rendelkezésre álló életmentő felszerelések ismerete, illetve vízbetörés, tűz, személyek vízbe esése és kiürítés esetén követendő eljárások ismerete, beleértve a válságkezelést és a tömegirányítást, valamint a vízi jármű fedélzetén történő orvosi elsősegélynyújtást.
		4b.	Képesség vízbetörés, tűz, személyek vízbe esése és kiürítés esetén történő Közreműködésre, beleértve a válságkezelést és a tömegirányítást, az életmentő felszerelések vészhelyzetekben történő használatát, valamint a vízi jármű fedélzetén történő orvosi elsősegélynyújtást.
5.	Hatékony kommunikáció az utasokkal.	5a.	Az utasok vészhelyzetben történő evakuálására használt szabványosított kommunikációs kifejezések ismerete.
		5b.	Képesség a szolgáltatásorientált viselkedésre és nyelvhasználatra.

5. Hajózási gépészet és elektrotechnika, elektronika és vezérléstechnika

5.1. A matróz képes arra, hogy támogassa a vízi járművet irányító személyzetet a hajóüzemeltetési technológia, elektrotechnika, elektronika és vezérléstechnika területén az általános műszaki biztonság biztosítása érdekében.

5.2. A matróz hajózási gépészeti, elektrotechnika, elektronika és vezérléstechnikai kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Közreműködik a motorok és a	2a.	A propulziós rendszer alapelveinek ismerete.

	propulziós rendszer figyelemmel kísérésében.		
		2b.	A különböző típusú motorok és azok felépítésének, teljesítményének és terminológiájának ismerete.
		2c.	A levegőellátás, az üzemanyag-ellátás, a kenés, a hűtés és a motor kipufogórendszere szerepének és működésének ismerete.
		2d.	A fő- és segédmotorok ismerete.
		2e.	Képesség az alapvető ellenőrzések elvégzésére és a motorok szabályos működésének biztosítására.
3.	A főmotorok és a segédberendezések működtetésre való előkészítése.	3a.	A főmotorok, segédberendezések, hidraulikus és pneumatikus rendszerek utasítások szerint történő indításának ismerete.
		3b.	A meghajtás átkormányzási rendszerek alapelveinek ismerete.
		3c.	Képesség a gépeknek a gépházban az indulási ellenőrzőlista szerint történő előkészítésére.
		3d.	Képesség az indítórendszernek és a segédberendezéseknek - pl. kormányberendezés - az utasítások szerint történő használatára.
		3e.	Képesség a főmotorok elindítására az indítási eljárásokat követve.
		3f.	Képesség hidraulikus és pneumatikus rendszerek használatára.
4.	Megfelelő reagálás a motorok meghibásodására.	4a.	A gépházban lévő vezérlőberendezések és a hibás működésre vonatkozó jelentési eljárások ismerete.
		4b.	Képesség a meghibásodások felismerésére és meghibásodás esetén a megfelelő intézkedések megtételére, beleértve a vízi járművet irányító személyzet részére történő jelentéstételt.
5.	A gépek működtetése, beleértve a szivattyúkat, a csővezetéseket, a fenékvíz-eltávolító és ballasztrendszereket.	5a.	A gépházban, a ballasztrekeszekben és a fenéktérben lévő gépek biztonságos üzemeltetésének és irányításának ismerete az eljárásokat követve.
		5b.	Képesség a gépházban lévő gépek biztonságos működésének és üzemeltetésének ellenőrzésére, valamint a fenékvíz- és ballasztrendszer fenntartására, beleértve a következőket: az átszivattyúzási műveletekkel kapcsolatos incidensek bejelentése, illetve képesség a tartályokban lévő folyadékszintek helyes mérésére és jelentésére.
		5c.	Képesség a motorok üzemeltetést követő leállítási műveleteinek előkészítésére és végrehajtására.
		5d.	Képesség a fenékvíz-, a ballaszt- és a rakományiszivattyúzó rendszerek üzemeltetésére.
6.	Közreműködik az elektronikus és elektromos eszközök felügyeletében.	6a.	Az elektronikus és elektromos rendszerek és alkatrészek ismerete.
		6b.	Az egyenáram és váltakozó áram ismerete.
		6c.	Képesség az irányítóműszerek figyelemmel kísérésére és kiértékelésére.
		6d.	A mágnesesség, illetve a természetes és mesterséges mágnesek közötti különbség ismerete.
		6e.	Az elektrohidraulikus rendszer ismerete.
7.	Áramfejlesztők előkészítése, indítása, csatlakoztatása és váltása, valamint ezek rendszereinek és a partiáram-ellátásnak az irányítása.	7a.	Az energiaellátás csatlakoztatásának ismerete.
		7b.	Képesség a kapcsolótábla használatára.
		7c.	Képesség a partiáram-ellátás használatára.
8.	A meghibásodások és a gyakori hibák meghatározása, valamint a károsodás megelőzésére szolgáló intézkedések ismertetése.	8a.	A gépházon kívül előforduló meghibásodások, valamint a károsodás megelőzésére szolgáló eljárások és a meghibásodások bekövetkezése esetén követendő eljárások ismerete.

		8b.	Képesség a gyakori hibák azonosítására, valamint a mechanikus, elektromos, elektronikus, hidraulikus és pneumatikus rendszerek károsodásának megakadályozására szolgáló intézkedések megtételére.
9.	A szükséges szerszámok használata az általános műszaki biztonság biztosítása érdekében.	9a.	A motorok és berendezések karbantartásához és javításához használt folyamatok és anyagok jellemzőinek és korlátozásainak ismerete.
		9b.	Képesség biztonságos munkavégzési eljárások alkalmazására a motorok és berendezések karbantartása vagy javítása során.

5.3. A matróz képes a hajózási, elektrotechnikai, elektronikus és vezérléstechnikai berendezéseken szükségessé váló karbantartási munkálatok elvégzésére az általános műszaki biztonság biztosítása érdekében.

5.4. A matróz hajózási, elektrotechnikai, elektronikus és vezérléstechnikai berendezések karbantartására vonatkozó kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A napi karbantartási munkálatok elvégzése a főmotorokon, segédgépeken és irányítórendszereken.	2a.	A gépház, a főmotor, a főgépek, a segédberendezések és azok kezelőszerveinek karbantartására és gondos kezelésére vonatkozó követendő eljárások ismerete.
		2b.	Képesség a fő motorok, segédberendezések és irányítórendszerek karbantartására.
3.	A napi karbantartási munkálatok elvégzése a gépeken, beleértve a szivattyúkat, a csővezetékeket, a fenékvíz- és ballasztrendszereket.	3a.	A napi karbantartási eljárások ismerete.
		3b.	Képesség a szivattyúk, csővezetékrendszerek, fenékvíz- és ballasztrendszerek karbantartására és gondos kezelésére.
4.	A szükséges szerszámok használata az általános műszaki biztonság biztosítása érdekében.	4a.	A fedélzeten lévő karbantartási anyagok és javító berendezések használatának ismerete, beleértve azok képességeit és korlátait.
		4b.	Képesség a fedélzeten lévő karbantartási anyagok és javító berendezések kiválasztására és használatára.
5.	A karbantartási és javítási eljárások követése.	5a.	A karbantartási és javítási kézikönyvek és utasítások ismerete.
		5b.	Képesség a karbantartási és javítási eljárásoknak a vonatkozó kézikönyvek és utasítások szerint történő elvégzésére.
6.	Műszaki információk használata és műszaki eljárások dokumentálása.	6a.	Műszaki dokumentációk és kézikönyvek ismerete.
		6b.	Képesség a karbantartási munkák dokumentálására.

6. Karbantartás és javítás

6.1. A matróz képes támogatni a vízi járművet irányító személyzetet a vízi jármű, valamint annak eszközei és felszerelései karbantartásában és javításában.

6.2. A matróz vízi jármű, valamint annak eszközei és felszerelései karbantartására és javítására vonatkozó kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Munkavégzés a karbantartási és javítási műveletekhez használt különböző típusú anyagokkal és szerszámokkal.	2a.	A szükséges szerszámok ismerete, a berendezések karbantartásának ismerete, valamint a biztonságos munkavégzési és a környezetvédelmi szabályok ismerete.
		2b.	Képesség a vízi jármű karbantartására szolgáló megfelelő módszerek alkalmazására, beleértve a különböző anyagok kiválasztására való képességet.
		2c.	Képesség a szerszámok és a karbantartásra szolgáló

			felszerelések helyes karbantartására és tárolására.
		2d.	Képesség a karbantartási munkáknak a biztonságos munkavégzési és a környezetvédelmi szabályok szerint történő elvégzésére.
3.	Az egészség és a környezet védelme a karbantartás és javítás végzése során.	3a.	Az alkalmazandó tisztítási és környezetvédelmi eljárások és a higiéniai szabályok ismerete.
		3b.	Képesség az összes lakóterület és a kormányállás megtisztítására, valamint a háztartásnak a higiéniai szabályok betartásával történő megfelelő vezetésére, beleértve a saját lakóhelyiségért való felelősségvállalást.
		3c.	Képesség a gépháznak és a motoroknak a szükséges tisztítószerrel történő megtisztítására.
		3d.	Képesség a vízi jármű külső részeinek, a hajótestnek és a fedélzetnek a megfelelő sorrendben, az előírt anyagok használatával történő megtisztítására és konzerválására a környezetvédelmi szabályok szerint.
		3e.	Képesség a vízi jármű gondos kezelésére és a háztartási hulladéknak a környezetvédelmi szabályok szerint történő ártalmatlanítására.
4.	Műszaki eszközök karbantartása a műszaki utasítások szerint.	4a.	A karbantartásra és a karbantartási programokra vonatkozó műszaki utasítások ismerete.
		4b.	Képesség az összes műszaki berendezés utasításoknak megfelelő gondos kezelésére és a karbantartási programok (beleértve a digitálisakat is) felügyelet alatt történő alkalmazására.
5.	Sodronykötelek és kötelek biztonságos kezelése.	5a.	A különböző típusú kötelek és sodronykötelek jellemzőinek ismerete.
		5b.	Képesség azok biztonságos használatára és tárolására a biztonságos munkavégzési gyakorlatok és szabályok szerint.
6.	Csomók és fonások készítése felhasználásuknak megfelelően, és azok karbantartása.	6a.	A fedélzeten rendelkezésre álló eszközökkel történő biztonságos vontatás és összekötés biztosítása érdekében követendő eljárások ismerete.
		6b.	Képesség a sodronykötelek és kötelek fonására.
		6c.	Képesség csomók alkalmazására felhasználásuknak megfelelően.
		6d.	Sodronykötelek és kötelek karbantartása.
7.	Munkaterv készítése és végrehajtása a csapat tagjaként, és az eredmények ellenőrzése.	7a.	A csapatmunka alapelveinek ismerete.
		7b.	Képesség a karbantartásnak és az egyszerűbb javításoknak a csapat részeként történő elvégzésére.
		7c.	Képesség bonyolultabb javítások felügyelet mellett történő elvégzésére.
		7d.	Különböző munkamódszerek, többek között csapatmunka alkalmazása a biztonsági utasítások szerint.
		7e.	Képesség a munka minőségének értékelésére.

7. Kommunikáció

7.1. A matróz képes az általános és szakmai kommunikációra, beleértve a kommunikációs problémákkal járó helyzetek esetén a szabványosított kommunikációs kifejezések használatát is.

7.2. A matróz kommunikációs kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Információs és kommunikációs rendszerek használata.	2a.	A vízi járművön belüli beépített vagy mobil simplex és duplex kommunikáció céljából telepített hajórádió berendezésnek, a vízi jármű (mobil) telefonjának, rádiójának (műholdas), TV és kamera rendszerének ismerete.
		2b.	Képesség a vízi jármű (mobil) telefonrendszerének, a vízi jármű rádiójának (műholdas), TV és kamera rendszerének

			használatára.
		2c.	A belvízi AIS rendszer működési elveinek ismerete.
		2d.	Képesség a belvízi AIS adatoknak más vízi járművek megszólítása céljából való felhasználására.
3.	Különböző feladatok megoldása különböző típusú digitális eszközök, információs szolgáltatások - például a folyami információs szolgáltatások (RIS) - és a kommunikációs rendszerek segítségével.	3a.	A belvízi közlekedésben rendelkezésre álló digitális eszközök ismerete.
		3b.	Képesség a vízi jármű digitális készülékeinek utasítások szerint történő használatára egyszerű feladatok elvégzése céljából.
4.	Adatgyűjtés és -tárolás, beleértve a biztonsági mentést és az adatok frissítését.	4a.	A vízi jármű kommunikációs rendszerének ismerete az adatgyűjtéshez, -tároláshoz és frissítéshez kapcsolódóan.
		4b.	Képesség adatok kezelésére szigorú felügyelet mellett.
5.	Adatvédelmi utasítások követése.	5a.	Az adatvédelmi szabályok és a szakmai titoktartás ismerete.
		5b.	Képesség az adatoknak az adatvédelmi szabályok és a szakmai titoktartás szerinti kezelésére.
6.	Tények bemutatása műszaki szakkifejezések használatával.	6a.	A szükséges műszaki és hajózási kifejezések, valamint a szabványosított kommunikációs kifejezésekben előforduló, szociális szempontokkal kapcsolatos kifejezések ismerete.
		6b.	Képesség a szükséges műszaki és hajózási kifejezések, valamint a szabványosított kommunikációs kifejezésekben előforduló, szociális szempontokkal kapcsolatos kifejezések használatára.
7.	Hajózási és műszaki információk beszerzése a hajózás biztonságának fenntartása érdekében.	7a.	A rendelkezésre álló információforrások ismerete.
		7b.	Képesség a hajózás biztonságának fenntartása érdekében szükséges hajózási és műszaki információk beszerzésére szolgáló információforrások használatára.

7.3. A matróz képes együttműködő magatartás tanúsítására.

7.4. A matróz utasítások betartására, az utasokkal és a személyzet többi tagjával való együttműködésre és jó társas kapcsolatok kialakítására és társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Utasítások követése és másokkal való kommunikáció a fedélzeti feladatok tekintetében.	2a.	A vízi járművet irányító személyzet által adott megbízások, formális és informális utasítások, a szabályok és eljárások fontosságának ismerete, valamint a személyzet tapasztalatlan tagjai számára példaképként történő viselkedés fontosságának ismerete.
		2b.	Képesség a vízi járművet irányító személyzet által adott megbízások, egyéb utasítások teljesítésére és a szabályok betartására, valamint a személyzet tapasztalatlan tagjainak kísérésére.
		2c.	A vállalati vagy fedélzeti szabályok ismerete.
		2d.	Képesség a vállalati vagy fedélzeti szabályok betartására.
3.	Hozzájárulás a jó társas kapcsolatokhoz és együttműködés másokkal a fedélzeten.	3a.	A kulturális sokszínűség ismerete.
		3b.	Képesség a különböző kulturális normák, értékek és szokások elfogadására.
		3c.	Képesség a csapatban történő munkavégzésre és a csapattal való együttélésre.
		3d.	Képesség a csapat megbeszélésein való részvételre és a

			kiosztott feladatok elvégzésére.
		3e.	A csapatmunka tiszteletben tartása fontosságának felismerése.
		3f.	Képesség a szexualitással kapcsolatos és a kulturális különbségek tiszteletben tartására, valamint a kapcsolódó problémákról való jelentéstételre, beleértve a molesztálást és a (szexuális) zaklatást.
4.	A társadalmi felelősség, a foglalkoztatási feltételek, az egyéni jogok és kötelezettségek elfogadása; az alkoholfogyasztás és a kábítószerrel való visszaélés veszélyeinek tudomásul vétele, illetve a visszaélésekre és a veszélyekre való megfelelő reagálás.	4a.	Képesség a helytelen magatartás és a lehetséges veszélyek felismerésére.
		4b.	Képesség a helytelen magatartásra és a lehetséges veszélyekre való proaktív reagálásra.
		4c.	Képesség az utasításoknak megfelelően történő önálló munkavégzésre.
		4d.	Az egyes munkavállalók jogainak és kötelességeinek ismerete.
		4e.	A munka- és társadalmi környezetben történő alkohol- és kábítószer-használat veszélyeinek ismerete (a toxikológiára vonatkozó szabályozás ismerete).
		4f.	Képesség az alkohol és a kábítószer által a vízi jármű biztonságos üzemeltetésére jelentett veszélyek felismerésére.
5.	Egyszerű ételek tervezése, vásárlása és elkészítése.	5a.	Az élelmiszer-ellátási lehetőségek és az egészséges táplálkozás alapelveinek ismerete.
		5b.	Képesség egyszerű ételek elkészítésére a higiéniai szabályok betartásával.

8. Egészségvédelem, biztonság és környezetvédelem

8.1. A matróz képes a biztonságos munkavégzés szabályainak betartására, megérteni az egészségvédelmi és biztonsági szabályok fontosságát és a környezetvédelem fontosságát.

8.2. A matróz egészségvédelemre, munkavédelemre és környezetvédelemre vonatkozó kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Munkavégzés az utasítások és a munkahelyi biztonságra és a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok szerint.	2a.	A biztonságos munkavégzési gyakorlatok előnyeinek ismerete.
		2b.	A fedélzeten előforduló kockázatok természetének ismerete.
		2c.	Képesség a fedélzeten előforduló kockázatokkal kapcsolatos veszélyhelyzetek megelőzésére, különösen: a) a vízi jármű mozgása; b) a vízi járműbe való biztonságos beszállás és az abból való biztonságos kiszállás biztosítása (pl. feljáróhid, szolgálati csónak); c) a mozdítható tárgyak biztonságos elhelyezése; d) gépekkel való munkavégzés; e) elektromos veszélyek felismerése; f) tűzvédelmi intézkedések és tűzoltás; g) kézi szerszámok professzionális használata; h) hordozható elektromos szerszámok professzionális használata; i) egészségügyi és higiéniai követelményeknek való megfelelés; j) az elcsúszási, leesési és felbotlási kockázatot jelentő körülmények kiküszöbölése.

		2d.	A vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági munkautasítások ismerete a fedélzeten zajló tevékenységek során.
		2e.	A biztonságos és fenntartható munkakörülményekre vonatkozó alkalmazandó szabályozások ismerete.
		2f.	Képesség a balesetek megakadályozására olyan tevékenységek során, amelyek kockázatot jelenthetnek a személyzetre vagy a vízi járműre nézve a következőkkel kapcsolatban: a) a rakományok be- vagy kirakodása; b) kikötés és elindulás; c) magasban történő munkavégzés; d) vegyszerekkel történő munkavégzés; e) akkumulátorokkal történő munkavégzés; f) a gépházban való tartózkodás; g) terhek felemelése (kézzel és mechanikusan); h) zárt térbe való belépés és ott történő munkavégzés.
		2g.	Képesség az utasítások megértésére és másokkal való kommunikációra a fedélzeti feladatokkal kapcsolatban.
3.	Egyéni védőeszközök használata a balesetek megelőzése céljából.	3a.	Egyéni védőeszközök ismerete.
		3b.	Képesség az egyéni védőeszközök használatára, például: a) szem védelme, b) légutak védelme, c) fül védelme, d) fej védelme, e) védőruházat.
4.	Szükséges óvintézkedések megtétele zárt térbe való belépés előtt.	4a.	A zárt térbe való belépéshez kapcsolódó kockázatok ismerete.
		4b.	Annak ismerete, hogy milyen óvintézkedéseket kell megtenni, és milyen teszteket vagy méréseket kell elvégezni annak megállapítása érdekében, hogy valamely zárt térbe való belépés vagy a zárt térben végzett munka biztonságos-e.
		4c.	Képesség a biztonsági utasítások alkalmazására a fedélzeten található meghatározott helyiségekbe történő belépés előtt, különös tekintettel: a) a rakterekbe, b) az elválasztó testtankokba, c) a kettős héjazatba történő belépésre.
		4d.	Képesség a zárt térben végzett munkával kapcsolatos óvintézkedések megtételére.

8.3. A matróz képes a fedélzeten történő gyakorlatozás jelentőségének felismerésére, és vészhelyzetek esetén az azonnali cselekvésre.

8.4. A matróz veszélyhelyzetek elhárításával kapcsolatos kompetenciái és ismeretei:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Vészhelyzetek esetén az alkalmazandó utasítások és eljárások szerint történő cselekvés.	2a.	A vészhelyzetek különböző típusainak ismerete.
		2b.	Riasztás esetén követendő szokásos eljárás ismerete.
		2c.	Baleset esetén alkalmazandó eljárások ismerete.
		2d.	Képesség az utasítások és eljárások szerint történő cselekvésre.
3.	Orvosi elsősegély nyújtása.	3a.	Az elsősegélynyújtás általános elveinek ismerete, beleértve a test felépítését és a vízi jármű fedélzetén a helyzet értékelése után ellátandó funkciókat.
		3b.	Képesség a fizikai és mentális állapot, illetve a személyes

			higiénia fenntartására elsősegélynyújtás esetén.
		3c.	A balesetek esetén alkalmazandó megfelelő intézkedések ismerete az elismert legjobb gyakorlatoknak megfelelően.
		3d.	Képesség az áldozatok szükségleteinek és a saját biztonságot fenyegető veszélyeknek a felmérésére.
		3e.	Képesség a szükséges intézkedések vészhelyzet esetén történő végrehajtására, beleértve a következőket: a) az áldozat megfelelő testhelyzetbe való elhelyezése, b) újraélesztési technikák alkalmazása, c) vérzés csillapítása, d) alapvető sokktalanításra szolgáló megfelelő intézkedések alkalmazása, e) megfelelő intézkedések alkalmazása égési sérülések és forrázások esetén, beleértve az elektromos áram okozta baleseteket is. f) áldozat megmentése és szállítása.
		3f.	Képesség kötések rögtönzésére és az elsősegélykészletben található anyagok használatára.
4.	Az egyéni védőeszközök és a vízi jármű fedélzetén lévő életmentő eszközök használata és karbantartása.	4a.	Az egyéni védőeszközök, a menekülési útvonalak és a mentőeszközök rendszeres ellenőrzésének ismerete a működőképesség, sérülések, elhasználódás és egyéb hiányosságok tekintetében.
		4b.	Képesség a hiányosságok azonosítása esetén történő reagálásra, beleértve a vonatkozó kommunikációs eljárásokat.
		4c.	Képesség az egyéni életmentő eszközök használatára, különösen: a) a mentőgyűrűk, beleértve a vonatkozó felszereléseket, és b) mentőmellények, beleértve a mentőmellényeken található megfelelő tartozékait, mint a folyamatos vagy villogó fényt adó fényforrások és a zsinórral rögzített síp.
		4d.	A szolgálati csónak funkcióinak ismerete.
		4e.	A szolgálati csónak előkészítése, vízre bocsátása, vezetése, fedélzetre vétele és tárolása.
5.	Közreműködik mentési műveletek és úszás esetén.	5a.	Képesség egy áldozat megmentésére és szállítására.
		5b.	Képesség az úszástudás mentési műveletek céljából történő alkalmazására.
6.	Vészhelyzeti menekülési útvonalak használata.		Képesség a menekülési útvonalak szabadon tartására (a fedélzet helyi jellemzői szerint).
7.	A belső vészhelyzeti kommunikációs és riasztórendszerek használata.		Képesség a vészhelyzeti kommunikációs és riasztórendszerek és berendezések használatára

8.5. A matróz képes arra, hogy óvintézkedéseket tegyen a tüzesetek megakadályozására, és megfelelően használja a tűzoltó berendezést.

8.6. A matróz tűzvédelmi ismeretei és kompetenciái:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A tűz elemeinek, valamint a gyulladás típusainak és a gyújtóforrásoknak a megkülönböztetése.	2a.	A különböző tevékenységek során felmerülő, potenciálisan tüzet okozó körülmények ismerete, valamint a tüzeknek az EN európai szabvány vagy azzal egyenértékű szabvány szerinti osztályozásának ismerete.
		2b.	Az égési folyamat elemeinek ismerete.
		2c.	Képesség a tűzoltás alapvető elemeinek alkalmazására.
3.	A különböző típusú tűzoltó készülékek használata.	3a.	A tűzoltó készülékek különböző jellemzőinek és osztályainak ismerete.
		3b.	Képesség a különböző tűzoltási módszerek alkalmazására, valamint az oltókészülékek és az állandó berendezések használatára, figyelembe véve például a következőket: a) különböző típusú hordozható tűzoltó készülékek

			használata, és b) a szél hatása a tűz megközelítésekor.
4.	A vízi jármű fedélzeti tűzoltási eljárásai és szervezés szerint történő eljárás.	4a.	A tűzoltásra szolgáló fedélzeti rendszerek ismerete.
		4b.	Képesség a tűz elleni küzdelemre és a megfelelő értesítési intézkedések megtételére.
5.	Utasítások követése az alábbiakra vonatkozóan: egyéni védőeszközök, módszerek, oltószerek és eljárások a tűzoltási és mentési műveletek során.	5a.	A személyt fenyegető veszély elkerülésére szolgáló eljárások ismerete.
		5b.	Képesség a vészhelyzeti eljárás szerint történő cselekvésre.

8.7. A matróz képes arra, hogy feladatait a környezetvédelem fontosságának figyelembevételével hajtsa végre.

8.8. A matróz környezetvédelmi ismeretei és kompetenciái:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A környezet védelme a vonatkozó előírásoknak megfelelően.	2a.	A környezetvédelemre vonatkozó nemzeti és nemzetközi előírások ismerete.
		2b.	Képesség a rendelkezésre álló dokumentáció és információk rendszerek környezetvédelmi kérdésekben történő használatára az utasítások szerint.
		2c.	A szennyező anyagok lehetséges szivárgása, kiömlése vagy környezetbe engedése következményeinek ismerete.
		2d.	A veszélyes áruk és azok környezetvédelmi szempontok szerinti osztályozásának ismerete.
3.	Óvintézkedések meghozatala a környezetszennyezés megelőzése érdekében.	3a.	A környezetszennyezés megelőzésére szolgáló általános óvintézkedések ismerete.
		3b.	Képesség az általános óvintézkedések betartására és biztonságos üzemanyag-töltési eljárások alkalmazására.
		3c.	Képesség az utasításoknak megfelelő intézkedések megtételére ütközés esetén, például a szivárgó lékek lezárásával.
4.	Erőforrások hatékony felhasználása.	4a.	Az üzemanyag-takarékosság módszereinek ismerete.
		4b.	Képesség az anyagok gazdaságos és energiatakarékos módon való felhasználására.
5.	A hulladékok környezetbarát módon történő ártalmatlanítása.	5a.	A hulladékokra vonatkozó alkalmazandó szabályok ismerete.
		5b.	Képesség a következő tételek gyűjtésére, szállítására és ártalmatlanítására: a) a vízi járművön felhalmozódott olaj és zsír, b) rakománymaradványok, és c) más típusú hulladékaruk.

9. A matróz képesítés megszerzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati vizsga követelményei

9.1. A matróz 3. pontban foglalt kompetenciáinak és képességeinek ellenőrzése elméleti és gyakorlati vizsgán történik.

9.2. A hajózási hatóság meghatározza a vizsgakövetelményekre vagy a képesítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

10. A matróz és a képesített matróz képesítés alkalmazása

10.1. Az e mellékletben foglaltak alapján megszerzett matróz képesítéssel minden olyan belvízi vízi járművön, amelynek hajóbizonyítványában a személyzet összetételét meghatározó pontban szerepel matróz munkakör, az e képesítéssel ellátható, a képesített matróz képesítés belvízi vízi járművön matróz és képesített matróz munkakör ellátására jogosít.

4. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

**HAJÓVEZETŐI KÉPESÍTÉS MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES
KOMPETENCIÁKRA ÉS VIZSGÁKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK**

1. A hajóvezetői képesítés megadásának minimumkövetelményei

1.1. Az uniós képesítő bizonyítvány annak részére állítható ki, aki rádiókezelői bizonyítvánnyal rendelkezik, és:

1.1.1. a 8. §-ban foglalt feltételeknek megfelel, a 18. életévét betöltötte, a 15. § szerinti, legalább három év időtartamú, jóváhagyott képzési programot végzett el, amely az irányítási szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan e mellékletben meghatározott követelményeken alapult, továbbá 360 nap hajózási idővel rendelkezik, amit a képzés részeként vagy annak befejezése után teljesített,

1.1.2. 18. életévét betöltötte, uniós kormányosi képesítő bizonyítvánnyal vagy a 7. § (2) bekezdése vagy a 7. § (3) bekezdése szerint elismert kormányosi képesítő bizonyítvánnyal rendelkezik; a vizsgaközpont által lebonyolított, a rendelet 15. §-a szerinti képesítő vizsgán vett részt, ami igazolja, hogy megfelel az adott irányítási szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeknek, és legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik,

1.1.3. 18. életévét betöltötte, legalább 540 nap hajózási idővel rendelkezik, vagy legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik és igazolni tudja, hogy tengeri hajón, a fedélzeti személyzet tagjaként legalább 500 nap munkatapasztalatot szerzett, valamint a vizsgaközpont által lebonyolított, a 15. § szerinti képesítő vizsgán vett részt, ami igazolja, hogy megfelel az adott irányítási szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan ezen mellékletben meghatározott követelményeknek,

1.1.4. legalább ötéves, valamely jóváhagyott képzési programra történő jelentkezés előtt szerzett munkatapasztalattal, a 15. § szerinti, legalább másfél év időtartamú, jóváhagyott képzési programot végzett el, amely az irányítási szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeken alapult, a jóváhagyott képzési program részeként legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik, és legalább 180 nap hajózási időt teljesített annak befejezése után,

1.1.5. egy képzési programra történő jelentkezést megelőzően egy tengeri hajón, a fedélzeti személyzet tagjaként legalább 500 nap munkatapasztalatot szerzett, a 15. § szerinti, legalább másfél év időtartamú, jóváhagyott képzési programot végzett el, amely az irányítási szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeken alapult, a jóváhagyott képzési program részeként legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik, és legalább 180 nap hajózási időt teljesített annak befejezése után, vagy

1.1.6. egy képzési programra történő jelentkezést megelőzően legalább három év időtartamú szakképzési programot végzett el, a 15. § szerinti, legalább másfél év időtartamú, jóváhagyott képzési programot végzett el, amely az irányítási szintű feladatok tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeken alapult, a jóváhagyott képzési program részeként legalább 180 nap hajózási idővel rendelkezik, és legalább 180 nap hajózási időt teljesített annak befejezése után és rendelkezik rádiókezelői bizonyítvánnyal.

2. Hajóvezető képesítés tengeri jellegű víziúton

2.1. Az a hajóvezető, vagy aki a hajóvezetői képesítés kiállításához szükséges feltételeket teljesítette, Vonalvizsga III. vizsgát tehet az 5. mellékletben foglalt kompetenciák és képességek meglétének bizonyítására az 5. melléklet szerinti vizsgák letételével.

2.2. A 2.1. alpontban foglalt vizsga eredményes teljesítését követően a vizsgaközpont - ha még nem került kiállításra a hajóvezetői képesítés - külön eljárás nélkül olyan hajóvezetői képesítést állít ki, amelynek a kódolt egyedi engedélyek rovatába M (hajózás tengeri jellegű belvízi utakon)

bejegyzést tesz.

2.3. Az 5. mellékletben meghatározott vizsga önállóan is tehető. A hajóvezető képesítés birtokában - Vonalvizsga III. vizsga sikeres teljesítése esetén kérelemre - a képesítést a vizsgaközpont olyan új képesítésre cseréli, amelynek a kódolt egyedi engedélyek rovatába M (hajózás tengeri jellegű belvízi utakon) bejegyzést tesz.

3. Hajóvezető nagy kötelék vezetésére

3.1. Azoknak a hajóvezető képesítéssel rendelkezőknek, akik a 8. §-ban foglalt feltételeket teljesítik, a vizsgaközpont olyan hajóvezetői képesítő okmányt állít ki, amelynek a kódolt egyedi engedélyek rovatába C (nagy kötelékek vezetése) bejegyzést tesz.

3.2. A nagy kötelékek vezetésére jogosító képesítés kiállításának további feltétele, hogy a kérelmező legalább 720 nap hajózási idővel rendelkezik, és ebből legalább 540 nap hajózási időt szolgált képesített hajóvezetőként, és legalább 180 nap hajózási időt nagy kötelék irányításában.

3.3. A nagy kötelékek vezetésére jogosító képesítés kiállításához szükséges nagy kötelék irányításában eltöltött legalább 180 nap hajózási időt legalább kormányosi munkakörben kell teljesíteni.

3.4. A 8. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt hajózási idővel kapcsolatban meghatározott minimumkövetelmények igazoláshoz a hatóság elfogadja a hajónapló, vagy annak a hajóvezető által hitelesített másolatának benyújtását, vagy a hajós szolgálati könyvben igazolt - nagy köteléken teljesített - szolgálatot. Nem magyar lajstromban nyilvántartott hajó esetében a hatóság bekérheti a hajóbizonyítvány másolatát is, amennyiben a vízi jármű műszaki paramétereire vonatkozó információk nem állnak rendelkezésre és hiteles nyilvános adatbázisból nem elérhetőek.

3.5. A nagy kötelékek vezetésére jogosító hajóvezetői képesítés a kiállítástól számított 5 évig hatályos, melynek lejártát követően a vizsgaközpont kérelemre új képesítő okmányt állít ki.

4. Irányítási szintű kompetencia követelmények (hajóvezető)

4.1. Felügyelet

4.1.1. A hajóvezető képes arra, hogy oktatást biztosítson a fedélzeti személyzet többi tagja részére, és felügyelje az általuk végzett, a 3. mellékletben foglalt feladatok végrehajtását, aminek előfeltétele, hogy rendelkezzen az e feladatok elvégzéséhez szükséges képességekkel. A hajóvezetői képesítés kiállítását kérelmező személyeknek igazolniuk kell, hogy rendelkeznek a következő 4.2-4.9. alpontban felsorolt kompetenciákkal, kivéve, ha a következő feltételek egyikének megfelelnek:

4.1.1.1. elvégeztek egy - a hajózási hatóság által - jóváhagyott képzési programot, amely az operatív üzemeltetési szintre vonatkozó alkalmassági követelményeken alapul, vagy

4.1.1.2. sikeresen elvégeztek egy a vizsgaközpont által végzett kompetencia-felmérést, amelynek célja az üzemeltetési szintre vonatkozó alkalmassági követelményeknek való megfelelés ellenőrzése.

4.2. Hajózás

4.2.1. A hajóvezetőnek a következő hajózási műveletekkel kapcsolatos ismeretekkel és kompetenciákkal kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A kikötési, az indulási és a vontatási (tolási) műveletek bemutatása.	2a.	A kikötési, az indulási és a vontatási (tolási) műveletekhez használt berendezések, anyagok és eljárások ismerete.
		2b.	Képesség a fedélzeten rendelkezésre álló anyagok, például csörlők, bakok, kötelek és sodronykötelek használatára a vonatkozó munkabiztonsági intézkedések figyelembevételével, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.
		2c.	Képesség a kormányállással való kommunikációra hajórádiós kommunikációs rendszerek és kézjelek segítségével.

		2d.	A vízi jármű körüli vízmozgás hatásainak ismerete és a hajózás körülményeit befolyásoló helyi hatások ismerete, beleértve a hosszanti úszáshelyzetnek (trimm) és a sekély víznek a vízi jármű merüléséhez kapcsolódó hatásait.
		2e.	A vízi járművet manőverezés során befolyásoló vízmozgás ismerete, beleértve azokat a kölcsönhatásokat, amikor két vízi jármű egy keskeny hajóútban egymás mellett elhalad vagy egymást megelőzi, illetve a part mentén kikötött vízi járműre akkor ható kölcsönhatásokat, amikor egy másik vízi jármű tőle kis távolságban elhalad a hajóútban.
3.	Tolt kötelékek összeállítási műveleteinek bemutatása	3a.	A felcsatolási műveletekhez használt berendezések, anyagok és eljárások ismerete.
		3b.	Képesség a tolt bárkák kötelékeinek felcsatolására és lecsatolására a szükséges berendezések és anyagok felhasználásával.
		3c.	Képesség a fedélzeten rendelkezésre álló felszereléseknek és anyagoknak a felcsatolási műveletekhez való felhasználására, a vonatkozó munkabiztonsági intézkedések figyelembevételével, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.
		3d.	Képesség a fedélzeti személyzet azon tagjaival való kommunikációra, akik részt vesznek a tolt bárkák kötelékeinek felcsatolási műveleteiben.
4.	A horgonyzási műveletek bemutatása	4a.	A horgonyzási műveletekhez használt berendezések, anyagok és eljárások ismerete.
		4b.	Képesség a horgonyzási manőverek bemutatására: horgonyberendezésnek a horgonyzási műveletekhez való előkészítésére, a horgony ledobására, a kezdeti irányba forduláshoz elegendő hosszúságú kötél vagy lánc lebocsátására, annak meghatározására, hogy a horgony a helyén tartja-e a vízi járművet (horgony tartási iránya), a horgonyzás befejezésekor a horgonyok rögzítésére, és különböző manőverekben kaparóra ledobott horgonyok használatára és a horgonyjelek kezelésére.
		4c.	Képesség a fedélzeten rendelkezésre álló felszereléseknek és anyagoknak a horgonyzási műveletekhez való felhasználására, a vonatkozó munkabiztonsági intézkedések figyelembevételével, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.
		4d.	Képesség a kormányállással való kommunikációra hajórádiós kommunikációs rendszerek és kézjelek segítségével.
5.	A hajózás biztonsága érdekében a megfelelő intézkedések megtétele	5a.	Képesség a vízi jármű személyzetének azonnali figyelmeztetésére, valamint az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatára.
		5b.	Képesség a vízi jármű vízzáróságának biztosítására.
		5c.	Képesség az ellenőrzőlista szerinti munkák bemutatására és elvégzésére a fedélzeten és a lakóterekben, mint például a nyílások és a hajófenék vízszigetelése és biztosítása.
6.	A különböző típusú zsilipek és hidak ismertetése működésük tekintetében	6a.	A zsilipek és hidak alakjának, elrendezésének és felszereléseinek, a zszipelésnek (zszipelési folyamatnak), zszipkapuk típusainak, bakoknak és lépcsőknek stb. ismerete.
		6b.	Képesség az alkalmazandó eljárásoknak a fedélzeti személyzet tagja számára történő elmagyarázására és bemutatására a zsilipeken, gátak mellett és hidak alatt történő áthaladás során.
7.	Az általános rendelkezések, jelzések, jelek és jelölési rendszer figyelembevétele	7a.	Az adott belvízi utakra vonatkozó hajózási szabályzatok ismerete.
		7b.	Képesség a vízi jármű nappali és éjszakai jelölési rendszerének, jeleinek és hangjelzéseinek kezelésére és

			fenntartására.
		7c.	A SIGNI és az IALA („A” rendszer) szerinti bója- és jelölési rendszer ismerete.

4.2.2. A vízi jármű üzemeltetése

4.2.3. A hajóvezetőnek a következő vízi jármű üzemeltetésével kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A különböző vízi járművek megkülönböztetése	2a.	A leggyakoribb vízi jármű típusoknak, köztük az európai belvízi közlekedésben használt kötelekeknek, valamint azok megfelelő felépítésének, méreteinek és nettó úrtartalmának ismerete.
		2b.	Képesség a leggyakoribb vízi jármű típusok, beleértve az európai belvízi közlekedésben használt kötelekek jellemzőinek ismertetésére
3.	A vízi jármű üzemeltetéséhez szükséges dokumentációra vonatkozó ismeretek alkalmazása.	3a.	A vízi jármű kötelező dokumentációjának ismerete.
		3b.	Képesség a dokumentáció jelentőségének ismertetésére a nemzetközi és nemzeti követelmények és jogszabályok összefüggésében.

4.2.4. Rakománykezelés, rakományelrendezés és személyszállítás

4.2.5. A hajóvezetőnek a következő rakománykezelésre, rakományelrendezésre és személyszállításra vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN), annak címkézési és személyszállításra vonatkozó biztonsági eljárásainak ismertetése.	2a.	Képesség a veszélyes áruk ADN szerinti címkézésének ismertetésére.
		2b.	Képesség a személyszállítási biztonsági eljárások ismertetésére, beleértve az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazását.
		2c.	Képesség az utasokkal való hatékony kommunikációra.
3.	A ballasztrendszer használatának elmagyarázása és bemutatása.	3a.	A ballasztrendszer működésének és használatának ismerete.
		3b.	Képesség a ballasztrendszer használatának elmagyarázására, például a ballaszttartályok feltöltésével vagy kiürítésével.
4.	A rakomány mennyiségének ellenőrzése	4a.	A különböző típusú vízi járművekre berakodott rakomány tömegének meghatározására szolgáló kézi és technikai módszerek ismerete.
		4b.	Képesség a berakodott vagy kirakodott rakomány mennyiségének meghatározására szolgáló módszerek használatára.
		4c.	Képesség a folyékony rakomány mennyiségének kiszámítására a szondák és/vagy tartálytáblázatok segítségével.

4.2.6. Hajózási gépészet és elektrotechnika, elektronika és vezérléstechnika

4.2.7. A hajóvezetőnek a következő hajózási gépészettel, elektrotechnikával, elektronikával és vezérléstechnikával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK

2.	A gépek működtetése, beleértve a szivattyúkat, a csővezetéseket, a fenékvíz-eltávolító és ballasztrendszereket.	2a.	A gépek, valamint a fenékvíz-eltávolító és a ballasztrendszer biztonságos üzemeltetésére, illetve a hulladékok megfelelő ártalmatlanítására vonatkozó követendő eljárások ismerete.
		2b.	Képesség a gépházban lévő gépek üzemeltetésére és irányítására az eljárásokat követve.
		2c.	Képesség a fenékvíz- és ballasztrendszer biztonságos működésének, üzemeltetésének és karbantartásának elmagyarázására, beleértve a következőket: az átszivattyúzási műveletekkel kapcsolatos incidensek bejelentése, illetve képesség a tartályokban lévő folyadékszintek helyes mérésére és jelentésére.
		2d.	Képesség a motorok üzemeltetést követő leállítási műveleteinek előkészítésére és végrehajtására.
		2e.	Képesség a fenékvíz-, a ballaszt- és a rakományiszivattyúzó rendszerek üzemeltetésére.
		2f.	Képesség a hulladéktermékek helyes és biztonságos módon történő összegyűjtése, tárolása és szállítása szükségességének elmagyarázására.
		2g.	Képesség hidraulikus és pneumatikus rendszerek használatára
3.	Az áramfejlesztők előkészítése, indítása, csatlakoztatása és váltása, valamint ezek rendszerei és a partiáram-ellátás irányítása.	3a.	Az energiaellátás csatlakoztatásának ismerete.
		3b.	Képesség a kapcsolótábla használatára.
		3c.	Képesség a partiáram-ellátás használatára.
4.	A szükséges szerszámok és anyagok használata.	4a.	A motorok és berendezések karbantartásához és javításához használt folyamatok, anyagok és szerszámok jellemzőinek és korlátozásainak ismerete.
		4b.	Képesség a biztonságos munkavégzési eljárások alkalmazására.
5.	A főmotorok, segédgépek és az ellenőrző rendszerek napi karbantartása		Képesség a gépház, a főmotor, a főgépek, a segédberendezések és az irányítórendszerek karbantartására és gondos kezelésére.
6.	A napi karbantartási munkálatok elvégzése a gépeken, beleértve a szivattyúkat, a csővezetéseket, a fenékvíz- és ballasztrendszereket.		Képesség a szivattyúk, csővezetékrendszerek, fenékvíz- és ballasztrendszerek karbantartására és gondos kezelésére.

4.2.8. Karbantartás és javítás

4.2.9. A hajóvezetőnek a következő vízi jármű karbantartásával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az egészség és a környezet védelme a karbantartás és javítás végzése során.	2a.	Az alkalmazandó tisztítási és környezetvédelmi eljárások és a higiéniai szabályok ismerete.
		2b.	Képesség az összes lakóterület és a kormányállás megtisztítására, valamint a háztartásnak a higiéniai szabályok betartásával történő megfelelő vezetésére, beleértve a saját lakóhelyiségért való felelősségvállalást.
		2c.	Képesség a gépháznak és a motoroknak a megfelelő tisztítószerrel történő megtisztítására.
		2d.	Képesség a vízi jármű külső részeinek, a hajótestnek és a fedélzetnek a megfelelő sorrendben, a megfelelő anyagok használatával történő megtisztítására és konzerválására a környezetvédelmi szabályok szerint.
		2e.	Képesség a vízi jármű gondos kezelésére és a háztartási hulladéknak a környezetvédelmi szabályok szerint történő

			ártalmatlanítására
3	A műszaki eszközök karbantartása a műszaki utasítások szerint.	3a.	A karbantartásra és a javítási programokra vonatkozó műszaki utasítások ismerete.
		3b.	Képesség az összes műszaki berendezés karbantartására és gondos kezelésére a műszaki utasításoknak megfelelően
		3c.	Képesség a karbantartási programok (beleértve a digitálisakat is) felügyelet alatt történő alkalmazására.
4	Kábelek és kötelek biztonságos kezelése.	4a.	A különböző típusú kötelek és sodronyok jellemzőinek ismerete.
		4b.	Képesség azok biztonságos használatára és tárolására a biztonságos munkavégzési módszerek és szabályok szerint.
5.	Csomók és fonások készítése felhasználásuknak megfelelően, és azok karbantartása.	5a.	A fedélzeten rendelkezésre álló eszközökkel történő biztonságos vontatás és összekötés biztosítása érdekében követendő eljárások ismerete.
		5b.	Képesség a sodronykötelek és kötelek fonására.
		5c.	Képesség csomók alkalmazására felhasználásuknak megfelelően
		5d.	Képesség a sodronykötelek és kötelek karbantartására.

4.2.10. Kommunikáció

4.2.11. A hajóvezetőnek a következő kommunikációval kapcsolatos kompetenciával és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Tények bemutatása műszaki szakkifejezések használatával	2a.	A szükséges műszaki és hajózási kifejezések, valamint a szabványosított kommunikációs kifejezésekben előforduló, szociális szempontokkal kapcsolatos kifejezések ismerete.
		2b.	Képesség a szükséges műszaki és hajózási kifejezések, valamint a szabványosított kommunikációs kifejezésekben előforduló, szociális szempontokkal kapcsolatos kifejezések használatára.

4.2.12. Egészségvédelem, biztonság és környezetvédelem

4.2.13. A hajóvezetőnek a következő egészségvédelmi, biztonsági és környezetvédelmi kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A munkahelyi biztonságra és a balesetek megelőzésére vonatkozó szabályok alkalmazása.	2a.	A biztonságos munkavégzési módszerek ismerete.
		2b.	A fedélzeten előforduló kockázatok természetének ismerete.
		2c.	Képesség a fedélzeten előforduló kockázatokkal kapcsolatos veszélyhelyzetek megelőzésére, különösen:
			a) a vízi jármű mozgása, b) a vízi járműbe való biztonságos beszállás és az abból való biztonságos kiszállás biztosítása (pl. feljáróhid, szolgálati csónak), c) a mozdítható tárgyak biztonságos elhelyezése, d) gépekkel való munkavégzés, e) elektromos veszélyek felismerése, f) tűzvédelmi intézkedések és tűzoltás, g) kézi szerszámok professzionális használata, h) hordozható elektromos szerszámok professzionális használata, i) egészségügyi és higiéniai követelményeknek való megfelelés, j) az elcsúszási, leesési és felbotlási kockázatot jelentő

			körülmények kiküszöbölése.
		2d.	A vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági munkautasítások ismerete a fedélzeten zajló tevékenységek során.
		2e.	A biztonságos és fenntartható munkakörülményekre vonatkozó alkalmazandó szabályozások ismerete.
		2f.	Képesség olyan tevékenységek megakadályozására, amelyek kockázatot jelenthetnek a személyzetre vagy a vízi járműre nézve, különösen: a) a rakományok berakodása vagy kirakodása, b) kikötés és elindulás, c) magasban történő munkavégzés, d) vegyszerekkel történő munkavégzés, e) akkumulátorokkal történő munkavégzés, f) a gépházban való tartózkodás során, g) terhek felemelése kézzel és mechanikusan, h) zárt térbe való belépés és ott történő munkavégzés.
3.	Egyéni védőeszközök használata a balesetek megelőzése céljából	3a.	A fedélzeten való biztonságos munkavégzéshez szükséges felszerelések használatára vonatkozó eljárások ismerete.
		3b.	Képesség az egyéni védőeszközök használatára, különösen: a) szem védelme, b) légutak védelme, c) fül védelme, d) fej védelme, e) védőruházat.
4.	Úszás és segítségnyújtás mentési műveletek esetén.	4a.	Képesség az úszástudás mentési műveletek céljából történő alkalmazására.
		4b.	Képesség a mentőfelszerelések használatára mentési műveletek esetén.
		4c.	Képesség egy áldozat megmentésére és szállítására.
5.	Vészhelyzeti menekülési útvonalak használata	5a.	Az evakuálási helyzetben követendő eljárások ismerete (a fedélzet helyi jellemzői szerint).
		5b.	Képesség a menekülési útvonalak szabadon tartására.
6.	A belső vészhelyzeti kommunikáció, riasztó rendszerek használata		Képesség a vészhelyzeti kommunikációs és riasztórendszerek és berendezések használatára.
7.	A tűz elemeinek, valamint a gyulladás típusainak és a gyújtóforrásoknak a megkülönböztetése.	7a.	A különböző tevékenységek során felmerülő, potenciálisan tüzet okozó körülmények ismerete, valamint a tüzeknek az EN európai szabvány vagy azzal egyenértékű szabvány szerinti osztályozása.
		7b.	Az égési folyamat elemeinek ismerete.
		7c.	Képesség a tűzoltás alapvető eljárásainak alkalmazására.
8.	A különböző típusú tűzoltó készülékek megkülönböztetése és használata.	8a.	A tűzoltó készülékek különböző jellemzőinek és osztályainak ismerete.
		8b.	Képesség a különböző tűzoltási módszerek alkalmazására, valamint az oltókészülékek és az állandó berendezések használatára, mint például: a) tűzoltó készülékek osztályai, b) a különböző típusú hordozható tűzoltó készülékek használata és c) a szél hatása a tűz megközelítésekor.
9.	Orvosi elsősegély nyújtása	9a.	Az elsősegélynyújtás általános elveinek ismerete, beleértve a test felépítését és a vízi jármű fedélzetén a helyzet értékelése után ellátandó funkciókat.
		9b.	Képesség a fizikai és mentális állapot, illetve a személyes higiénia fenntartására elsősegélynyújtás esetén.
		9c.	A balesetek esetén alkalmazandó megfelelő intézkedések ismerete az elismert legjobb gyakorlatoknak megfelelően.
		9d.	Képesség az áldozatok szükségleteinek és a saját biztonságot fenyegető veszélyeknek a felmérésére.
		9e.	Képesség a szükséges intézkedések vészhelyzet esetén történő végrehajtására, beleértve a következőket:

			a) az áldozat megfelelő testhelyzetbe való elhelyezése, b) újraélesztési technikák alkalmazása, c) vérzés csillapítása, d) alapvető sokktalanításra szolgáló megfelelő intézkedések alkalmazása, e) megfelelő intézkedések alkalmazása égési sérülések és forrázások esetén, beleértve az elektromos áram okozta baleseteket is, f) áldozat megmentése és szállítása.
		9f.	Képesség kötések rögtönzésére és az elsősegélykészletben található anyagok használatára.

4.3. Navigálás

4.3.1. A hajóvezető képes meghatározni az útvonalat és navigálni a belvízi utakon, ennek részeként képes arra, hogy kiválassza a legészszerűbb, leggazdaságosabb és ökológiai szempontból legjobb hajózási útvonalat a rakodási és kirakodási célpontok eléréséhez, figyelembe véve az alkalmazandó közlekedési szabályzatot és a belvízi hajózás egyezményes szabályait.

4.3.2. A hajóvezetőnek a következő útvonal meghatározásával és navigálással kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Hajózás az európai belvízi utakon, ideértve a zsilipeket és hajóemelő műveket is a szállítványozóval kötött hajózási megállapodások szerint.	2a.	A belvízi hajózásban használt nemzeti és nemzetközi vízi utak ismerete, a folyók, csatornák, tengeri kikötők, belvízi kikötők földrajzi elhelyezkedésének és a rakományáramlással való kapcsolat ismerete.
		2b.	A belvízi utaknak a Közlekedési Miniszterek Európai Konferenciája (CEMT) által kialakított osztályozásának ismerete, valamint a vízi út méreteinek ismerete a vízi jármű méreteihez viszonyítva modern információs rendszerek használatával.
		2c.	Képesség a vízállások, a vízmélység és a merülés, a hidak szabad ürszelvénymagassága figyelembevételével történő számításokra releváns információforrások felhasználásával.
		2d.	Képesség a távolságok és a hajózási idő kiszámítására, a távolságokra, zsilipekre, korlátozásokra és menetsebességre vagy időre vonatkozó információforrások felhasználásával.
		2e.	A felelősséggel és a biztosítással kapcsolatos ismeretek.
		2f.	Képesség arra, hogy a személyzet tagjait és a kiszolgáló személyzetet a feladatok biztonságos módon történő végrehajtására oktassa.
3.	A belvízi hajózásra vonatkozó közlekedési szabályok figyelembevétele és alkalmazása a károk elkerülése érdekében.	3a.	Az éppen használt belvízi úton érvényes közlekedési szabályoknak, mint például a belvízi hajózás egyezményes szabályainak ismerete a károk (pl. ütközés) elkerülése érdekében.
		3b.	Képesség az éppen használt belvízi útra vonatkozó alkalmazandó közlekedési szabályok alkalmazására.
4.	A vízi jármű üzemeltetése gazdasági és ökológiai szempontjainak figyelembevétele annak érdekében, hogy a vízi járművet hatékonyan és a környezetet tiszteletben tartva használják.	4a.	A környezeti szempontok ismerete a belvízi utakon történő hajózás során.
		4b.	Képesség a környezeti szempontból fenntartható és gazdaságos hajózásra, tekintettel pl. az üzemanyag-hatékonyságra, üzemanyagtöltésre, károsanyag-kibocsátási szintekre, a sekély víz hatásaira, a parti áramellátáshoz való csatlakozásra és a hulladékgyűjtésre.
5.	A műszaki szerkezeteknek és a vízi	5a.	A mérnöki építményeknek, a vízi utak profiljának és a

	utak profiljainak figyelembevétele, illetve óvintézkedések alkalmazása.		védműveknek a hajózásra gyakorolt hatásának ismerete.
		5b.	Képesség a különböző típusú zsilipeken való áthajózásra, a zsilielési eljárások, a különböző típusú hidak, a csatornák és folyók profiljainak ismerete, valamint a menedék és az éjszakai kikötők használata.
6.	A hajók vezetőinek vagy tengerészeknek kiadott naprakész táblázatokkal vagy térképekkel, értesítésekkel és más kiadványokkal való munka.	6a.	Navigációs segédeszközök ismerete
		6b.	Képesség a navigációs segédeszközök, pl. a műholdas helymeghatározó rendszer használatára.
		6c.	Képesség a hajózási térképek használatára, figyelembe véve a pontossággal és térképolvasással kapcsolatos tényezőket - mint például a térkép dátuma, szimbólumai, szondák, fenék leírása, mélységadatok és dátumok (WGS84) -, illetve a nemzetközi térképek szabványainak használatára, mint például a belvízi ECDIS.
		6d.	Képesség a hajózási kiadványok használatára - mint például a hajóparancsnokoknak vagy tengerészeknek szóló értesítések - a biztonságos navigációhoz szükséges információk összegyűjtéséhez, az árapály magasságának bármikor történő megtalálásához, a jégre, a magas vagy alacsony vízszintre, a kikötőhelyek és a kikötők katalógusára vonatkozó információk megtalálásához.
7.	A releváns forgalomfelügyeleti eszközök használata és azok alkalmazására való képesség.	7a.	A jelzések ismerete.
		7b.	Képesség a nappali és éjszakai jelzések, például a vízi járműnek irányt mutató fények használatára. A belvízi AIS, a belvízi ECDIS, a hajóparancsnokoknak vagy tengerészeknek szóló elektronikus jelentések és értesítések, az RIS, a megfigyelt és nem megfigyelt hajóforgalmi szolgáltatási (VTS) rendszerek és összetevőik ismerete.
		7c.	Képesség a forgalmi információs eszközök használatára.

4.3.3. A hajóvezető képes a vízi jármű személyzetére vonatkozó szabályokkal kapcsolatos ismereteinek alkalmazására, ideértve a pihenőidőre és a fedélzeti személyzet összetételére vonatkozó ismereteket is.

4.3.4. A hajóvezetőnek a következő vízi jármű személyzetére vonatkozó szabályokkal kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A vízi jármű biztonságához szükséges személyzeti feltételek biztosítása az alkalmazandó szabályoknak megfelelően, ideértve a pihenőidőre és a fedélzeti személyzet összetételére vonatkozó ismereteket is.	2a.	A személyzetre vonatkozó minimális követelményeknek, illetve a személyzet tagjai és a kiszolgáló személyzet kötelező szakmai képesítéseinek ismerete.
		2b.	A személyzet tagjai egészségügyi alkalmasságára és orvosi ellenőrzéseire vonatkozó követelmények ismerete.
		2c.	Adatoknak a szolgálati könyvekbe való bejegyzésére vonatkozó adminisztratív eljárás ismerete.
		2d.	A kihasználás alkalmazási módjainak és a minimális pihenőidőnek az ismerete.
		2e.	Adatoknak a fedélzeti naplóba való bejegyzésére vonatkozó adminisztratív eljárás ismerete.

		2f.	A munkaidőre vonatkozó szabályok ismerete.
		2g.	Konkrét engedélyezési követelmények ismerete.
		2h.	A személyzetre vonatkozó követelmények ismerete az ADN hatálya alá tartozó hajók, a személyhajók és az LNG vízi járművek vonatkozásában
		2i.	Képesség arra, hogy a személyzet tagjait a szolgálat felvételének és befejezésének időpontjára oktassa.

4.3.5. A hajóvezető képes hajózni és manőverezni, gondoskodva a belvízi utakon a vízi jármű biztonságos működéséről a nagy forgalomsűrűségű helyzetekben, továbbá amikor más vízi járművek veszélyes árukat szállítanak, és azokban az esetekben is, amikor szükséges a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN) alapszintű ismerete.

4.3.6. A hajóvezetőnek a következő biztonságos hajózásra és manőverezésre vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Hajózás és manőverezés a fő belvízi utak földrajzi, hidrológiai, meteorológiai és morfológiai jellemzőinek figyelembevételével.	2a.	A fő vízi utak hidrológiai és morfológiai jellemzőinek ismerete, pl. vízgyűjtő terület és vízgyűjtés, folyók típusai vízforrás szerint, a folyó esésviszonyai és nyomvonala, áramlási sebesség és áramlási rendszer, emberi beavatkozás a folyó nyomvonalába.
		2b.	A fő belvízi utak meteorológiai hatásainak ismerete, pl. időjárás-előrejelzés és figyelmeztető szolgáltatások, Beaufort-skála, a szélre és viharra történő figyelmeztetések körzeti osztályozása olyan tényezőkkel, mint a légnyomás, a szél, a magas és az alacsony nyomású területek, a felhők, a köd, a frontok típusai és áthaladása, jégre való figyelmeztetés és magas vízszintre való figyelmeztetés.
		2c.	Képesség a földrajzi, hidrológiai, meteorológiai és morfológiai információk alkalmazására.
3.	Utasítás adása a vízi jármű kikötésére és indulására, és a vontatási tolatási műveletekhez.	3a.	A kikötési és vontatási műveletekre vonatkozó műszaki követelmények és dokumentumok ismerete.
		3b.	Képesség a kikötési és elindulási manőver eljárásainak kezdeményezésére, és annak biztosítására, hogy a különböző típusú vízi járművek felszerelése megfeleljen a hajóbizonyítvány előírásainak.
		3c.	Képesség a fedélzeti személyzettel való kommunikációra, például a kommunikációs rendszerek és kézjelek használatára.
4.	A vízi járműre történő biztonságos beszállás biztosítása.	4a.	A vízi járműre való beszállást lehetővé tévő berendezésekre vonatkozó műszaki követelmények ismerete.
		4b.	Képesség a vízi járműre hajózás közben, kikötött állapotban vagy horgonyzás közben való biztonságos beszállás megszervezésére, és pl. a lépcső, a feljáróhid, a szolgálati csónak, a leesés-védelem és a megvilágítás használatára.
5.	Modern navigációs segédeszközök használata.	5a.	A navigációs segédeszközök funkcióinak és üzemeltetésének ismerete.
		5b.	A navigációs segédeszközök működési elveinek, korlátainak és hibaforrásainak ismerete.
		5c.	Képesség a navigációs információkat biztosító hajózási érzékelők és jelzők használatára, pl. (D) GPS, helyzet, haladási irány, útvonal, sebesség, távolság, mélység, belvízi ECDIS, radar.
		5d.	Képesség a folyami információs szolgáltatások (RIS) és technológiák használatára, pl. belvízi AIS, belvízi ECDIS, a hajóvezetőknek szóló elektronikus jelentések és értesítések, FIS (hajóúti információs szolgáltatások), TIS (forgalmi információs szolgáltatások), TMS (forgalomirányítási

			szolgáltatások), CAS (vésszhelyzet-elhárítási szolgáltatások), ITL (közlekedéslogisztikai célú információnyújtás), ILE (rendészeti célú információszolgáltatás), ST (statisztika), WCHD (víziút- és kikötőhasználati díjak) távolság, mélység, a radarral kapcsolatban is.
		5e.	Képesség a félrevezető információk észlelésére és helyesbítő módszerek alkalmazására.
6.	A belvízi hajózás műszaki követelményeinek figyelembevétele.	6a.	Az alkalmazandó műszaki követelmények szerkezetének és tartalmának, valamint a hajóbizonyítvány tartalmának ismerete.
		6b.	Képesség ellenőrzések és tanúsítási eljárások kezdeményezésére.
7.	Az áramlás, hullámok, szél és vízszintek hatásának figyelembevétele a vízi járművek útjának keresztezése, vízi járművel találkozás és annak megelőzése, illetve a vízi jármű és a part viszonylatában (csatornahatás)	7a.	A hullámoknak, a szélnek és az áramlásnak a hajózó, manőverező vagy álló vízi járműre gyakorolt hatásának ismerete, beleértve a szél hatását, pl. a manőverezéskor fellépő oldalszelet, hajózási felépítményeknél, valamint kikötőkbe, zsilipekbe és mellék vízi utakra történő behaladáskor vagy azok elhagyásakor is.
		7b.	Az áramlásnak a hajózó, manőverező vagy álló vízi járműre gyakorolt hatásának ismerete a belvízi hajózásban használt vízi utakon, mint például az áramlás hatása hegymenetben és völgymentben, illetve üres vagy megrakodott vízi járművel történő manőverezés, valamint pl. kikötőkbe, zsilipekbe és mellék vízi utakra történő behaladáskor vagy azok elhagyásakor is.
		7c.	A vízmozgásnak hajózás, manőverezés során és álló helyzetben gyakorolt hatásának ismerete, mint például a vízmozgás hatása a merülés tekintetében a vízmélységtől függően, és a sekély víz hatásaira való reakció, pl. a hajózási sebesség csökkentésével.
		7d.	Képesség a szűk hajóútban történő hajózás, manőverezés és állás során fellépő kölcsönhatások figyelembevételére, illetve az üres vagy megrakodott vízi járművel kapcsolatos kölcsönhatások felismerésére.
		7e.	A rakománykezelési és -elrendezési körülmények hatásának ismerete a hajózás, a manőverezés során és álló helyzetben a stabilitás szempontjából.
		7f.	Képesség a hosszanti úszáshelyzet (trimm), az oldalirányú dőlésszög, az elárasztási szög, az erőkarok elve, a súlypontok figyelembevételére.
8.	A propulziós és manőverező rendszerek, valamint megfelelő kommunikációs és riasztórendszerek használata.	8a.	A propulziós, kormányzó és manőverező rendszerek, valamint azoknak a manőverezhetőségre gyakorolt hatásának ismerete.
		8b.	Képesség propulziós, kormányzó és manőverező rendszerek használatára.
		8c.	A horgonyzáshoz használt felszerelések ismerete.
		8d.	Képesség a horgony különböző körülmények között történő használatára.
		8e.	A kommunikációs és riasztórendszerek ismerete.
		8f.	Képesség arra, hogy riasztás esetén szükség szerint utasításokat adjon.
9.	Hajózás és manőverezés olyan helyzetekben is, amelyeket nagy forgalomsűrűség jellemez, vagy ahol más vízi járművek veszélyes árukat szállítanak, az ADN alapvető ismeretét igényelve.	9a.	Az ADN szerkezetének, az ADN dokumentumoknak és utasításoknak, illetve az ADN által előírt vizuális jeleknek az alapvető ismerete.
		9b.	Képesség az ADN-ben utasítások megtalálására és az ADN hatálya alá tartozó vízi járművek vizuális jeleinek azonosítására.

4.3.7. A hajóvezető képes a belvízi utakon bekövetkező hajózási vészhelyzetekre reagálni.

4.3.8. A hajóvezetőnek a következő veszélyhelyzetek elhárításával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Óvintézkedések meghozatala vészhelyzet esetén, amikor szándékosan zátonyra futtatnak egy vízi járművet a nagyobb károk elkerülése érdekében.	2a.	A sekély helyek és homokos jellegű partok ismerete, amelyek felhasználhatók a vízi jármű zátonyra futtatására.
		2b.	Képesség a gépek vagy a horgonyzó eszközök megfelelő használatára, ha zátonyra futtatás válik szükségessé.
3.	Fennakadt vízi jármű leszábadítása segítséggel és anélkül.	3a.	Fennakadás esetén megteendő intézkedések ismerete, beleértve a lékek tömítését és a vízi járműnek a hajóútba való visszairányításához szükséges intézkedéseket.
		3b.	Képesség a lékek tömítésére, és a vízi jármű más vízi járművek, pl. vontatóhajók vagy tolóhajók segítségével történő átirányítására.
4.	Megfelelő intézkedések megtétele ütközés közvetlenül fenyegető veszélye esetén.	4a.	Az ütközés vagy baleset közvetlenül fenyegető veszélye esetén alkalmazandó szabályok ismerete.
		4b.	Képesség elkerülhetetlen ütközéssel szembe a vízi jármű oly módon történő manőverezésére, hogy minimalizálja a személyeket - például az utasokat és a személyzet tagjait -, az ütköző vízi járművet és más vízi járműveket, a rakományt és a környezetet érő sérüléseket.
5.	Megfelelő intézkedések megtétele ütközés és a károk felmérése után.	5a.	Ütközést vagy balesetet követően alkalmazandó szabályok ismerete.
		5b.	Képesség a megfelelő intézkedések megtételére kár, ütközés és fennakadás esetén, beleértve a kár felmérését, az illetékes hatósággal való kommunikációt és a helyreállításra alkalmas helyre történő hajózáshoz szükséges engedély megszerzését.

4.4. A vízi jármű üzemeltetése

4.4.1. A hajóvezető képes a belvízi hajóépítésre és az építési módszerekre vonatkozó ismereteknek a különböző típusú vízi járművek üzemeltetéséhez való alkalmazására, és alapvető ismeretekkel rendelkezik a belvízi hajókra vonatkozó műszaki követelményekről.

4.4.2. A hajóvezetőnek a következő belvízi hajóépítésre, építési módszerekre vonatkozó és a belvízi hajókra vonatkozó műszaki követelményekkel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A belvízi hajóépítés és felépítés elveinek figyelembevétele	2a.	A belvízi vízi jármű méretei, valamint a belvízi út méretei jelentőségének és hatásának ismerete a vonatkozó szabályok szerint.
		2b.	Képesség a vízi járművek üzemeltetésére méretük és az építésükre alkalmazandó jogszabályok szerint.
		2c.	Képesség arra, hogy felügyelje a vízi járművek vonatkozó jogszabályoknak való megfelelését az építési munkálatok figyelembevételével.
3.	A vízi járművek építési módszereinek és a vízben való viselkedésüknek megkülönböztetése, különösen a stabilitás és a szilárdság tekintetében.	3a.	A vízi jármű jellemzők ismerete a különböző típusú vízi járművek építési rajzaiban rögzítettek szerint, és a felépítésnek a vízi jármű viselkedésére, stabilitására és szilárdságára gyakorolt hatásának ismerete.
		3b.	A vízi jármű viselkedésének ismerete különböző körülmények között és különböző környezetekben.
		3c.	Képesség a vízi jármű stabilitásának felügyeletére és az ennek megfelelő utasítások kiadására.

4.	A vízi jármű szerkezeti részeinek megértése, a károk elhárítása és elemzése.	4a.	A vízi jármű alapvető elemeinek és a különböző típusú vízi járműveknek az ismerete, beleértve a belvízi hajókra vonatkozó műszaki követelmények alapvető ismeretét.
		4b.	Képesség a vízi jármű alapvető elemeinek figyelemmel kísérésére a különböző szállítási típusok tekintetében, és ennek megfelelő utasítások adására.
		4c.	A hosszirányú és keresztirányú szerkezet, valamint a helyi megerősítések ismerete a károk megelőzése és elemzése érdekében.
		4d.	Képesség a felszerelés funkcióinak megértésére és ellenőrzésére, valamint a különböző rakterek és rekeszek használatára a károk megelőzése és elemzése érdekében.
5.	A vízi jármű vízzáróságának védelmére szolgáló intézkedés meghozatala.	5a.	A vízi jármű vízzáróságának ismerete.
		5b.	Képesség a vízi jármű vízzáróságának felügyeletére és az ennek megfelelő utasítások kiadására.

4.4.3. A hajóvezető képes, hogy ellenőrizze és figyelemmel kísérje a kötelező felszereléseket az érvényes vízi jármű bizonyítványban említettek szerint.

4.4.4. A hajóvezetőnek a következő kötelező felszerelésekkel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A vízi jármű felszerelése funkcióinak megértése.	2a.	A vízi jármű kötelező felszerelésének ismerete.
		2b.	Képesség az összes felszerelés használatára és vezérlésére azok funkcióinak függvényében a vonatkozó jogszabályok szerint, illetve a megfelelő utasítások kiadására és a megfelelő felügyeletre.
3.	A rakomány és az utasok szállítására vonatkozó különleges előírások figyelembevétele.	3a.	A vízi járművek felépítésére és a különböző rakományok és utasok különböző típusú vízi járművekkel történő szállításához szükséges felszerelésekre vonatkozó speciális követelmények ismerete a vonatkozó jogszabályok szerint.
		3b.	Képesség a megfelelő utasítások kiadására és a megfelelő felügyeletre.
		3c.	Képesség utasítások kiadására és a bizonyítványban szereplő előírások helyes alkalmazásának megfelelő felügyeletére.

4.5. Rakománykezelés, rakományelrendezés és személyszállítás

4.5.1. A hajóvezető képes arra, hogy megtervezze és biztosítsa a rakományoknak az út során történő biztonságos berakodását, elrendezését, rögzítését, kirakodását és gondozását.

4.5.2. A hajóvezetőnek a következő rakományoknak az út során történő biztonságos berakodásával, elrendezésével, rögzítésével, kirakodásával és gondozásával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A rakományok szállítására vonatkozó nemzeti, európai és nemzetközi szabályozások, kódexek és szabványok megértése.	2a.	A berakodási, kirakodási és szállítási műveletekre vonatkozó nemzeti, európai és nemzetközi szabályozások ismerete.
		2b.	A vonatkozó szabályok és szabványok alkalmazása a logisztika és a multimodális szállítás tekintetében.
3.	Rakományelrendezési terv elkészítése, beleértve a rakományok berakodására és a ballasztrendszerekre vonatkozó ismereteket, a hajótest feszültségének elfogadható határértékek között tartása	3a.	A száraz rakományt (pl. konténereket) szállító vízi járművekre és a tartályhajókra (N, C, G) vonatkozó működési és tervezési korlátok ismerete.

	érdekében.	3b.	A hajlítóerők és nyíróerők határértékeinek értelmezésére való képesség.
		3c.	A rakományelrendezési és stabilitási szoftverek használatának ismerete.
		3d.	Képesség rakományelrendezési tervek összeállítására, beleértve a rakományelrendezési és stabilitási szoftverek használatát.
4.	A berakodási és kirakodási eljárások irányítása a biztonságos szállításra tekintettel.	4a.	A rakományelrendezési tervek, valamint a rendelkezésre álló hajóadatok ismerete, és annak végrehajtása.
		4b.	Képesség a rakomány elrendezésére és rögzítésére, beleértve a szükséges rakománykezelő eszközöket, valamint a rögzítő és leköötöző felszereléseket.
		4c.	A teherhajók, a tartályhajók és más vízi járművek rakománya tömegének meghatározására szolgáló különböző módszerek ismerete.
		4d.	A berakodott vagy kirakodott rakomány mennyisége meghatározásának, valamint a száraz és folyékony rakomány mennyisége kiszámításának ismerete.
		4e.	A nem megfelelő rakománykezelés lehetséges káros hatásainak ismerete.
		4f.	A rakományoknak a vízi járművekben és kikötőkben való kezelésére, valamint a vízi járművekből és kikötőkből való átrakodására szolgáló technikai eszközök, valamint a használatuk során betartandó munkabiztonsági intézkedések alkalmazásának képessége.
5.	A különböző áruknak és azok jellemzőinek megkülönböztetése annak érdekében, hogy figyelemmel kísérjék és biztosítsák az áruk biztonságos berakodását a rakományelrendezési tervben meghatározottak szerint.	5a.	Képesség a biztonságos rakománykezelési eljárások megállapítására a vonatkozó munkabiztonsági előírásoknak megfelelően.
		5b.	Képesség a berakodási és kirakodási eljárásokban részt vevő minden partnerrel történő hatékony kommunikáció és munkakapcsolat megteremtésére és fenntartására.

4.5.3. A hajóvezető képes a vízi jármű stabilitásának megtervezésére és biztosítására.

4.5.4. A hajóvezetőnek a következő vízi jármű stabilitásának megtervezésével és biztosításával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A rakományoknak és a rakomány-műveleteknek a hosszanti úszáshelyzetre és a stabilitásra gyakorolt hatásának figyelembevétele.	2a.	A vízzáróság és a stabilitás ismerete minden típusú rakomány és vízi jármű esetén.
		2b.	Képesség arra, hogy műszereket használjon a hosszanti úszáshelyzet és a stabilitás helyesbítésére.
3.	A vízi jármű tényleges tonnatartalmának ellenőrzése, stabilitási és hosszanti úszáshelyzet rajzok és feszültségkiszámítási berendezések használata, beleértve az ADB-t (automatikus adatbázis) is a rakományelrendezési terv ellenőrzésére.	3a.	A stabilitás, a hosszanti úszáshelyzet és a feszültség kiszámítására szolgáló célszoftver ismerete.
		3b.	Képesség a stabilitás és a hosszanti úszáshelyzet meghatározására, valamint a terhelési táblázatok, a diagramok és a feszültségkiszámító berendezések használatára.

4.5.5. A hajóvezető képes megtervezni és biztosítani az utasok biztonságos szállítását és ellátásukat az utazás alatt, ideértve a fogyatékkal élő személyek és a csökkent mozgásképességű személyek számára az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletében foglalt képzési követelményeknek és oktatásnak megfelelően nyújtandó közvetlen segítséget is.

4.5.6. A hajóvezetőnek a következő az utasok biztonságos szállításával és ellátásával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az utasok szállítására vonatkozó nemzeti, európai és nemzetközi szabályozások, kódexek és szabványok megértése.	2a.	A személyszállításra vonatkozó alkalmazandó szabályozások és egyezmények ismerete.
		2b.	Képesség az utasok biztonságos beszállásának és kiszállásának biztosítására, valamint ellátásuk biztosítására az utazás alatt, különös tekintettel a segítségre szoruló személyekre, ideértve a fogyatékkal élő személyek és a csökkent mozgásképességű személyek számára az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletében előírt képzési követelményeknek és oktatásnak megfelelően nyújtandó közvetlen segítséget is.
		2c.	Képesség az eljárások irányítására vízbetörés, tűz, személyek vízbe esése, ütközés és kiürítés esetén, beleértve a válságkezelést és a tömegirányítást is.
3.	A (biztonsági) riadótervben rögzített rendszeres biztonsági gyakorlatok megszervezése és figyelemmel kísérése annak érdekében, hogy biztosítsák a biztonságos viselkedést a lehetséges veszélyhelyzetekben.	3a.	A hajó, az utasok és a személyzet biztonságát érintő, a nemzetközi és nemzeti szabályozások szerinti felelősségi kör ismerete.
		3b.	Képesség a kiszolgáló személyzet biztonság szempontú irányítására és képzésére.
		3c.	Orvosi elsősegély nyújtása a hajó fedélzetén.
4.	A személyhajó stabilitására gyakorolt hatások figyelembevétele az utasok súlyeloszlásával, viselkedésével és az utasokkal való kommunikációval kapcsolatban.	4a.	A stabilitásra vonatkozó szabályok és szabályozások ismerete.
		4b.	Képesség megfelelő intézkedések alkalmazására a vízzáró integritással kapcsolatosan, beleértve a személyhajók hosszanti úszáshelyzetére és stabilitására gyakorolt hatást.
		4c.	A hajó kialakításának ismerete a hosszanti úszáshelyzet és a stabilitás szempontjából, valamint a személyhajók ép úszóképességének/sérüléssel szembeni stabilitásának részleges elvesztése esetén meghozandó intézkedések ismerete.
		4d.	Képesség a szabványosított kommunikációs kifejezések használatára.
5.	Az utasok elől elzárt területekre vonatkozó fedélzeti kockázatelemzés meghatározása és figyelemmel kísérése, valamint hatékony fedélzeti védelmi rendszer összeállítása az illetéktelen belépés megakadályozása érdekében.	5a.	Az utasok számára vonatkozó korlátozás ismerete és betartása a személyhajó bizonyítványa szerint.
		5b.	A jogosulatlan belépést megakadályozó biztonsági és védelmi rendszerek ismerete.
		5c.	Képesség figyelőszolgálati (azaz éjszakai őrszolgálati) rendszerek megszervezésére biztonsági és védelmi tekintetben.
6.	Az utasok bejelentéseinek elemzése	6a.	Az utasok jogainak és az utasok panaszainak ismerete,

	(azaz előre nem látható események, becsületsértés, vandalizmus), hogy azokra megfelelően reagáljanak.		valamint a személyszállítással kapcsolatos környezeti kockázatok ismerete.
		6b.	Képesség az utasok és a személyzet által okozott környezetszennyezés megakadályozására.
		6c.	Képesség a panaszok kezelésére és a konfliktuskezelésre.
		6d.	Képesség a kiszolgáló személyzettel és minden érintkezésbe kerülő féllel való kommunikációra.

4.6. Hajózási gépészet és elektrotechnika, elektronika és vezérléstechnika

4.6.1. A hajóvezető képes arra, hogy megtervezze a munkafolyamatot a hajóüzemeltetési, az elektrotechnikai, az elektronikai és az irányítástechnikai területeken.

4.6.2. A hajóvezetőnek a következő hajóüzemeltetési, elektrotechnikai, elektronikai és irányítástechnikai területekkel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Képesség a fő motorok, segédberendezések és azok irányítórendszerei funkcióinak használatára.	2a.	A fő motor és a telepített segédberendezések működésének ismerete.
		2b.	Az üzemanyagok és kenőanyagok jellemzőinek ismerete.
		2c.	Az ellenőrző rendszerek ismerete.
		2d.	Képesség a különböző propulziós rendszerek, segédgépek és berendezések különböző rendszereinek használatára.
3.	A személyzet tagjainak figyelemmel kísérése és felügyelete a fő motorok, segédgépek és berendezések üzemeltetése és karbantartása során.	3a.	Képesség a személyzet irányítására a műszaki berendezések üzemeltetése és karbantartása tekintetében.
		3b.	Képesség a fő propulziós rendszer, a segédgépek és berendezések beindításának és leállításának irányítására.

4.6.3. A hajóvezető képes arra, hogy figyelemmel kísérje a főmotorokat, a segédgépeket és berendezéseket.

4.6.4. A hajóvezetőnek a következő főmotorok, segédgépek és berendezésekkel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Utasítások adása a főmotorok, a segédgépek és a berendezések működtetésre való előkészítéséhez.	2a.	Képesség a személyzet oktatására a fő- és segédgépek és berendezések előkészítése és üzemeltetése terén.
		2b.	Képesség az ellenőrző listák összeállítására és figyelemmel kísérésére, valamint az ilyen ellenőrző listák megfelelő használatához utasítások adására.
		2c.	Képesség arra, hogy a személyzetet a motorok felügyelete során betartandó elvekkel kapcsolatban oktassa.
3.	A meghibásodások és a gyakori hibák felismerése, valamint a károsodás megelőzésére szolgáló intézkedések megtétele.	3a.	A motor és a gépek meghibásodásának észlelésére szolgáló módszerek ismerete.
		3b.	Képesség a meghibásodások, a gyakori hibaforrások vagy a nem megfelelő kezelés észlelésére, és a megfelelő reakcióra.
		3c.	Képesség a károk megelőzésére szükséges cselekmények oktatására és a károk ellenőrzés alatt tartására irányuló intézkedések tételére.
4.	Az olaj és más kenőanyagok fizikai és kémiai jellemzőinek megértése.	4a.	A használt anyagok jellemzőinek ismerete.
		4b.	Képesség az olaj és egyéb kenőanyagok specifikációinak

			megfelelő használatára.
		4c.	Képesség a gépek kézikönyveinek megértésére.
		4d.	A berendezések és rendszerek üzemeltetési jellemzőinek ismerete.
5.	A motor teljesítményének értékelése.		Képesség a kézikönyvek használatára és értelmezésére a motor teljesítményének értékelése és a motorok megfelelő üzemeltetése érdekében.

4.6.5. A hajóvezető képes arra, hogy utasításokat tervezzen és adjon meg a vízi jármű szivattyújával és szivattyúvezérlő rendszerével kapcsolatban.

4.6.6. A hajóvezetőnek a következő a vízi jármű szivattyújával és szivattyúvezérlő rendszerével kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A szokásos szivattyúműveletek, a ballaszt- és a betöltő szivattyúrendszerek működésének figyelemmel kísérése.	2a.	A szivattyúrendszerek és a szivattyúműveletek ismerete.
		2b.	Képesség a fenékvíz-, a ballaszt- és a rakományszivattyú rendszerek biztonságos üzemeltetése figyelemmel kísérésének biztosítására, ideértve a személyzet számára megfelelő utasítások adását, figyelembe véve a szabad folyadékfelszínnek elmozdulásának a stabilitásra gyakorolt hatását.

4.6.7. A hajóvezető képes arra, hogy megszervezze a vízi jármű elektrotechnikai eszközeinek biztonságos használatát és alkalmazását, karbantartását és javítását.

4.6.8. A hajóvezetőnek a következő a vízi jármű elektrotechnikai eszközeivel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A fedélzeten lévő elektromos és elektronikus eszközök esetleges károsodásának megakadályozása.	2a.	Az elektrotechnikai, elektronikai és elektromos berendezések és biztonsági berendezések - pl. automatizálás, műszerek és vezérlőrendszerek - ismerete a károk megelőzése érdekében.
		2b.	Képesség a biztonságos munkavégzési gyakorlatok alkalmazására.
3.	A vezérlőrendszerek és eszközök tesztelése a hibák felismerése érdekében, és ezzel egyidejűleg intézkedések meghozatala az elektromos vagy elektronikus vezérlőberendezések javítására és karbantartására.	3a.	A vízi jármű elektrotechnikai vizsgálati eszközeinek ismerete.
		3b.	Képesség a vezérlőrendszerek üzemeltetésére, tesztelésére és fenntartására, valamint megfelelő intézkedések megtételére.
4.	Utasítások adása a parti műszaki létesítmények csatlakoztatására vagy leválasztására irányuló tevékenységek előtt, és ezen tevékenységek utánkövetése.	4a.	Az elektromos rendszereken való munkavégzésre vonatkozó biztonsági követelmények ismerete.
		4b.	A hajófedélzeti elektromos rendszerek és berendezések felépítésének és működési jellemzőinek ismerete a parti létesítményekkel kapcsolatban.
		4c.	Képesség utasítások adására a biztonságos parti csatlakozás mindenkorinak garantálása érdekében és a parti létesítményekkel kapcsolatos veszélyes helyzetek felismerésére.

4.6.9. A hajóvezető képes a műszaki eszközök biztonságos karbantartásának és javításának irányítására.

4.6.10. A hajóvezetőnek a következő a műszaki eszközökkel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A műszaki eszközök karbantartásához és javításához szükséges szerszámok megfelelő használatának biztosítása.	2a.	A műszaki eszközök karbantartási és javítási eljárásainak ismerete.
		2b.	Képesség a megfelelő eljárások (vezérlés), berendezések és szoftver segítségével történő biztonságos karbantartás és javítás megszervezésére és oktatására.
3.	Az anyagok jellemzőinek és korlátainak, valamint a műszaki eszközök karbantartásához és javításához szükséges eljárásoknak a felmérése.	3a.	A műszaki eszközök karbantartási és javítási anyagai jellemzőinek ismerete.
		3b.	Képesség a karbantartási és javítási eljárásoknak a készülékeken a kézikönyvek szerint történő elvégzésére.
4.	A műszaki és belső dokumentációk értékelése.	4a.	Az építési előírások és a műszaki dokumentációk ismerete.
		4b.	Képesség a műszaki eszközök karbantartásához és javításához szükséges ellenőrzőlisták összeállítására.

4.7. Karbantartás és javítás

4.7.1. A hajóvezető képes a vízi jármű és felszereléseinek biztonságos karbantartásának és javításának megszervezésére.

4.7.2. A hajóvezetőnek a következő a vízi jármű és felszereléseivel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A személyzet tagjai biztonságos viselkedésének biztosítása az anyagok és adalékanyagok felhasználása tekintetében.	2a.	A biztonságos és hatékony karbantartási és javítási eljárások ismerete.
		2b.	Képesség a személyzet figyelemmel kísérésére és felügyeletére annak érdekében, hogy azok óvintézkedéseket alkalmazzanak és hozzájáruljanak a belvízi és tengeri környezet szennyezésének megelőzéséhez.
		2c.	Képesség az alkalmazandó munkaügyi szabályok és a biztonságos munkavégzési szabályok alkalmazására és betartására, és azok betartatására.
3.	Munkautasítások meghatározása, figyelemmel kísérése és biztosítása annak érdekében, hogy a személyzet tagjai képesek legyenek önállóan elvégezni a karbantartási és javítási munkákat.	3a.	A költséghatékony és hatékony karbantartási munkák és az alkalmazandó jogi követelmények ismerete.
		3b.	Képesség a (digitális) karbantartási tervezési programok hatékony használatára.
		3c.	Képesség a vízi jármű belső és külső részeinek karbantartása és javítása irányítására, figyelembe véve az alkalmazandó jogi követelményeket, például a biztonsági adatlapokat.
		3d.	Képesség a vízi jármű higiéniájának kezelésére.
		3e.	Képesség a hulladékgazdálkodás megszervezésére, figyelembe véve a környezetvédelmi előírásokat, mint például a hulladékoknak a belvízi utakon történő hajózás során történő gyűjtéséről, tárolásáról és fogadásáról szóló egyezményt (CDNI egyezmény).

		3f.	Képesség a vízi jármű időszakos karbantartási programjának kidolgozására.
		3g.	Képesség a vízi jármű műszaki dokumentumainak figyelemmel kísérésére és ellenőrzésére, valamint karbantartási naplók vezetésére.
4.	Az egészségüggyel és környezetvédelemmel kapcsolatos anyagok és eszközök beszerzése és ellenőrzése.	4a.	Képesség a vízi jármű készleteinek adminisztrálására.
		4b.	Képesség a fedélzeten történő munkavégzés biztonságos rendszerének megszervezésére, beleértve a takarítási és konzerválási munkákhoz szükséges veszélyes anyagok használatát.
		4c.	Képesség a javítások minőségének ellenőrzésére.
5.	Annak biztosítása, hogy a acélsodrony köteleket és köteleket a gyártó előírásainak és rendeltetésüknek megfelelően használják.		Képesség arra, hogy a személyzetet a munkafolyamatoknak és a biztonsági korlátozásoknak megfelelően oktassa és felügyelje a kötelek és acélsodrony kötelek használata során a hajó bizonyítványának és az adatlapoknak megfelelően.

4.8. Kommunikáció

4.8.1. A hajóvezető képes humánerőforrás-gazdálkodásra, társadalmi felelősségvállalásra, valamint a vízi jármű fedélzetén a munkafolyamatok és a képzés megszervezésére.

4.8.2. A hajóvezetőnek a következő humánerőforrás-gazdálkodással, társadalmi felelősségvállalással, munkafolyamatok és a képzés megszervezésével kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A csapatépítés megszervezése és ösztönzése, valamint a személyzet tagjainak kiképzése a fedélzeti feladatok tekintetében, szükség esetén pedig fegyelmi intézkedések meghozatala.	2a.	Az emberi erőforrás menedzsment ismerete.
		2b.	Képesség a személyzetnek megfelelő és professzionális módon történő utasításadásra.
		2c.	Képesség a személyzetnek a vízi jármű kommunikációs, média- és informatikai rendszereinek használatára történő oktatására.
		2d.	Képesség visszajelzésre a személyzet részére a fedélzeten tanúsítandó professzionális és társasági viselkedéssel kapcsolatban.
		2e.	Képesség a feladat- és munkaterhelés-irányítás alkalmazására, beleértve a következőket: tervezés és koordináció, személyzet beosztása, idő- és erőforrás-korlátozások, prioritások meghatározása.
		2f.	Képesség a kimerültség felismerésére és megelőzésére.
3.	A személyzet oktatása az információs és kommunikációs rendszerekkel kapcsolatosan.	3a.	A fedélzeten rendelkezésre álló információs és kommunikációs rendszerek ismerete.
		3b.	Képesség a személyzetnek a vízi jármű kommunikációs, média- és informatikai rendszereinek használatára történő oktatására.
4.	Adatok gyűjtése, tárolása és kezelése az adatvédelmi jogszabályokra tekintettel.	4a.	A vízi járművön lévő összes számítógépes rendszer használatának ismerete.
		4b.	Képesség az adatoknak az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően történő gyűjtésére és tárolására.

4.8.3. A hajóvezető képes mindenkor biztosítani a jó kommunikációt, beleértve kommunikációs

problémákkal járó helyzetek esetén a szabványosított kommunikációs kifejezések használatát.

4.8.4. A hajóvezetőnek a következő kommunikációval kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A körülmények leírása a megfelelő műszaki és hajózási terminológia alkalmazásával.	2a.	A megfelelő műszaki és hajózási szakkifejezések helyes használatának ismerete.
		2b.	Képesség a kommunikáció mesterfokon való alkalmazására.
3.	A fedélzeti biztonság szempontjából releváns információk, valamint hajózási-műszaki kérdések lekérése, értékelése és felhasználása.	3a.	Az összes vészhelyzetben követendő eljárás, illetve a vészhelyzeti és biztonsági kommunikáció ismerete.
		3b.	Képesség a szabványosított kommunikációs kifejezések használatára.

4.8.5. A hajóvezető képes a jól kiegyensúlyozott és barátságos munkakörnyezet kialakítására a fedélzeten.

4.8.6. A hajóvezetőnek a következő munkakörnyezettel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Jó társas munkakörnyezet biztosítása.	2a.	Képesség arra, hogy vezető szerepet töltsön be a csapatok megbeszéléseinek megszervezésében, hogy a fedélzeten a jól kiegyensúlyozott társas légkört megőrizze.
		2b.	A nemekkel kapcsolatos és kulturális különbségek ismerete és tudatossága.
		2c.	A hallgatók, tanulók és gyakornokok képzésére és oktatására vonatkozó alkalmazandó szabályok ismerete.
		2d.	Képesség arra, hogy különböző szinteken iránymutatást adjon a hallgatók, tanulók és gyakornokok részére.
		2e.	Képesség a csapatomunkára vonatkozó alapvető elvek és gyakorlat alkalmazására, beleértve a konfliktuskezelést is.
3.	A nemzeti, európai és nemzetközi szociális jogszabályok alkalmazása.	3a.	A különféle nemzeti, európai és nemzetközi szociális jogszabályok ismerete.
		3b.	Képesség arra, hogy a személyzet tagjait a vonatkozó szociális jogszabályok releváns részeinek alkalmazására oktassa.
4.	Az alkohol- és kábítószer-fogyasztásra vonatkozó szigorú tilalom betartatása, a szabályok megsértése esetén megfelelő módon történő reagálás, felelősségvállalás és a nem megfelelő viselkedés következményeinek elmagyarázása.	4a.	Az alkoholra és a kábítószerekre vonatkozó alkalmazandó szabályok ismerete.
		4b.	Képesség az alkoholra és a kábítószerekre vonatkozó alkalmazandó jogszabályok, valamint az ilyen vállalati szabályok kommunikálására és betartatására.
		4c.	Képesség a jogszabályok vagy a vállalati szabályok megsértése esetén a megfelelő reagálásra.
5.	A fedélzeten az étkeztetésnek és az ételek elkészítésének megszervezése.	5a.	Az egészséges táplálkozás alapelveinek ismerete.
		5b.	Képesség arra, hogy a személyzet tagjait az étkezések megtervezésére és az ételek elkészítésére oktassa.
		5c.	Képesség a személyzet tagjainak a higiéniai szabványok tekintetében történő oktatására és felügyeletére.
		5d.	Képesség arra, hogy a személyzet tagjait a beszerzési

			lehetőségek tervezése terén oktassa.
--	--	--	--------------------------------------

4.9. Egészségvédelem és biztonság, utas jogok és környezetvédelem

4.9.1. A hajóvezető képes az alkalmazandó jogi követelmények figyelemmel kísérésére és az életvédelem biztosítása érdekében intézkedések tételére.

4.9.2. A hajóvezetőnek a következő jogi követelményekkel és életvédelem biztosításával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A nemzeti és nemzetközi jogszabályok alkalmazása és megfelelő intézkedések meghozatala az egészségvédelem és a balesetek megelőzése érdekében.	2a.	Az egészségvédelemre és a balesetek megelőzésére vonatkozó jogszabályok ismerete.
		2b.	Képesség a biztonság és a munkakörülmények területén alkalmazandó jogszabályokon alapuló biztonsági eljárások alkalmazására.
3.	A hajóbizonyítvány, illetve a vízi járművel és annak működésével kapcsolatos más dokumentumok érvényességének ellenőrzése és figyelemmel kísérése.	3a.	A berendezések és az alkotóelemek rendszeres ellenőrzésére vonatkozó jogszabályok ismerete.
		3b.	Képesség bizonyítványok, illetve a vízi járművel és annak működésével kapcsolatos más dokumentumok érvényességének ellenőrzésére.
4.	A biztonsági előírások betartása minden munkafolyamat során a vonatkozó biztonsági intézkedések alkalmazásával a balesetek elkerülése érdekében.	4a.	A biztonságos munkavégzési gyakorlatok és a biztonságos munkavégzési eljárások ismerete.
		4b.	Képesség a biztonságos munkavégzési eljárások megszervezésére annak érdekében, hogy a személyzet tagjait a biztonságos munkavégzési szabályok alkalmazására ösztönözze, és azt figyelemmel kísérje.
5.	A zárt terek tisztításához szükséges összes biztonsági intézkedés ellenőrzése és figyelemmel kísérése, mielőtt a személyzet kinyitná, belépne és megkezdene a zárt terek tisztítását.	5a.	Képesség a biztonsági ellenőrzés megszervezésére és a biztonsági eljárások figyelemmel kísérésére, ha a személyzet vagy más személyek zárt terekbe (pl. ballaszttartályok, elválasztó testtáncok, tartályok, kettős héjázat közötti terek) lépnek be, beleértve a figyelőszolgálatot.
		5b.	Képesség kockázatelemelés elvégzésére a zárt terekbe való belépés előtt.
		5c.	A zárt térbe való belépés előtt és a zárt térben végzett munka során meghozandó óvintézkedések ismerete, például: a) zárt terek veszélyei, b) légköri vizsgálatok a belépés előtt, c) a zárt terekbe való belépés ellenőrzése, d) a zárt terekbe való belépés esetén alkalmazandó biztonsági intézkedések, e) védőeszközök (pl. hevederek és légzőkészülékek), f) zárt terekben történő munkavégzés.
		5d.	Képesség megfelelő intézkedések tételére vészhelyzet esetén.

4.9.3. A hajóvezető képes megóvni a fedélzeten tartózkodó személyek biztonságát és épségét, ideértve a fogyatékkal élő személyek és a csökkent mozgásképességű személyek számára a vonatkozó, az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletében foglalt képzési követelményeknek és oktatásnak megfelelően nyújtandó közvetlen segítséget is.

4.9.4. A hajóvezetőnek a következő személyek biztonságával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Életmentő felszerelések használata és életmentő eljárások alkalmazása az áldozatok érdekében és saját személyes biztonsága érdekében.	2a.	A rendelkezésre álló életmentő felszerelések ismerete.
		2b.	Képesség az életmentő felszerelések használatára és életmentő eljárások alkalmazására az áldozatok érdekében és saját személyes biztonsága érdekében.
3.	Válságkezelési képzések és gyakorlatok szervezése a vészhelyzetekben való viselkedés gyakoroltatására, pl. tűz, lékesedésre való figyelmeztetés, robbanás, ütközés, „ember a vízben” és evakuálás esetén.	3a.	A vészhelyzeti eljárások ismerete.
		3b.	Képesség arra, hogy a személyzet tagjait a vészhelyzeti eljárások terén oktassa.
		3c.	Képesség a hajó fedélzetén tartózkodó személyzet rendszeres képzésének megszervezésére a vészhelyzetre való felkészülés érdekében, beleértve a tűzoltás megszervezését és a vízi jármű elhagyásának gyakoroltatását.
4.	Utasítások adása a tűzvédelmet, személyi védőfelszereléseket, módszereket, tűzoltó anyagokat, légzőkészülékeket és ezeknek az eszközöknek vészhelyzetben történő esetleges alkalmazását illetően.	4a.	A dohányzás és a lehetséges gyújtóforrások használatára vonatkozó alkalmazandó tűzvédelmi jogszabályok és szabályozások ismerete.
		4b.	Képesség a tűzjelző rendszerekre, a rögzített és mobil tűzoltó berendezésekre és a kapcsolódó berendezésekre - pl. szivattyúzó, mentő, egyéni védőeszközökre és kommunikációs berendezésekre - vonatkozó előírások betartására.
		4c.	Képesség a tűzjelző és tűzoltó rendszerek és berendezések figyelemmel kísérésének és karbantartásának ellenőrzésére.
		4d.	Képesség a személyzeti tagok és a kiszolgáló személyzet oktatására a biztonságos munkavégzési szabályok alkalmazása, illetve a személyi védőfelszerelések és a személyi biztonsági felszerelések karbantartása terén.
5.	Elsősegély nyújtása.		Képesség az elsősegély-nyújtási szabványoknak és gyakorlatoknak megfelelő cselekvésre
6.	Hatékony fedélzeti rendszer létrehozása az életmentő felszereléseknek és a személyi védőfelszerelések helyes alkalmazásának ellenőrzésére.	6a.	Az életmentő felszerelésekre és a biztonságos munkavégzésre vonatkozó jogszabályok ismerete.
		6b.	Képesség az életmentő, tűzoltó és egyéb biztonsági berendezések és rendszerek működőképes állapotának rendszeres ellenőrzésére.
		6c.	Képesség a (személyes) biztonsági felszereléseknek a személyzet tagjai és a kiszolgáló személyzet általi helyes használatának oktatására, ösztönzésére és felügyeletére.
7.	Segítségnyújtás megszervezése a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek részére.	7a.	Az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletében előírt képzési követelmények és utasítások ismerete.
		7b.	Képesség a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek részére történő segítségnyújtásra és annak megszervezésére.

4.9.5. A hajóvezető képes vészhelyzeti és kárellenőrzési tervek készítésére, és a vészhelyzetek kezelésére.

4.9.6. A hajóvezetőnek a következő vészhelyzetekkel és kárellenőrzéssel kapcsolatos

kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Különböző típusú vészhelyzetekre vonatkozó mentési tervek készítésének kezdeményezése.	2a.	A különböző lehetséges vészhelyzetek - például ütközés, tűz, elárasztás, elsüllyedés - ismerete.
		2b.	Képesség a hajózási vészhelyzeti tervek megszervezésére a vészhelyzetekre való reagálás érdekében, valamint a személyzet tagjai számára meghatározott feladatok kijelölésére, beleértve a figyelemmel kísérést és az ellenőrzést is.
3.	A tűzoltás megelőzésére szolgáló módszerek, a tűz eredetének felismerése és a tűzoltás gyakorlása a személyzet különböző készségeinek megfelelően.	3a.	A tűzoltási eljárások ismerete, különös tekintettel a taktikára és a parancsnokságra.
		3b.	A víz tűzoltásra való felhasználásának ismerete a hajó stabilitására gyakorolt hatásra tekintettel, valamint képesség a megfelelő intézkedések meghozatalára.
		3c.	Képesség a tűzoltási műveletek során történő kommunikációra és koordinációra, beleértve a külső szervezetekkel való kommunikációt, valamint a mentési és tűzoltási műveletekben való aktív részvételre.
4.	Az életmentő eszközök használatának gyakorlása.	4a.	A mentőkészülékek különböző jellemzőinek és funkcióinak ismerete.
		4b.	Képesség a szolgálati csónak vízre bocsátására és fedélzetre emelésére, valamint a személyzet tagjainak és a kiszolgáló személyzetnek a szolgálati csónak használatára vonatkozó oktatására.
5.	Utasítások adása a mentési tervek, a menekülési útvonalakra és a belső kommunikációs és riasztórendszerekre vonatkozóan.	5a.	A mentési tervek és a biztonsági szolgálati beosztásra vonatkozó jogszabályok ismerete.
		5b.	Képesség utasítások adására a mentési tervek, a menekülési útvonalakra és a belső kommunikációs és riasztórendszerekre vonatkozóan.

4.9.7. A hajóvezető képes a környezetvédelem követelményeinek való megfelelés biztosítására.

4.9.8. A hajóvezetőnek a következő környezetvédelemmel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Óvintézkedések meghozatala a környezetszennyezés megelőzése érdekében, és a vonatkozó felszerelések használata.	2a.	A környezetszennyezés megelőzésére szolgáló eljárások ismerete.
		2b.	Képesség óvintézkedések tételére a környezetszennyezés megelőzése érdekében.
		2c.	Képesség a biztonságos üzemanyag-töltési eljárások alkalmazására.
		2d.	Képesség intézkedések megtételére és utasítások adására károsodás, ütközés és megfeneklés esetén, beleértve a szivárgó lécek tömítését.
3.	Környezetvédelmi jogszabályok alkalmazása.	3a.	A környezetvédelmi szabályozások ismerete.
		3b.	Képesség arra, hogy a személyzet tagjait és a fedélzeten tartózkodó személyeket ösztönözze a környezetbarát viselkedésnek megfelelő intézkedések megtételére, illetve a környezetbarát módon történő viselkedésre.
4.	A felszerelések és az anyagok	4a.	Az erőforrások fenntartható használatára vonatkozó

	gazdaságos és környezetbarát módon történő felhasználása.		eljárások ismerete.
		4b.	Képesség arra, hogy a személyzetet a felszerelések és az anyagok gazdaságos és környezetbarát módon történő felhasználására oktassa.
5.	A fenntartható hulladéktalmatlanítás oktatása és figyelemmel kísérése.	5a.	A hulladéktalmatlanításra vonatkozó jogszabályok ismerete.
		5b.	Képesség a fenntartható hulladéktalmatlanítás biztosítására, valamint a személyzet tagjainak és a fedélzeten tartózkodó személyek megfelelő oktatására.

5. A hajóvezető képzés megszerzéséhez szükséges vizsga követelményei

5.1. A vizsga két részből áll: az első az utazás megtervezését (elméleti vizsga), a második az utazás megvalósítását (elméleti és gyakorlati vizsga) foglalja magában.

5.2. Az utazás megvalósításának értékelését egyetlen alkalommal kell elvégezni. A vizsga mindkét része több elemből áll.

5.3. Olyan hajóvezetők számára, akik nem teljesítettek valamely üzemeltetési szintre vonatkozó alkalmassági követelményeken alapuló jóváhagyott képzési programot, és nem teljesítettek valamely illetékes hatóság vagy szervezet által végzett kompetenciafelmérést sem, amelynek célja az üzemeltetési szintre vonatkozó alkalmassági követelményeknek való megfelelés ellenőrzése volt, a követelmények kiegészülnek az e melléklet 5. pontjában foglalt szabványokban meghatározott speciális elemekkel (felügyelettel kapcsolatos kiegészítő modul a hajóvezető képesítési bizonyítvány megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga keretében).

A tartalom tekintetében a vizsgának meg kell felelnie a következő követelményeknek:

5.4. Utazástervezés

A vizsga utazástervezésre vonatkozó része az 5.4.2. alpontban foglalt táblázatban felsorolt elemekből áll. Az elemek I. és II. kategóriába vannak besorolva, fontosságuk szerint. Minden egyes kategóriából 10 elemet kell kiválasztani az adott listából, és a vizsga során el kell végeztetni.

5.4.1. A vizsga utazástervezésre vonatkozó részének tartalma

5.4.2. A következő táblázatban minden kategóriában 10 elemet kell értékelni. A vizsgázók maximális eredményként legfeljebb 10 pontot érhetnek el minden elem esetén. Az I. kategória esetén a vizsgázóknak minden egyes értékelt elemnél 10 pontból legalább 7 pontot el kell érniük. A II. kategória esetén a vizsgázóknak legalább 60 pont összpontszámot el kell érniük.

A	B	C	D
1.	Kompetenciák	Vizsgaelemek	Kategória I-II
2.	4.3.2.2.	Hajózás az európai belvízi utakon, beleértve a zsilipeket és hajóemelőket a szállítmányozóval kötött hajózási megállapodások szerint.	I
3.	4.3.2.4.	A vízi jármű üzemeltetése gazdasági és ökológiai szempontjainak figyelembevétele annak érdekében, hogy a vízi járművet hatékonyan és a környezetet tiszteletben tartva használják.	II
4.	4.3.2.5.	A műszaki szerkezeteknek és a vízi utak profiljainak figyelembevétele, illetve óvintézkedések alkalmazása.	I
5.	4.3.4.2.	A vízi jármű biztonságához szükséges személyzeti feltételek biztosítása az alkalmazandó szabályoknak megfelelően.	I
6.	4.3.6.4.	A vízi járműre történő biztonságos beszállás biztosítása.	II
7.	4.4.2.2.	A belvízi hajóépítés és felépítés elveinek figyelembevétele.	II
8.	4.4.2.3.	A vízi járművek építési módszereinek és a vízben való viselkedésüknek megkülönböztetése, különösen a stabilitás és a szilárdság tekintetében.	II
9.	4.4.2.4.	A vízi jármű szerkezeti részeinek megértése, a károk elhárítása és elemzése.	II
10.	4.4.2.5.	A vízi jármű vízzáróságának védelmére szolgáló intézkedés meghozatala.	I
11.	4.4.4.2.	A vízi jármű felszerelése funkcióinak megértése.	II
12.	4.4.4.3.	A rakomány és az utasok szállítására vonatkozó különleges előírások figyelembevétele.	I

13.	4.5.2.2.	A rakományok szállítására vonatkozó nemzeti, európai és nemzetközi szabályozások, kódexek és szabványok megértése.	II
14.	4.5.2.3.	Rakományelrendezési terv megalkotása, beleértve a rakományok berakodására és a ballasztrendszerekre vonatkozó ismereteket, a hajótest feszültségének elfogadható határértékek között tartása érdekében.	I
15.	4.5.2.4.	A berakodási és kirakodási eljárások irányítása a biztonságos szállításra tekintettel.	I
16.	4.5.2.5.	A különböző áruknak és azok jellemzőinek megkülönböztetése annak érdekében, hogy figyelemmel kísérjék és biztosítsák az áruk biztonságos berakodását a rakományelrendezési tervben meghatározottak szerint.	II
17.	4.5.4.2.	A rakományoknak és a rakományműveleteknek a hosszanti úszáshelyzetre és a stabilitásra gyakorolt hatásának figyelembevétele.	I
18.	4.5.2.3.	A vízi jármű tényleges tonnatartalmának ellenőrzése, stabilitási és hosszanti úszáshelyzeti rajzok és feszültség-számítási berendezések használata, beleértve az ADB-t (automatikus adatbázis) is a rakományelrendezési terv ellenőrzésére.	I
19.	4.5.6.2.	Az utasok szállítására vonatkozó nemzeti, európai és nemzetközi szabályozások, kódexek és szabványok megértése.	II
20.	4.5.6.3.	A (biztonsági) riadótervben rögzített biztonsági gyakorlatok megszervezése és figyelemmel kísérése annak érdekében, hogy biztosítsák a biztonságos viselkedést a lehetséges veszélyhelyzetekben.	II
21.	4.5.6.4.	Kommunikáció az utasokkal a vészhelyzetek során.	I
22.	4.5.6.5.	Az utasok előtt elzárt területekre vonatkozó fedélzeti kockázatelemzés meghatározása és figyelemmel kísérése, valamint hatékony fedélzeti védelmi rendszer összeállítása az illetéktelen belépés megakadályozása érdekében.	II
23.	4.5.6.6.	Az utasok által bejelentéseinek elemzése (azaz előre nem látható események, becsületsértés, vandalizmus), hogy azokra megfelelően reagáljanak.	II
24.	4.6.8.2.	A fedélzeten lévő elektromos és elektronikus eszközök esetleges károsodásának megakadályozása.	II
25.	4.6.10.4.	A műszaki és belső dokumentációk értékelése.	II
26.	4.7.2.2.	A személyzet tagjai biztonságos viselkedésének biztosítása az anyagok és adalékanyagok felhasználása tekintetében.	II
27.	4.7.2.3.	Munkautasítások meghatározása, figyelemmel kísérése és biztosítása annak érdekében, hogy a személyzet tagjai képesek legyenek önállóan elvégezni a karbantartási és javítási munkákat.	II
28.	4.7.2.4.	Egészségüggyel és környezetvédelemmel kapcsolatos anyagok és eszközök beszerzése és ellenőrzése.	II
29.	4.7.2.5.	Annak biztosítása, hogy az acélsodrony köteleket és köteleket a gyártó előírásainak és rendeltetésüknek megfelelően használják;	II
30.	4.8.6.3.	Nemzeti, európai és nemzetközi szociális jogszabályok alkalmazása.	II
31.	4.8.6.4.	Az alkohol- és kábítószer-fogyasztásra vonatkozó szigorú tilalom betartatása, a szabályok megsértése esetén megfelelő módon történő reagálás, felelősségvállalás és a nem megfelelő viselkedés következményeinek elmagyarázása.	II
32.	4.8.6.5.	A fedélzeten az étkeztetésnek és az ételek elkészítésének megszervezése.	II
33.	4.9.2.2.	A nemzeti és nemzetközi jogszabályok alkalmazása és megfelelő intézkedések meghozatala az egészségvédelem és a balesetek megelőzése érdekében.	II
34.	4.9.2.3.	A hajóbizonyítvány, illetve a vízi járművel és annak működésével kapcsolatos más dokumentumok érvényességének ellenőrzése és figyelemmel kísérése.	I
35.	4.9.2.4.	A biztonsági előírások betartása minden munkafolyamat során a vonatkozó biztonsági intézkedések alkalmazásával a balesetek elkerülése érdekében.	I
36.	4.9.2.5.	A zárt terek tisztításához szükséges összes biztonsági intézkedés ellenőrzése és figyelemmel kísérése, mielőtt a személyzet kinyitná, belépne és megkezdené a zárt terek tisztítását.	II
37.	4.9.4.6.	Az életmentő felszereléseknek és a személyi védőfelszerelések helyes alkalmazásának ellenőrzése.	II
38.	4.9.6.2.	Különböző típusú vészhelyzetekre vonatkozó mentési tervek készítésének kezdeményezése.	II
39.	4.9.8.2.	Övintézkedések meghozatala a környezetszennyezés megelőzése érdekében, és a vonatkozó felszerelések használata.	II
40.	4.9.8.3.	Környezetvédelmi jogszabályok alkalmazása.	II
41.	4.9.8.4.	A felszerelések és az anyagok gazdaságos és környezetbarát módon történő	II

	felhasználása.	
--	----------------	--

5.5. A kompetenciák, képességek ellenőrzése a vizsgán

5.5.1. A hajóvezetői vizsga elméleti részében a 4. pontban foglalt kompetenciák, képességek és ismeretek ellenőrzése történik meg.

5.5.2. A hajózási hatóság meghatározza a vizsgakövetelményekre vagy a képzítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

5.6. Az utazás megvalósítása (elméleti és gyakorlati vizsga)

5.6.1. A vizsgázónak bizonyítania kell, hogy képes egy utazás megvalósítására, és ennek során képes maga kezelni a vízi járművet. Az értékelendő egyedi elemeket az 5.4.2. alponthan foglalt táblázat tartalmazza, és - az utazástervezéssel ellentétben - mindegyiket mindig értékelni kell. A vizsgázatok szabadon dönthetnek az egyes vizsgaelemek tartalmáról.

5.6.2. A vizsga utazásmegvalósításra vonatkozó részének tartalma

5.6.3. A vizsga ezen részében felsorolt összes elemet értékelni kell. A vizsgázónak a következő táblázatban foglalt minden egyes elemnél a maximális 10 pontból legalább 7 pontot el kell érnie.

A	B	C
1.	Kompetenciák	Vizsgaelemek
2.	4.3.2.2.	Hajózás és a vízi járművel való manőverezés a helyzetnek és a hajózási jogszabályok előírásainak megfelelően (az aktuális sebesség és irány, a víz mélységének és a megrakodott állapotban való merülésnek ellenőrzése, a hajógerinc alatti biztonságos távolság, a forgalom sűrűsége, a más vízi járművekkel való kölcsönhatás stb. függvényében);
3.	4.3.2.5.	A belvízi vízi jármű kikötése és az azzal való elindulás a helyes és megfelelő módon, a jogszabályi és/vagy biztonsági előírásoknak megfelelően.
4.	4.3.2.6.	A navigációs segédeszközök újra beállítása vagy alaphelyzetbe állítása szükség esetén.
5.	4.3.2.6.	A navigációs segédeszközök által szolgáltatott, a hajózás szempontjából releváns összes információ összegyűjtése és felhasználása a vízi jármű kezeléséhez.
6.	4.3.2.7.	A szükséges eszközök bekapcsolása a kormányállásban (navigációs segédeszközök, mint például a belvízi AIS, a belvízi ECDIS), és azok beállítása.
7.	4.4.4.3.	Annak ellenőrzése, hogy a vízi jármű az előírásoknak megfelelően készen áll-e az utazásra, és hogy a rakomány és egyéb tárgyak a szabályozásoknak megfelelően biztonságosan rögzítve vannak-e.
8.	4.6.4.3.	A hajózás során megfelelő reagálás a meghibásodásokra (amelyeket adott esetben szimulálni kell) (pl. a hűtővíz hőmérsékletének emelkedése, a motorolaj-nyomás csökkenése, a főgép(ek) meghibásodása, a kormánylap meghibásodása, a rádiós kommunikáció zavara, a rádiótelefon-készülék meghibásodása, más vízi járművek nem egyértelmű manőverezése), döntés a következő lépésekről, illetve a karbantartási munkákkal kapcsolatos megfelelő intézkedések megszervezése vagy megtétele a biztonságos hajózás biztosítása érdekében.
9.	4.7.2.3.	A vízi jármű olyan módon történő kezelése, hogy előre számoljanak a baleset lehetőségével, illetve elkerüljék a szükségtelen elhasználódást és kopást; a rendelkezésre álló jelzőrendszerek gyakori ellenőrzése.
10.	4.8.2.2.	Speciális kommunikáció létesítése a személyzet tagjaival (fedélzeti kommunikáció) a különböző manőverekkel kapcsolatban, valamint a személyzet megbeszéléseinek részeként (pl. eligazítások), vagy olyan személyekkel, akikkel együttműködésre van szükség (minden rádiós kommunikációs hálózat használatával).
11.	4.8.4.3.	Kommunikáció az érintett személyekkel (a fedélzeten) és más szereplőkkel (szektorforgalmi központ, más vízi járművek stb.) ezen tevékenységek során a szabályoknak megfelelően (hálózatok, vízi utak a megtett útvonal mentén): rádiótelefon, telefon használata.
12.	4.9.6.4.	Vészhelyzet kezelése (amelyet adott esetben szimulálni kell - például ember a vízben, műszaki meghibásodásból eredő incidens, tűz a fedélzeten, veszélyes anyagok kiömlése, lékesedés) azonnali és körültekintő mentési és/vagy kárelhárítási manőverek vagy intézkedések útján. Az érintett személyek és az illetékes hatóságok értesítése és tájékoztatása vészhelyzet esetén.
13.	4.9.6.5.	Kommunikáció az érintett személyekkel üzemzavarok esetén (a fedélzeten) és más résztvevőkkel (rádiótelefon, telefon használata) a problémák megoldása érdekében.

6. A gyakorlati vizsgához használt vízi járművekre vonatkozó műszaki követelmények

6.1. A gyakorlati vizsgához használt vízi járművet a vizsgaszabályzat szabályozza. A vizsgán a hajóvezetőnek képesnek kell lennie a meghatározott vizsgaelemek végrehajtására egy olyan műszaki paraméterekkel rendelkező vízi járművel, amely az adott vízi járműre vonatkozó uniós minimumkövetelményeket kielégíti.

6.2. A hajózási hatóság meghatározza a vizsgakövetelményekre vagy a képesítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

7. A hajóvezető képesítés megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga keretében végzett, felügyelettel kapcsolatos kiegészítő modulra vonatkozó követelmények

7.1. Az a vizsgázó, aki nem teljesített valamilyen üzemeltetési szintre vonatkozó alkalmassági követelményeken alapuló jóváhagyott képzési programot, és nem teljesített valamely vizsgaközpont által végzett, az üzemeltetési szintre vonatkozó alkalmassági követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére szolgáló kompetencia-felmérést sem, köteles teljesíteni ezt a modult. A hajóvezető képesítési bizonyítvány megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga követelményein túl a vizsgázónak az e pontban foglalt következő követelményeknek is meg kell felelnie.

8. Speciális kompetenciák és vizsgahelyzetek

8.1. A vizsgáztatók szabadon dönthetnek az egyes vizsgaelemek tartalmáról. A vizsgáztatóknak a 8.3. alpontban foglalt táblázat 25 darab I. kategóriájú vizsgaeleméből legalább 20 elemet végre kell hajtatniuk. A vizsgáztatóknak végre kell hajtatniuk a 12 darab II. kategóriájú eleméből legalább 8 elemet. A vizsgázó legfeljebb 10 pontot érhet el minden elem esetén. Az I. kategória esetén a vizsgázónak minden elemnél 10 pontból legalább 7 pontot el kell érnie.

8.2. A II. kategória esetén a vizsgázónak legalább 40 pont összpontszámot el kell érnie.

8.3. A hajózási hatóság határozza meg a vizsgakövetelményekre vagy a képesítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

A	B	C	D
1.	Kompetenciák	Vizsgaelemek	Kategória I-II
2.	4.2.1.2.	A fedélzeten rendelkezésre álló anyagok, például csörlők, bakok, kötelek és sodronyok használata a vonatkozó munkabiztonsági intézkedések figyelembevételével, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.	I
3.	4.2.1.3.	Tolt bákák köteleinek felcsatolása és lecsatolása a szükséges berendezések és anyagok felhasználásával.	I
4.	4.2.1.3.	A fedélzeten rendelkezésre álló felszereléseknek és anyagoknak a felcsatolási műveletekhez való felhasználása, a vonatkozó munkabiztonsági intézkedések figyelembevételével, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.	I
5.	4.2.1.4.	Horgonyzási manőverek bemutatása.	I
6.	4.2.1.4.	A fedélzeten rendelkezésre álló felszereléseknek és anyagoknak a horgonyzási műveletekhez való felhasználása, a vonatkozó munkabiztonsági intézkedések figyelembevételével, beleértve az egyéni védőeszközök és mentőeszközök használatát.	I
7.	4.2.1.5.	A vízi jármű vízzáróságának biztosítása.	I
8.	4.2.1.5.	Az ellenőrzőlista szerinti munkák elvégzése a fedélzeten és a lakóterekben, mint például a nyílások és rakterek vízszigetelése és biztosítása.	I
9.	4.2.1.6.	Az alkalmazandó eljárásoknak a fedélzeti személyzet tagja számára történő elmagyarázása és bemutatása a zsilipeken, gátak mellett és hidak alatt történő áthaladás során.	II
10.	4.2.1.7.	A vízi jármű nappali és éjszakai jelölési rendszerének, jeleinek és hangjelzéseinek kezelése és karbantartása.	I

11.	4.2.5.4.	A berakodott vagy kirakodott rakomány mennyiségének meghatározására szolgáló módszerek használata.	II
12.	4.2.5.4.	A folyékony rakomány mennyiségének kiszámítása a szondák vagy tartálytáblázatok, illetve mindkettő segítségével.	II
13.	4.2.7.2.	A gépházban lévő gépek üzemeltetése és irányítása az eljárásokat követve.	I
14.	4.2.7.2.	A fenékvíz- és ballasztrendszer biztonságos működésének, üzemeltetésének és karbantartásának elmagyarázása, beleértve a következőket: az átszivattyúzási műveletekkel kapcsolatos incidensek bejelentése, illetve képesség a tartályokban lévő folyadékszintek helyes mérésére és jelentésére.	II
15.	4.2.7.2.	A motorok üzemeltetést követő leállítási műveleteinek előkészítése és végrehajtása.	I
16.	4.2.7.2.	A fenékvíz-, a ballaszt- és a rakományszivattyúzó rendszerek üzemeltetése.	I
17.	4.2.7.2.	Hidraulikus és pneumatikus rendszerek használata.	I
18.	4.2.7.3.	Kapcsolótábla használata.	I
19.	4.2.7.3.	Partiáram-ellátás használata.	I
20.	4.2.7.4.	Biztonságos munkavégzési eljárások alkalmazása a motorok és berendezések karbantartása vagy javítása során.	I
21.	4.2.7.6.	A szivattyúk, csővezetékrendszerek, fenékvíz- és ballasztrendszerek karbantartása és gondos kezelése.	II
22.	4.2.9.2.	Az összes lakóterület és a kormányállás megtisztítása, valamint a háztartásnak a higiéniai szabályok betartásával történő megfelelő vezetése, beleértve a saját lakóhelyiségért való felelősségvállalást.	II
23.	4.2.9.2.	A gépháznak és a motoroknak a megfelelő tisztítószerrel történő megtisztítása.	I
24.	4.2.9.2.	A vízi jármű külső részeinek, a hajótestnek és a fedélzetnek a megfelelő sorrendben, a megfelelő anyagok használatával történő megtisztítása és konzerválása a környezetvédelmi szabályok szerint.	II
25.	4.2.9.2.	A vízi jármű gondos kezelése és a háztartási hulladéknak a környezetvédelmi szabályok szerint történő ártalmatlanítása.	II
26.	4.2.9.3.	Az összes műszaki berendezés műszaki utasításoknak megfelelő gondos kezelése és karbantartása, valamint a karbantartási programok (beleértve a digitálisakat is) alkalmazása.	I
27.	4.2.9.4.	A kötelek és sodronykötelek biztonságos használata és tárolása a biztonságos munkavégzési gyakorlatok és szabályok szerint.	II
28.	4.2.9.5.	Sodronykötelek és kötelek fonása, csomók alkalmazása azok rendeltetése szerint, továbbá a sodronyok és kötelek karbantartása.	I
29.	4.2.11.2.	A szükséges műszaki és hajózási kifejezések, valamint a szabványosított kommunikációs kifejezésekben előforduló, szociális szempontokkal kapcsolatos kifejezések használata.	I
30.	4.2.13.2.	A fedélzeten előforduló kockázatokkal kapcsolatos veszélyhelyzetek megelőzése.	I
31.	4.2.13.2.	Olyan tevékenységek megakadályozása, amelyek kockázatot jelenthetnek a személyzetre vagy a vízi járműre nézve.	I
32.	4.2.13.3.	Egyéni védőeszközök használata.	I
33.	4.2.13.4.	Az úszástudás mentési műveletek céljára történő alkalmazása.	II
34.	4.2.13.4.	Mentőfelszerelések használata mentési műveletek esetén, valamint az áldozatok mentése és szállítása.	II
35.	4.2.13.5.	A menekülési útvonalak szabadon tartása.	II
36.	4.2.13.6.	Vészhelyzeti kommunikációs és riasztórendszerek és berendezések használata.	I
37.	4.2.13.7.; 4.2.13.8.	A különböző tűzoltási módszerek alkalmazása, valamint az oltókészülékek és az állandó berendezések használata.	I
38.	4.2.13.9.	Orvosi elsősegély nyújtása.	I

9. A hajóvezető képzések alkalmazása

9.1. Az e rendeletben foglalt hajóvezető képzés - nagy kötelék kivételével - bármely vízi jármű és azok köteléke vezetésére és gépi berendezéseinek kezelésére, valamint vitorlázásmélet tárgyból tett elméleti vizsga és vitorlás hajóval tett gyakorlati vizsga teljesítését követően - vitorla meghajtásának kezelésére jogosít. E jogosultság igazolására a kiállító szerv a képező bizonyítvány 10. (Kódolt egyedi engedély(ek):) sorába a „V” kódot jegyzi be.

9.2. A hajóvezető képzés - nagy kötelék vezetésére kiterjesztéssel - bármely vízi jármű és azok kötelékének vezetésére és gépi berendezéseinek kezelésére, valamint vitorlázásmélet tárgyból tett

elméleti vizsga és vitorlás hajóval tett gyakorlati vizsga birtokában - vitorla meghajtás kezelésére jogosít. E jogosultság igazolására a kiállító szerv a képesítő bizonyítvány 10. (Kódolt egyedi engedély(ek):) sorába a „V” kódot jegyzi be.

9.3. Azokon a vízterületeken, ahol a jogszabály vonalvizsgát ír elő feltételként a vízi jármű vezetéséhez, a vezetés feltétele a teljesített vonalvizsga bejegyzése a hajóvezetői képesítésbe.

5. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

**A TENGERI JELLEGŰNEK MINŐSÍTETT BELVÍZI ÚTON TÖRTÉNŐ
HAJÓZÁSRA VONATKOZÓ KOMPETENCIÁK ÉS
VIZSGAKÖVETELMÉNYEK**

1. A tengeri jellegű belvízi utakon való hajózásra vonatkozó kompetenciakövetelmények (Vonalvizsga III.)

1.1. A tengeri jellegű belvízi utakon hajózó hajóvezető képes naprakész térképekkel, a hajósoknak és a tengerészeknek szóló hirdetményekkel és más, a tengeri jellegű vízi utakra jellemző kiadványokkal dolgozni.

1.2. A tengeri jellegű belvízi utakon hajózó hajóvezetőnek a következő hajózási információforrásokból származó információk és a tengeri jellegű belvízi utakra vonatkozó szabályokkal kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Konkrét hajózási információforrásokból származó információk és a tengeri jellegű belvízi utakra vonatkozó szabályok alkalmazása.	2a.	A tengeri jellegű belvízi utak térképei használatának ismerete.
		2b.	Képesség a tengeri jellegű belvízi utak térképeinek használatára és helyes alkalmazására, figyelembe véve a térképolvasás pontosságával kapcsolatos tényezőket, mint például a térkép dátuma, szimbólumai, szondák, fenék leírása, mélységadatok és dátumok, illetve a nemzetközi térképek szabványai, mint például az ECDIS.
		2c.	A földi és műholdas navigáció ismerete a következők meghatározása céljából: hozzávetőleges számítások, révkalauzolás, koordináták, földrajzi szélesség és hosszúság, vízszintes geodéziai dátum, a szélesség és a hosszúság különbsége, a távolság és talajhoz viszonyított sebesség, a földhöz viszonyított irány, útvonal, a talaj feletti útvonal, iránytű szerinti útvonal a szélirány és -erősség eredményezte sodródással korrigálva, haladási irány és vízszintes irányszög, az útvonal meghatározása, az útvonal meghatározása a szél és az áramlás hatásával, az útvonal meghatározása az áramlás hatásával és a hajó helyzetének felvázolása az útvonalon és vízszintes irányszögekkel hajózva.
		2d.	Képesség a hajóparancsnokoknak és a tengerészeknek szóló értesítések és egyéb információs szolgáltatások használatára, különösen a hajózási irányok, tervezési útmutatók, fénylisták, tengeri biztonsági információk (MSI) használatára.
		2e.	A tengeri jellegű belvízi utakra vonatkozó közlekedési szabályok ismerete, beleértve a tengeren való összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályok vonatkozó részeit.
		2f.	A tengeri jellegű belvízi utakon előforduló vészhelyzetekben alkalmazandó szabályok ismerete.

		2g.	Képesség a különleges szabályozásban előírt tengeri berendezések használatára.
--	--	-----	--

1.3. A tengeri jellegű belvízi utakon hajózó hajóvezető képes az árapály dátumok, az árapály áramlatok, -időszakok és -ciklusok, az árapály áramlat- és árapály-időpontok, valamint a torkolaton belüli változások használatára.

1.4. A tengeri jellegű belvízi utakon hajózó hajóvezetőnek a következő árapály-, és időjárás-előrejelzés értelmezésére vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az árapályok, az árapály- és időjárás-előrejelzés, valamint a körülmények figyelembevétele indulás előtt és hajózás közben.	2a.	Az árapályok és áramlások előrejelzésére szolgáló kiadványok és információk ismerete, mint például az árapálytáblázatok, az alárendelt állomásokra vonatkozó árapály-előrejelzések, a jégre, a magas/alacsony vízállásra vonatkozó információk, a kikötőhelyek és kikötők listáinak információi a vízszint, az áramlás iránya és erőssége, valamint a rendelkezésre álló mélység meghatározásához.
		2b.	Az időjárás viszonyoknak, a szárazföld alakjának és egyéb tényezőknek az árapályáramlatokra gyakorolt hatásának ismerete.
		2c.	Képesség az árapályszintnek, az áramlásnak, az időjárás viszonyoknak és a hullámoknak a tervezett utazásra gyakorolt hatásának meghatározására a biztonságos hajózás érdekében.

1.5. A tengeri jellegű belvízi utakon hajózó hajóvezető képes a Belvízi utak jelzései (SIGNI) és a tengeri navigációs jelzésekkel foglalkozó hatóságok nemzetközi szövetsége (IALA) által alkalmazott jelölési és jelrendszer használatára a tengeri jellegű belvízi utakon való biztonságos hajózás érdekében.

1.6. A tengeri jellegű belvízi utakon hajózó hajóvezetőnek a következő a belvízi utak jelzéseinek használatára és a tengeri jelzések nemzetközi szervezete által alkalmazott jelölési és jelzési rendszerrel kapcsolatos ismeretekkel és kompetenciákkal kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A SIGNI (Belvízi utak jelzései) és az IALA (A tengeri jelzések nemzetközi szervezete) vagy más, helyi jelölési és jelzési rendszer ismerete.	2a.	Az IALA „A régió” bója-, jelölési és jelzési rendszer ismerete, mint pl. a bójak iránya, a számozás, az objektumok és a felépítmények jelölése, a laterális és kardinális jelölések, a szétágazási bójak, a kiegészítő jelzések, a veszélyes pontok és akadályok jelölése, a hajóút, csatorna, kikötőbejárat jelölése, a bójak, a megvilágítás, valamint a megvilágítás jellemzői.
		2b.	Képesség a jelölési és jelrendszerek használatára a vízi jármű hajóúton belüli megfelelő helyzetének meghatározásához a helyi körülmények és feltételek függvényében.

2. A Vonalvizsga III. elméleti vizsgára jelentkezés feltételei

2.1. A Vonalvizsga III. vizsgára jelentkezéshez - a 8. és 9. §-ban meghatározott feltételeken túl - még ki nem állított hajóvezetői képesítés esetén az ahhoz előírt valamennyi vizsga sikeres teljesítése szükséges.

3. A Vonalvizsga III. megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga követelményei

3.1. A hajózási hatóság meghatározza a vizsgakövetelményekre vagy a képesítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

4. A Vonalvizsga III. képesítés

4.1. A Vonalvizsga III. vizsga alapján a hajózási vizsgaközpont olyan hajóvezetői képesítést állít ki, amelynek 10. (Kódolt egyedi engedély(ek):) sorába az „M” kódot jegyzi.

4.2. Ez a képesítés a jogszabály által tengeri jellegűnek minősített víziúton vagy víziút-szakaszon történő hajó vagy kötelék vezetésére jogosít.

6. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

A RADARHAJÓS KÉPESÍTÉSHEZ SZÜKSÉGES KOMPETENCIÁKRA ÉS VIZSGÁKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. A radar segítségével történő hajózásra vonatkozó kompetenciakövetelmények (radarhajós)

1.1. A radar segítségével hajózó hajóvezető (radarhajós) képes arra, hogy megtegye az elindulás előtti intézkedéseket a radar segítségével történő biztonságos hajózás érdekében.

1.2. A radar segítségével hajózó hajóvezetőnek a következő hajózási radarberendezések és szögsebességjelző készülékek használatára vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az utazás megkezdésének előkészítése, a hajózási radarberendezések és a fordulási szögsebességjelző készülékek használata a hajózáshoz, különösen korlátozott látási viszonyok között.	2a.	A rádióhullámok általános ismerete, a radar működési elveinek ismerete, konkrétan a) a rádióhullámok terjedési sebessége, b) a rádióhullámok visszaverődése c) a hajózási radarberendezések fő paraméterei (működési frekvenciatartomány, átviteli teljesítmény, impulzus időtartama, antenna fordulatszáma, az antenna jellemzői, a kijelző méretei és skálája, minimális hatótávolság, radiális felbontás és azimutális felbontás stb.
		2b.	A fordulási szögsebességjelző készülékek működési elveinek és alkalmazásuknak általános ismerete.
		2c.	Képesség a hajózási radarberendezések bekapcsolására, beállítására és kezelésére - mint például Tune (hangolás), Gain (erősítés), Brilliance (fényerő), On/Standby (be/készenlét), Range (távolságkörzet) - és a fordulási szögsebességjelző készülékek használatára a belvízi hajózásban, a helyes használat biztosítása mellett.

1.3. A radar segítségével hajózó hajóvezető képes a radarkijelzés értelmezésére és a radar által szolgáltatott információk elemzésére.

1.4. A radar segítségével hajózó hajóvezetőnek a következő radarkijelzés értelmezésére és a radar által szolgáltatott információk elemzésére vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A radarkijelzés helyes értelmezése a saját és más vízi jármű helyzete tekintetében.	2a.	Képesség a radarkijelzés értelmezésére a következő adatok helyes azonosításával: a) az antenna helyzete a képernyőn és a haladási irányt jelző fejevonal, b) a saját vízi jármű helyzetének, útvonalának és fordulási irányának beállítása, c) a távolságok meghatározása.
		2b.	Képesség más közlekedési résztvevők viselkedésének értelmezésére (álló vízi járművek, szembejövő vízi járművek és ugyanabban az irányban haladó vízi járművek).

3.	A radar által szolgáltatott egyéb információk elemzése.	3a.	Képesség a radar által szolgáltatott információk elemzésére - mint például a fejevonal, a vízszintes irányzög vonal, a mérőkörök és a változtatható mérőkör, a cél nyomvonalak, a középponteltolás, a párhuzamvonalzó - és a radarkép elmagyarázására.
		3b.	A hajózási radarberendezések által szolgáltatott információk korlátainak ismerete.
		3c.	Képesség a radaron megjelenő álló és mozgó tárgyak értelmezésére.

1.5. A radar segítségével hajózó hajóvezető képes a különböző eredetű interferenciák csökkentésére.

1.6. A radar segítségével hajózó hajóvezetőnek a következő különböző eredetű interferenciák csökkentésére vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A saját vízi járműből eredő zavarok azonosítása és mérséklése.	2a.	Azon zavarok ismerete, amelyeket az antenna sugárzásának széttöredezése vagy szétszakadása okozhat árnyékhathatások (vakszektorok) vagy többszörös visszaverődések (különösen rakterek területén) következtében.
		2b.	Képesség a saját vízi járműből eredő zavarok azonosítását és mérséklését szolgáló intézkedések tételére.
3.	A környezetből eredő zavarok azonosítása és mérséklése.	3a.	Az eső vagy a hullámok okozta zavarok, szétszóró képek (különösen hidak), többszörös visszaverődések, hamis vagy szellemképek, villanyvezetékek, radarárnyékolás és többutas terjedési hatások ismerete.
		3b.	Képesség a környezetből eredő zavarok csökkentését szolgáló intézkedések tételére [esőzavar szűrés (FTC) és hullámvágó (STC) használatával].
4.	Más hajózási radarberendezésekből eredő zavarok azonosítása és mérséklése.	4a.	A más hajózási radarberendezések által okozott zavarok megjelenési formáinak ismerete.
		4b.	Képesség a más hajózási radarberendezésekből eredő zavarok kiküszöbölését szolgáló intézkedések tételére (interferenciaszűrő/IR).

1.7. A radar segítségével hajózó hajóvezető képes arra, hogy radarral hajózzon, figyelembe véve a belvízi hajózásra vonatkozóan megállapított szabályrendszert, és betartja a radarral történő hajózás követelményeit, különös tekintettel a hajók személyzeti vagy műszaki követelményeit meghatározó szabályokra.

1.8. A radar segítségével hajózó hajóvezetőnek a következő radarhasználatra vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A radar használatára vonatkozó szabályok alkalmazása.	2a.	A belvízi hajózásra vonatkozó szabályrendszerben és az alkalmazandó rendszeti szabályozásban a radarhasználatra vonatkozó konkrét szabályok ismerete (pl. korlátozott látási viszonyok között történő hajózás, radar használata nem korlátozott látási viszonyok között, és kötelező radarhasználat a hajózás során), rádióhasználat, hangjelzések és a haladási irányra vonatkozó szabályok.
		2b.	A hajózási radarberendezést használó vízi járművekre vonatkozó műszaki követelmények ismerete az alkalmazandó műszaki követelmények szerint, mint például az ES-TRIN (a belvízi hajókra vonatkozó műszaki követelményeket meghatározó európai szabvány).
		2c.	Képesség a hajózási radarberendezés, a fordulási

			szögsebességjelzők és a belvízi ECDIS radarral kombinált helyes használatára.
		2d.	A személyzettel való ellátás követelményeinek ismerete korlátozott és jó látási viszonyok között.
		2e.	Képesség a feladatoknak a személyzet tagjaira való megfelelő leosztására és megfelelő utasítások adására.

1.9. A radar segítségével hajózó hajóvezető képes konkrét körülmények kezelésére, mint a forgalom sűrűsége, az eszközök meghibásodása, veszélyes helyzetek.

1.10. A radar segítségével hajózó hajóvezetőnek a következő veszélyhelyzetekre történő reagálására vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Megfelelő reagálás olyan kivételes körülmények között, mint a nagy forgalomsűrűség, az eszközök meghibásodása és más nem egyértelmű vagy veszélyes forgalmi helyzetek.	2a.	A nagy forgalomsűrűségekre való reagálás lehetőségeinek ismerete.
		2b.	Képesség megfelelő intézkedések tételére nagy forgalomsűrűség esetén.
		2c.	Elhárító intézkedések és megfelelő reakciómintázatok ismerete az eszközök meghibásodása esetén.
		2d.	Képesség az eszközök meghibásodása esetén való reagálásra.
		2e.	A nem egyértelmű vagy veszélyes közlekedési helyzetekben tehető lehetséges intézkedések ismerete.
		2f.	Képesség a nem egyértelmű vagy veszélyes közlekedési helyzetekben való reagálásra.

2. A radar segítségével történő hajózásra vonatkozó különleges engedély (radarhajós képesítés) megszerzéséhez szükséges elméleti vizsga követelményei

2.1. A radarhajós elméleti vizsgára az jelentkezhet, aki:

2.1.1. érvényes hajóvezetői képesítéssel rendelkezik,

2.1.2. hajóvezető vagy kormányos szolgálatban - a hajózási hatóság által igazolt - menetben töltött, a hajóvezetői képesítés megszerzését követően olyan nagyhajón teljesített 120 hajózási nap hajózási idővel rendelkezik, amelyen radarberendezés működik,

2.1.3. a 2.1.2. pont szerint teljesített szolgálatok időszakára vonatkozó hajónaplót vagy a vízijármű vezetője által hitelesített hajónapló kivonatát a vizsgaközpontba benyújtotta,

2.1.4. 2 db színes igazolványképet benyújtott, és

2.1.5. a vizsgadíj befizetését igazolta.

2.2. Az 1. pontban foglalt kompetenciák, ismeretek és képességek ellenőrzése a radarhajós elméleti vizsga következő vizsgaelemeinek számonkérésével történik:

2.2.1. radarelmélet, radarberendezés működése;

2.2.2. radarkészülék kezelése, zavarjelenségek;

2.2.3. radarkép kiértékelése;

2.2.4. fordulásjelző működése és használata, ECDIS;

2.2.5. hajóvezetésre vonatkozó szabályok korlátozott látási viszonyok között.

2.3. A hajózási hatóság meghatározza a vizsgakövetelményekre vagy a képesítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

3. A radar segítségével történő hajózásra vonatkozó különleges engedély (radarhajós képesítés) megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga követelményei

3.1. A radar segítségével történő hajózásra vonatkozó különleges engedély (radarhajós képesítés)

megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga vizsgaelemei

3.1.1. A vizsgáztatók szabadon dönthetnek az egyes vizsgaelemek tartalmáról. A vizsgáztatóknak végre kell hajtaniuk a 3.1.2. alponthban foglalt táblázat 1-16. sorában foglalt vizsgaelemeket és a 17-19. sorban foglalt vizsgaelemek legalább egyikét. A vizsgázónak a vizsga eredményességéhez minden vizsgaelemnél 10 pontból legalább 7 pontot el kell érnie.

3.1.2. Speciális kompetenciák és vizsgaelemek

A	B	C
1.	Kompetenciák	Vizsgaelem
2.	1.2.2.	A hajózási radarberendezések bekapcsolása, beállítása és működésének irányítása.
3.	1.2.2.	A fordulási szögsebességjelző bekapcsolása, beállítása és működésének irányítása.
4.	1.2.2.	A radarkijelzés helyes értelmezése a hatótávolság, a felbontás, a tisztaság, az erősítés, a kontraszt, az egyéb csatlakoztatott készülékek, a középpont és a hangolás beállításával.
5.	1.2.2.	A fordulási szögsebességjelző használata, pl. a fordulási szögsebességnek a vízi jármű maximális fordulási szögsebességével összhangban történő beállításával.
6.	1.4.2.	Az antenna helyzete és a fejevonal azonosítása a képernyőn, a saját vízi jármű helyzetének, útvonalának és fordulási irányának beállítása, valamint a távolságok meghatározása.
7.	1.4.2.	Más közlekedési résztvevők viselkedésének értelmezése (álló vízi járművek, szembejövő vízi járművek és ugyanabban az irányban haladó vízi járművek).
8.	1.4.3.	A radar által szolgáltatott információk elemzése - például a fejevonal, a vízszintes irányszög vonal, a mérőkörök és a változtatható mérőkör, a cél nyomvonalak, a középpont eltolás, a párhuzamos vonalak - és a radarkép elmagyarázása.
9.	1.6.2.	A saját vízi járműből eredő zavarok mérséklése az antenna ellenőrzésével, illetve az árnyékok és pl. a rakterek területén előforduló többszörös visszaverődések csökkentésével.
10.	1.6.3.	Intézkedések meghozatala a környezetből eredő zavarok mérséklésére az eső és a hullámok hatásának csökkentésével, a (pl. hidak miatti) szétszórt képek, a villanyvezetésekből és kábelekből eredő hamis/ szellemképek, valamint az árnyékolás és több utas visszaverődési hatások helyes kezelésével.
11.	1.6.4.	Más hajózási radarberendezésekből eredő zavarok kiküszöbölése interferenciaszűrővel.
12.	1.8.2.	A feladatok végrehajtható kiosztása a fedélzeti személyzet tagjai számára.
13.	1.8.2.	A vízi járművet kormányzó személy és a hajózási radarberendezéseket használó személy közötti együttműködés biztosítása a látási viszonyok és a kormányállás jellemzői szerint.
14.	1.8.2.	Fordulási szögsebesség-jelzők és belvízi ECDIS vagy hasonló kijelzők radarral együttes használata.
15.	1.8.2.	A rendészeti szabályozásoknak megfelelően történő eljárás korlátozott látási viszonyok között és jó látási viszonyok esetén.
16.	1.8.2.	A hajórádió, hangjelek használata, és megállapodás az útirányra vonatkozóan a radar által szolgáltatott információk felhasználásával.
17.	1.8.2.	Parancsok adása a vízi járművet kormányzó személynek, beleértve a személy előírt ismereteinek és készségeinek ellenőrzését is.
18.	1.10.2.	Intézkedések meghozatala nagy forgalomsűrűség esetén.
19.	1.10.2.	Intézkedések meghozatala az eszközök meghibásodása esetén.
20.	1.10.2.	Reagálás nem egyértelmű vagy veszélyes közlekedési helyzetekben.

4. A gyakorlati vizsgához használt vízi járművekre vonatkozó műszaki követelmények

4.1. A gyakorlati vizsgához használt vízi járművekre vonatkozó követelményeket a vizsgaszabályzat határozza meg. A radar segítségével hajózó hajóvezető kompetenciájának felmérésére szolgáló gyakorlati vizsgákhoz használt vízi járműveknek meg kell felelniük az ES-TRIN 2017/1 (1) szabvány 7.06. cikkében foglalt műszaki követelménynek. A vízi járműveknek működőképes belvízi ECDIS rendszerrel vagy az elektronikus térképek megjelenítésére szolgáló hasonló eszközzel kell rendelkezniük.

5. A radarhajós gyakorlati vizsga vizsgaelemeinek számonkérése

5.1. A gyakorlati vizsga 3.1.2. alponthban foglalt táblázatban meghatározott vizsgaelemei a következő csoportokban kerülnek számonkérésre a hatósági vizsgán:

5.1.1. felkészülés radarhajózásra,

5.1.2. hajózás radarral és ECDIS készülékkel (hegy- és völgymentben, fordulás, találkozás, előzés, várakozás), ki- és behajózás kikötőbejáratban, hídnyílásban, szűkületben,

5.1.3. zavarjelenségek (pl. többszörös vagy hamis visszhang) kezelése,

5.1.4. magatartás különleges helyzetben.

5.2. A hajózási hatóság meghatározza a vizsgakövetelményekre vagy a képesítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

6. A radarhajós képesítés alkalmazása

6.1. A radarhajós (kiegészítő) képesítés a vízi jármű radarral való vezetésére jogosít.

6.2. A hajóvezetői képesítés 10. (Kódolt egyedi engedély(ek):) sorában a hajózási vizsgaközpont „R” kódot jegyez be.

7. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

A SZEMÉLYHAJÓZÁSI SZAKÉRTŐI KÉPESÍTÉS MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES KOMPETENCIÁKRA ÉS VIZSGÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. A személyhajózási szakértői képesítés megszerzésének és megtartásának feltételei

1.1. A személyhajózási szakértői képesítő bizonyítvány kérelemre annak állítható ki első alkalommal, aki:

1.1.1. legalább 18. életévét betöltötte;

1.1.2. legalább 6 havi nagyhajón, vagy személyhajón szerzett hajózási gyakorlattal rendelkezik;

1.1.3. a személyhajózási szakértők tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan e mellékletben előírt követelményeknek megfelel; és

1.1.4. az 1.1.3. alpontban foglalt követelménynek való megfelelést a hajózási hatóság által jóváhagyott képzés keretében vagy a hajózási vizsgaközpontnál tett vizsgával igazolja.

1.2. A személyhajózási szakértői képesítő bizonyítvány megújítását kérelmező személy új hatósági vizsgát tesz le a vizsgaközpontnál, vagy új - a hajózási hatóság által - jóváhagyott képzési programot végez el a 13. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.

2. A személyhajózási szakértőkre vonatkozó kompetenciakövetelmények

2.1. A személyhajózási szakértő képes az életmentő felszerelések használatának megszervezésére a személyhajók fedélzetén.

2.2. A személyhajózási szakértőnek a következő életmentő felszerelések használatával kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az életmentő felszerelések használatának megszervezése.	2a.	A biztonsági ellenőrzési tervek ismerete, beleértve a következőket: a) biztonsági szolgálati beosztás és biztonsági terv, b) vészhelyzeti tervek és eljárások.
		2b.	Az életmentő felszereléseknek és funkcióiknak ismerete, valamint képesség az életmentő felszerelések használatának bemutatására.
		2c.	A csökkent mozgásképességű utasok számára hozzáférhető területek ismerete.
		2d.	Képesség az életmentő felszerelések használatának az utasok számára történő bemutatására, beleértve a csökkent mozgásképességű utasokat is.

2.3. A személyhajózási szakértő képes a biztonsági utasításokat alkalmazni és az utasok

védelméhez szükséges intézkedéseket általánosságban meghozni, különösen vészhelyzetekben (pl. kiürítés, sérülések, ütközés, fennakadás, tűz, robbanás vagy egyéb olyan helyzetek, amelyek pánikot kelthetnek), ideértve a fogyatékkal élő személyek és a csökkent mozgásképességű személyek számára az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletében foglalt képzési követelményeknek és oktatásnak megfelelően nyújtandó közvetlen segítséget is.

2.4. A személyhajózási szakértőnek a következő biztonsági és védelmi intézkedések alkalmazására vonatkozó ismeretekkel és kompetenciákkal kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Biztonsági utasítások alkalmazása.	2a.	Képesség a biztonsági rendszerek és berendezések figyelemmel kísérésére, valamint a személyhajók biztonsági felszereléseinek - ideértve a légzőkészüléket is - ellenőrzésének megszervezése.
		2b.	Képesség a vészhelyzeti gyakorlatok elvégzésére.
		2c.	Képesség arra, hogy a személyzetnek és a kiszolgáló személyzetnek a biztonsági szolgálati beosztás szerint feladattal bíró tagjait oktassa az életmentő felszerelések, a menekülési útvonalak, a gyülekezési területek és az evakuálási területek használatára vészhelyzet esetén.
		2d.	Képesség az utasok tájékoztatására az utazás megkezdésekor a magatartási kódexre és a biztonsági terv tartalmára vonatkozóan.
3.	A szükséges intézkedések megtétele az utasok általánosságban és vészhelyzetekben való védelme érdekében.	3a.	Képesség a hajó egyes részeinek vagy az egész hajónak az evakuálására irányuló biztonsági szolgálati beosztás tervezésére, figyelembe véve a különböző vészhelyzeteket (pl. füst, tüzeset, lékesedés, a hajó stabilitásának veszélybe kerülése és a fedélzeten szállított rakományból eredő veszélyek).
		3b.	A válságkezelés, a tömegkezelés és a konfliktuskezelés alapelveinek ismerete.
		3c.	Képesség a szükséges információknak a hajóvezető, az utasok és a külső mentőcsapatok számára történő biztosítására.
4.	Segítség nyújtása és utasítások adása annak érdekében, hogy a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű utasok biztonságosan be tudjanak szállni, a fedélzeten tudjanak tartózkodni és ki tudjanak szállni.	4a.	A hajó hozzáférhetőségének ismerete, a fogyatékkal élő személyek és a csökkent mozgásképességű személyek számára alkalmas fedélzeti területek ismerete, beleértve a sajátos igényeiket, pl. menekülési útvonalak és az ilyen területek megfelelő kijelölése a biztonsági tervekben.
		4b.	Képesség a fogyatékkal élők és a csökkent mozgásképességű személyek megkülönböztetéstől mentes hozzáférésére és biztonsági szolgálati beosztás tervezésére vonatkozó szabályok, valamint az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletében előírt képzési követelmények megvalósítására.

2.5. A személyhajózási szakértő képes az alapszintű angol nyelvű kommunikációra.

2.6. A személyhajózási szakértőnek a következő alapszintű angol nyelvi kommunikációs kompetenciával és ismerettel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	A biztonsággal kapcsolatos problémák kommunikálása alapszintű angol nyelven.	2a.	Az alapfokú angol szókincs és a szavak kiejtésének ismerete, amely alkalmas arra, hogy a fedélzeten tartózkodó összes személyt szokásos helyzetekben eligazítsa, vészhelyzet esetén pedig figyelmeztesse és eligazítsa.
		2b.	Képesség az alapfokú angol szókincsnek és a szavak kiejtésének alkalmazására oly módon, amely alkalmas arra,

			hogy a fedélzeten tartózkodó összes személyt szokásos helyzetekben eligazítsa, vészhelyzet esetén pedig figyelmeztesse és eligazítsa.
--	--	--	---

2.7. A személyhajózási szakértő megfelel az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet utasjogokkal kapcsolatos tájékoztatásra vonatkozó követelményeinek.

2.8. A személyhajózási szakértőnek a következő utasjogokkal kapcsolatos kompetenciával és ismerettel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Segítségnyújtás az utasoknak az utasok jogai tekintetében	2a.	Az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti, a belvízi szállításra vonatkozó szabályok ismerete, különös tekintettel a fuvarozók által kínált szállítási feltételek tekintetében az utasok között történő megkülönböztetés tilalmára, az utasokat járatörlés vagy késedelem esetén megillető jogokra, az utasoknak nyújtandó minimális tájékoztatásra, a panaszok kezelésére és a kikényszerítés általános szabályaira.
		2b.	Képesség az utasok tájékoztatására az utasokat megillető jogokról.
		2c.	Segítségnyújtás és képesség a megfelelő eljárásokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében.

3. A személyhajózási szakértői képesítés megszerzéséhez szükséges speciális kompetenciák és vizsgaszituációk

3.1. A vizsgáztatók szabadon dönthetnek az egyes vizsgaelemek tartalmáról.

3.2. A vizsgáztatóknak végre kell hajtaniuk a 3.6. alpontban foglalt táblázatban meghatározott 14 darab I. kategóriájú elemből legalább 11 elemet, feltéve, hogy a 16. elem és a 20. elem értékelésére sor kerül.

3.3. A vizsgáztatóknak végre kell hajtaniuk a 8 darab II. kategóriájú elemből legalább 7 elemet.

3.4. A vizsgázók legfeljebb 10 pontot érhetnek el minden elem esetén.

3.5. Az I. kategória esetén a vizsgázóknak minden egyes elemnél 10 pontból legalább 7 pontot el kell érniük. A II. kategória esetén a vizsgázóknak legalább 45 pont összpontszámot el kell érniük.

3.6. A személyhajózási szakértői vizsgán a kompetenciákhoz tartozó vizsgaelemek

A	B	C	D
1.	Kompetenciák	Vizsgaelemek	Kategória I-II
2.	2.2.2.	a mentőgyűrűk használatának bemutatása az utasok számára;	I
3.	2.2.2.	a mentőmellények használatának bemutatása az utasok, a fedélzeti személyzet és a kiszolgáló személyzet tagjai számára, ideértve az azon személyeknek szánt egyedi egyéni életmentő felszereléseket is, akik nem rendelkeznek feladatokkal a biztonsági szolgálati beosztásban;	I
4.	2.2.2.	a sekély vízbe, a partra vagy egy másik vízi járműre történő evakuáláshoz szükséges megfelelő felszerelések használatának bemutatása;	I
5.	2.2.2.	a szolgálati csónakok használatának bemutatása, beleértve annak motorját és keresőfényeit, vagy az ES-TRIN 2017/1szabvány 19.15. pontja szerinti, a szolgálati csónakot vagy a kollektív életmentő felszereléseket helyettesítő platformot az ES-TRIN 2017/1 szabvány 19.09. cikk (5)-(7) bekezdése szerint;	I
6.	2.2.2.	a megfelelő hordágy használatának bemutatása;	I
7.	2.2.2.	az elsősegélykészletek használatának bemutatása;	I
8.	2.2.2.	az ES-TRIN 2017/1 szabvány 19.12. cikk (10) bekezdése szerinti önálló légzőkészülék készletek és felszerelésekészletek és füstvédő csuklyák, vagy ezek valamely kombinációja használatának bemutatása;	I
9.	2.4.2.	a 2-8. sorban említett felszerelések felülvizsgálati intervallumainak ellenőrzése és figyelemmel kísérése;	II

10.	2.4.2.	az elsősegélykészleteket, önálló légzőkészülék készleteket, felszerelésekészleteket és füstvédő csuklyákat használó személyek szükséges képzéseinek ellenőrzése és figyelemmel kísérése;	II
11.	2.4.2.	az életmentő eszközök megfelelő elhelyezése és kiosztása;	I
12.	2.4.4.	a csökkent mozgásképességű utasok számára hozzáférhető területek azonosítása;	II
13.	2.2.2.	az életmentő felszerelések használatának bemutatása csökkent mozgásképességű utasok számára;	I
14.	2.4.2.	a biztonsági szolgálati beosztás és biztonsági terv elemeinek elmagyarázása;	II
15.	2.4.2.	feladatok kiosztása a kiszolgáló személyzet részére a biztonsági szolgálati beosztás és a biztonsági terv alapján;	II
16.	2.4.4.	feladatok kiosztása a kiszolgáló személyzet részére a csökkent mozgásképességű utasok számára biztosított megkülönböztetéstől mentes hozzáféréssel és biztonsági szolgálati beosztás tervezésével kapcsolatban;	II
17.	2.4.4.	képzések és oktatások szervezése csökkent mozgásképességű személyek számára az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. melléklete szerint;	I
18.	2.4.3.	az utasterület evakuálásának megszervezése, elmagyarázva az ütközés, a megfeneklés, a füst és a tűz esetére vonatkozó megteendő konkrét intézkedéseket;	I
19.	2.4.3.	a kezdődő tűz oltása, illetve a vízálló és tűzálló ajtók kezelése;	I
20.	2.4.3.	a szükséges információknak a hajóvezető, az utasok és a külső mentőcsapatok számára történő megadása egy szimulált vészhelyzetben;	II
21.	2.6.2.	az alapfokú angol szókincs használata és a szavak kiejtése oly módon, amely alkalmas arra, hogy az utasokat és a kiszolgáló személyzetet szokásos helyzetekben eligazítsa, vészhelyzetek esetén pedig figyelmeztesse és vezesse;	I
22.	2.8.2.	az utasok alkalmazandó jogainak elmagyarázása;	I
23.	2.8.2.	megfelelő eljárások bevezetése a hozzáférés biztosítása és az utasoknak professzionális segítség nyújtása érdekében az 1177/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint.	II

4. A gyakorlati vizsgálathoz használt vízi járművekre és parti berendezésekre vonatkozó műszaki követelmények

Az értékelés helyét el kell látni a személyhajókon rendszeresített életmentő felszerelésekkel, amelyek a 2. vizsgálati elem bemutatásához szükségesek, beleértve a kabinos hajókon rendszeresített különleges életmentő felszereléseket is, az alkalmazandó ES-TRIN 2017/1 szabvány szerint. El kell látni biztonsági szolgálati beosztással és biztonsági tervvel, amely megfelel az ES-TRIN 2017/1 szabványnak, valamint megfelelő helyiségekkel és berendezésekkel, amelyek segítségével értékelhető az evakuálás megszervezésére való képesség, valamint a tűzoltási tevékenység és a tűz esetén tanúsított reakció.

5. A személyhajózási szakértő képesítés kiállítása és alkalmazása

5.1. A személyhajózási szakértő képesítést a vizsgaközpont a belvízi hajózási szakmai képesítések tekintetében alkalmazott mintákról szóló, 2020. január 14-i (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet [a továbbiakban: (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet] I. melléklet 1. és 3. pontjában foglaltak szerint állítja ki.

5.2. A személyhajózási szakértő képesítés személyhajón személyhajózási szakértői szolgálat ellátására jogosít.

8. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

A CSEPPFOLYÓSÍTOTT FÖLDGÁZZAL ÜZEMELŐ VÍZI JÁRMŰVEL VALÓ HAJÓZÁSHOZ SZÜKSÉGES KOMPETENCIÁKRA ÉS VIZSGÁKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. A cseppfolyósított földgázzal (a továbbiakban: LNG) foglalkozó szakértők képesítése megadásának minimumkövetelményei

1.1. A cseppfolyósított földgázzal foglalkozó szakértő (e melléklet alkalmazásában a továbbiakban: LNG-szakértő) uniós képesítő bizonyítványát első alkalommal az kérelmezheti, aki:

1.1.1. legalább 18. életévét betöltötte; és

1.1.2. az LNG-szakértő tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben meghatározott követelményeknek igazoltan megfelel.

1.2. Az LNG-szakértő uniós képesítő bizonyítványa akkor újítható meg, ha a kérelmező:

1.2.1. üzemanyagként cseppfolyósított földgázt használó hajó fedélzetén a következő mértékű hajózási idővel rendelkezik:

1.2.1.1. legalább 180 nap öt éven belül; vagy

1.2.1.2. legalább 90 nap egy éven belül; vagy

1.2.2. megfelel az LNG-szakértő tekintetében a kompetenciákra vonatkozóan az e mellékletben előírt követelményeknek.

2. Az LNG szakértőre vonatkozó kompetenciakövetelmények

2.1. Az LNG-szakértő képes biztosítani az üzemanyagként LNG-t használó vízi járművekre vonatkozó jogszabályok és szabványok, valamint más vonatkozó egészségügyi és biztonsági előírások betartását.

2.2. Az LNG-szakértőnek az üzemanyagként LNG-t használó vízi járművekre vonatkozó jogszabályok, szabványok és egészségügyi, valamint biztonsági előírásokra vonatkozó következő ismeretekkel és kompetenciákkal kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az üzemanyagként LNG-t használó vízi járművekre vonatkozó jogszabályok és szabványok betartásának biztosítása.	2a.	Az üzemanyagként LNG-t használó vízi járművekre vonatkozó előírások ismerete, mint a vonatkozó rendészeti szabályozások, a műszaki követelmények, ADN szabályozások.
		2b.	Az osztályozó intézetek szabályozásainak ismerete.
		2c.	Képesség arra, hogy oktassa és figyelemmel kísérje a személyzet tagjai által végzett műveleteket annak érdekében, hogy biztosítsa az üzemanyagként LNG-t használó vízi járművekre vonatkozó jogszabályok és szabványok betartását a vízi jármű fedélzetén és különösen az üzemanyag-töltési eljárással kapcsolatban.
3.	Az egyéb vonatkozó egészségügyi és biztonsági szabályozások betartásának biztosítása a hajózás során és kikötve is.	3a.	A vonatkozó egészségügyi és biztonsági szabályozások ismerete, beleértve a vonatkozó helyi követelményeket és engedélyeket, különösen a kikötők területén.
		3b.	Képesség arra, hogy oktassa és figyelemmel kísérje a személyzet tagjai által végzett műveleteket annak érdekében, hogy biztosítsa az egyéb releváns egészségügyi és biztonsági szabályozások betartását.

2.3. Az LNG-szakértő ismeri az LNG jellemzőivel kapcsolatos, odafigyelést igénylő konkrét pontokat, felismeri és kezeli a kockázatokat.

2.4. Az LNG-szakértőnek a következő az LNG jellemzőivel kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az LNG konkrét jellemzőivel kapcsolatos, odafigyelést igénylő konkrét pontok felismerése.	2a.	Az LNG meghatározásának, összetételének és minőségi jellemzőinek ismerete, biztonsági adatlap (SDS): a termék fizikai tulajdonságai és jellemzői, valamint a környezeti jellemzők.
		2b.	Az LNG megfelelő tárolási hőmérséklete, lobbanáspontja, robbanási határai és nyomásjellemzői, kritikus hőmérsékletei, kapcsolódó veszélyei, légköri körülményei, kriogén (igen

			alacsony hőmérséklet létrehozására alkalmas) tulajdonságai, valamint az LNG levegőn, elpárologva és inert gázban (pl. nitrogén) való viselkedése.
3.	Kockázatok felismerése és azok kezelése.	3a.	A biztonsági tervek, veszélyek és kockázatok ismerete, beleértve a riadóterv és a kapcsolódó biztonsági feladatok ismeretét.
		3b.	Képesség kockázatkezelés végzésére, a fedélzeti biztonság (ideértve a biztonsági tervet és a biztonsági előírásokat is) dokumentálására, a veszélyes területek felmérésére és ellenőrzés alatt tartására, a tűzbiztonságra és egyéni védőeszközök használatára.

2.5. Az LNG-szakértő képes az LNG-vel kapcsolatos fedélzeti és a fedélzetihez csatlakoztatott rendszerek biztonságos üzemeltetésére.

2.6. Az LNG-szakértőnek a következő az LNG-vel kapcsolatos fedélzeti és a fedélzetihez csatlakoztatott rendszerek üzemeltetésével kapcsolatos kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az LNG-vel kapcsolatos fedélzeti, illetve a fedélzetihez csatlakoztatott rendszerek biztonságos üzemeltetése.	2a.	Az LNG-rendszer műszaki vonatkozásainak ismerete, különösen: a) általános rendelkezések és üzemeltetési kézikönyv, b) LNG-töltési rendszer, c) kiömlésgátló berendezések, d) LNG elszigetelő rendszer, e) gázellékészítő rendszer, f) LNG csőrendszer, g) gázellátó rendszer, h) gépház elrendezése, i) szellőztetőrendszer, j) hőmérséklet és nyomás (a nyomás- és hőmérséklet-eloszlási táblázat értelmezése), k) szelepek (különösen a fő gáz üzemanyagszelep), nyomáscsökkentő szelepek, l) ellenőrző, felügyeleti és biztonsági rendszerek, riasztók, gázérzékelők és kiömlésgátló leválasztó csatlakozók.
		2b.	Képes elmagyarázni az LNG működését, leolvasni a nyomást és a hőmérsékletet, leeresztani a tartályt, a gázellátást, a szellőztetést, a csővezetékeket és a biztonsági rendszereket, működtetni a szelepeket és szabályozni az LNG elpárolgását.

2.7. Az LNG-szakértő képes biztosítani az LNG rendszer rendszeres ellenőrzését.

2.8. Az LNG-szakértőnek a következő az LNG-rendszer ellenőrzésére vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az LNG rendszer rendszeres ellenőrzéseinek elvégzése és figyelemmel kísérése.	2a.	Az LNG rendszer karbantartásának és felügyeletének ismerete.
		2b.	A lehetséges működési zavarok és riasztások ismerete.
		2c.	Képesség a napi karbantartás, heti karbantartás, rendszeres karbantartás elvégzésére, a meghibásodások korrigálására és a karbantartási munkák dokumentálására.

2.9. Az LNG-szakértő rendelkezik az LNG-töltési műveletek biztonságos és ellenőrzött módon történő elvégzéséhez szükséges ismeretekkel.

2.10. Az LNG-szakértőnek a következő az üzemanyag-töltési eljárások biztonságos módon történő végrehajtására vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az üzemanyag-töltési eljárások biztonságos módon való végrehajtása és ellenőrzése.	2a.	A következők ismerete: a) azonosító jelölés a vonatkozó rendészeti és kikötői szabályozással összhangban, b) az üzemanyag-töltés céljára történő kikötésre vonatkozó feltételek, c) LNG-töltési eljárás, d) az LNG rendszer megtisztítása, e) vonatkozó ellenőrzőlisták és szállítási tanúsítvány, az üzemanyag-töltés biztonsági intézkedései és evakuálási eljárásai.
		2b.	Képesség az üzemanyag-töltési eljárások megkezdésére és figyelemmel kísérésére, beleértve a biztonságos kikötés biztosítását célzó intézkedéseket, a kábelek és csövek helyes elhelyezését a szivárgás elkerülése érdekében, valamint az LNG és az üzemanyag-töltő csatlakozás biztonságos leválasztásához szükséges intézkedések megtételét, ha az bármikor szükségessé válik.
		2c.	Képesség a biztonsági zónákra vonatkozó szabályozások betartásának biztosítására.
		2d.	Képesség az üzemanyag-töltési folyamat megkezdésének bejelentésére és a töltés biztonságos elvégzésére a kézikönyv szerint, beleértve a tartályokban a nyomás, a hőmérséklet és az LNG szint figyelemmel kísérését.
		2e.	Képesség a csővezeték-rendszerek megtisztítására, a szelepek lezárására és a vízi járműnek az üzemanyag-töltésre szolgáló berendezésről való lecsatlakoztatására, valamint a töltést követően az eljárás befejezésének bejelentésére.

2.11. Az LNG-szakértő képes felkészíteni az LNG rendszert a vízi jármű karbantartásához.

2.12. Az LNG-szakértőnek a következő az LNG-rendszer vízi jármű karbantartásához kapcsolódó előkészítéshez szükséges kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Az LNG rendszer előkészítése a vízi jármű karbantartására és az újra használatba vételre.	2a.	A tisztítási eljárások - különösen a gáz lecsapolásának és az LNG rendszer átöblítésének - ismerete a vízi jármű hajógyárba kerülése előtt.
		2b.	Képesség a következő tevékenységek elvégzésére: a) az LNG rendszer inertálása, b) LNG üzemanyag-tartály lecsapolási eljárás, c) az LNG üzemanyag-tartály első feltöltése (szárítás és lehűtés), d) üzembe helyezés a hajógyárban töltött idő után.

2.13. Az LNG-szakértő képes az LNG-vel kapcsolatos vészhelyzetek kezelésére.

2.14. Az LNG-szakértőnek a következő az LNG-vel kapcsolatban felmerülő veszélyhelyzetek kezelésére vonatkozó kompetenciákkal és ismeretekkel kell rendelkeznie:

A	B	C	D
1.	KOMPETENCIA		ISMERETEK ÉS KÉSZSÉGEK
2.	Megfelelő reagálás vészhelyzetekben (különösen az LNG kiömlése és szivárgása, az alacsony hőmérsékletű anyagok bőrrel való érintkezése, tűz, különleges veszélyekkel járó veszélyes áruk szállításával kapcsolatos incidensek, vagy a vízi jármű fennakadása).	2a.	A vészhelyzeti intézkedések és a fedélzeti biztonsági dokumentáció ismerete (beleértve a biztonsági tervet és a biztonsági utasításokat).

		2b.	Képesség a megfelelően reagálásra olyan vészhelyzetek esetén, különösen: a) az LNG kiömlése a fedélzetre, b) az LNG bőrrel való érintkezése, c) LNG kiömlése zárt terekben, d) LNG kiömlése vagy földgáz szivárgása a közbenső elválasztó terekbe (pl. kettős falú üzemanyagtartályok, kettős falú csövek), e) tűz az LNG üzemanyagtartályok közelében vagy a gépházban, f) azonnali kibocsátás vagy szellőztetés esetén a vészhelyzeti leállítási aktiválását követően a csővezetékrendszerekben létrejövő nyomás.
		2c.	A veszélyes áruk szállításához, a vízi jármű fennakadásához vagy összeütközéséhez kapcsolódó konkrét veszélyek ismerete.
		2d.	Képesség vészhelyzeti intézkedések tételére és a vészhelyzeti intézkedések távoli felügyeletére, pl. az LNG tűz, medencetűzek, sugárzó tüzek és robbanások megfelelő elhárítása érdekében.

3. Az LNG szakértői vizsga követelményei

3.1. Az LNG szakértői vizsgára a 8. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a 9. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a vizsgaközponthoz benyújtott kérelemmel lehet jelentkezni.

3.2. Az LNG szakértői elméleti vizsga tesztrendszerben történik, amely 7 vizsgatémából 20 feleletválasztós tesztkérdés megválaszolásával történik. A vizsga akkor eredményes, ha a tesztkérdések 75%-át helyesen megválaszolták. Gyakorlati vizsgára sikeres elméleti vizsga után bocsátható a vizsgázó.

3.3. A hajózási hatóság meghatározza a vizsgakövetelményekre vagy a képesítés megszerzésére vonatkozó előírások alapján a számonkérhető ismeretanyagot, a vizsgafeladatokat és a vizsgatárgyak számonkérésének módját.

4. Speciális kompetenciák és vizsgaszituációk

4.1. A vizsgáztatók szabadon dönthetnek az egyes vizsgaelemek tartalmáról. A vizsgáztatóknak végre kell hajtaniuk a 4.4. alpontban foglalt táblázatban szereplő 11 darab I. kategóriájú elemből legalább 9 elemet.

4.2. A vizsgáztatóknak végre kell hajtaniuk a 7 darab II. kategóriájú elemből legalább 5 elemet.

4.3. A vizsgázók legfeljebb 10 pontot érhetnek el minden elem esetén. Az I. kategória esetén a vizsgázóknak minden egyes értékelt elemnél 10 pontból legalább 7 pontot el kell érniük. A II. kategória esetén a vizsgázóknak legalább 30 pont összpontszámot el kell érniük.

4.4. LNG szakértői vizsga kompetenciáihoz tartozó vizsgaelemek

A	B	C	D
1.	Kompetenciák	Vizsgaelemek	Kategória I-II
2.	2.2.2.	a személyzet tagjai által végzett műveletek oktatása és figyelemmel kísérése annak érdekében, hogy biztosítsa az üzemanyagként LNG-t használó vízi járművekre vonatkozó jogszabályok és szabványok betartását a vízi jármű fedélzetén és különösen az üzemanyag-töltési eljárással kapcsolatban;	II
3.	2.2.3.	a személyzet tagjai által végzett műveletek oktatása és figyelemmel kísérése annak érdekében, hogy biztosítsa az egyéb releváns egészségügyi és biztonsági szabályozások betartását;	II
4.	2.4.3.	kockázatkezelés végzése, a fedélzeti biztonság (ideértve a biztonsági tervet és a biztonsági előírásokat is) dokumentálása, a veszélyes területek felmérése és ellenőrzés alatt tartása, tűzbiztonságra és egyéni védőeszközök használata;	II
5.	2.6.2.	az LNG hatásmechanizmusának bemutatása;	II
6.	2.6.2.	a nyomás és hőmérséklet leolvasása, a sztrippelés, az elszigetelés, a csővezetékek,	I

		a gázellátás, a szellőztetés, a biztonsági rendszerek, a szelepek működtetése és az LNG elpárolgásának kezelése;	
7.	2.8.2.	napi, heti és rendszeres időszakos karbantartás elvégzése,	I
8.	2.8.2.	a karbantartás során észlelt hibák kijavítása;	I
9.	2.8.2.	a karbantartási munkák dokumentálása;	II
10.	2.10.2.	az üzemanyag-töltési eljárások megkezdése és figyelemmel kísérése, beleértve a biztonságos kikötés biztosítását célzó intézkedéseket, a kábelek és csövek helyes elhelyezését a szivárgás elkerülése érdekében, valamint az LNG és az üzemanyag-töltési csatlakozás biztonságos leválasztásához szükséges intézkedések megtételét, ha az bármikor szükségessé válik;	I
11.	2.10.2.	a biztonsági zónákra vonatkozó szabályozások betartásának biztosítása;	II
12.	2.10.2.	az üzemanyag-töltési folyamat megkezdésének bejelentése;	II
13.	2.10.2.	az üzemanyagtöltés biztonságos elvégzése a kézikönyv szerint, beleértve a tartályokban a nyomás, a hőmérséklet és az LNG szint figyelemmel kísérését;	I
14.	2.10.2.	a csővezeték-rendszerek megtisztítása, a szelepek lezárása és a vízi járműnek az üzemanyagtöltésre szolgáló berendezésről való lecsatlakoztatása, valamint az üzemanyagtöltést követően az eljárás befejezésének bejelentése;	I
15.	2.12.2.	a következők elvégzése: a) az LNG rendszer inertálása, b) az LNG üzemanyagtartály lecsapolási eljárás, c) az LNG üzemanyagtartály első feltöltése (szárítás és lehűtés), d) üzembe helyezés a hajógyárban töltött idő után;	I
16.	2.14.2.	megfelelően reagálás olyan vészhelyzetek esetén, mint például: a) LNG kiömlése a fedélzetre, b) az LNG bőrrel való érintkezése, c) LNG kiömlése zárt terekben (pl. gépházban), d) LNG kiömlése vagy földgáz szivárgása a közbenső elválasztó terekbe (pl. kettős falú üzemanyagtartályok, kettős falú csövek);	I
17.	2.14.2.	megfelelő reagálás az LNG üzemanyagtartályok közelében vagy a gépházban keletkezett tűz esetén;	I
18.	2.14.2.	megfelelő reagálás, ha a vészhelyzeti leállítás aktiválása követően a csővezetékrendszerekben nyomás keletkezik azonnali kibocsátás vagy szellőztetés esetén;	I
19.	2.14.2.	vészhelyzeti intézkedések meghozatala és a vészhelyzeti intézkedések távoli felügyelete, pl. az LNG tűz, tócsatűz, jettűz és tűzátcsapás megfelelő elhárítása érdekében.	I

5. A gyakorlati vizsgáláshoz használt vízi járművekre és parti felszerelésekre vonatkozó követelmények:

5.1. A vízi járművet és a parti felszereléseket el kell látni a következőkkel:

5.1.1. Az értékeléshez használt dokumentáció:

5.1.1.1. biztonsági szolgálati beosztás (beleértve a biztonsági tervet és a biztonsági utasításokat) az ES-TRIN 2017/1 szabvány 30.03. cikke szerint,

5.1.1.2. kockázatelemzés az ES-TRIN 2017/1 szabvány 8. melléklet I. szakasz 1.3. cikke szerint,

5.1.1.3. Az ES-TRIN 2017/1 szabvány 30.01. cikk (5) bekezdése által előírt minden egyéb dokumentum, beleértve az ES-TRIN 2017/1 8. melléklete I. szakaszának 1.4.9. pontja szerinti részletes üzemeltetési kézikönyvet.

5.2. Az LNG használatához szükséges speciális rendszerek

5.2.1. az LNG-töltési rendszer, beleértve egy üzemanyagtöltő állomást,

5.2.2. az LNG elszigetelő rendszer,

5.2.3. az LNG csőrendszer,

5.2.4. a gázellátó rendszer, és

5.2.5. a gázelőkészítő rendszer.

5.3. A gépház megfelelő működéséhez szükséges berendezések:

5.3.1. a szellőztetőrendszer,

5.3.2. a szivárgásgátló és -elhárító rendszer,

5.3.3. a felügyeleti és biztonsági rendszer, és

5.3.4. a további tűzoltórendszerek.

6. A képesítés kiadása

6.1. Az elméleti és gyakorlati vizsgát vagy felújító vizsgát eredményesen teljesítő vizsgázó részére a vizsgaközpont a 13. § (3) bekezdés c) pontja, és az (EU) 2020/182 bizottsági végrehajtási rendelet szerinti „uniós képesítő bizonyítvány a cseppfolyósított földgázzal (LNG) foglalkozó szakértők számára” képesítő okmányt állít ki.

7. Az LNG-szakértő képesítés alkalmazása

7.1. Az LNG-szakértő képesítés az LNG-vel üzemelő vízi járművek üzemanyag-feltöltési eljárásában való részvételre, és az üzemanyagként LNG-t használó vízi járművön hajóvezetői tevékenységre jogosít.

9. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

A VONALVIZSGÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. Vonalismeret vizsga

1.1. A víziutak az e melléklet 3. és 4. pontjában meghatározott különös kockázatot jelentő vízterületein, a 4. § b) pontjában meghatározott vonalvizsga teljesítésével és annak igazolásával vezethető vízi jármű.

1.2. A biztonságos hajóvezetés érdekében az uniós és más hajóvezetői képesítéssel rendelkezők a 16. §-ban foglaltaknak megfelelően vonalismereti vizsgát tesznek II. szinten, az e melléklet 5. pontjában foglalt ismeretek bizonyítására.

2. Vonalvizsgára bocsátás feltételei

2.1. A vizsgára jelentkező a 9. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakon túl a hajózási hatóság vagy a vizsgaközpont által igazoltan megtett 8 hegy- és 8 völgymeneti utat igazol a kérelmezett szakaszra, mely utakat a vizsgára jelentkezést megelőző tíz éven belül, ezek közül legalább 3 hegy- és völgymeneti utat három éven belül kell teljesíteni.

2.2. A vizsgára jelentkező a vizsgaközpont részére igazolja, hogy a vonalvizsga szintjének megfelelő hajóvezetői képesítéssel rendelkezik, vagy az ahhoz előírt vizsgákat már sikeresen teljesítette.

2.3. A 2.1. alpontban foglalt utakat

2.3.1. legalább matróz vagy annál magasabb szintű beosztásban, és

2.3.2. nagyhajón vagy személyhajónak minősülő kishajón kell teljesíteni.

3. Különös kockázatot jelentő, vonalvizsga-köteles magyarországi vagy határszakaszt képező vízterületek

3.1. A Duna fő ága az 1811-1433 fkm között.

3.2. A Tisza 403-255 fkm közti szakaszai.

4. A Magyarországon kívüli, különös kockázatot jelentő vonalvizsga-köteles vízterületek

4.1. Vonalvizsgát kell tenni azokra a Magyarországon kívüli víziút-szakaszokra, amelyek esetén a vízterület helye szerint illetékes hajózási hatóság vonalvizsga letételéhez köti a hajóvezetést. Azokon a vízterületeken, amelyek esetén a vízterület helye szerint illetékes hajózási hatóság nem járult hozzá a vonalvizsga Magyarországon történő teljesítéséhez, ott a helyi szabályoknak megfelelően kell a vonalvizsgát teljesíteni.

4.2. Kölcsönös megállapodás hiányában is vonalismereti vizsgát kell tenni a Duna Európai Unió területén kívüli 1433-1250 fkm közötti szakaszára.

5. A vonalismeret vizsga kompetencia elemei

5.1. A vonalismeret II. szintű vizsga eredményes teljesítéséhez a vizsgázónak igazolnia kell, hogy pontos ismerete van a vizsgaszakasz

5.1.1. jellegéről,

5.1.2. vonatkozó szabályairól (ideértve a jogszabályokat és hatósági rendelkezéseket),

5.1.3. út tervezését befolyásoló külső körülményeiről és azok feldolgozásáról (pl. vízállások - merülés és szabad úrszelvény meghatározása, műtárgyak üzemrendje),

5.1.4. helyadási és egyéb szokványairól és előírásokról,

5.1.5. kitűzéséről és veszélyes pontjairól részletesen,

5.1.6. valamennyi hajózást korlátozó vagy segítő műtárgyról, vízmozgásáról,

5.1.7. fontosabb parti települései és területei elnevezéséről (helynevek),

5.1.8. kapcsolódó mellékvizeinek, csatornkapcsolatainak, csatornák, kikötők jellemzőiről,

5.1.9. egyes részeinek fényképről, videóról, térképrészletről való felismerésére.

5.2. A vizsgázónak a vizsgán részletesen ismertetnie kell a vizsgabizottság által kiemelt részszakasz áthajózását, különös tekintettel a mederben történő helyezkedésre, a helyadás formájára, a kitűzésre, a hajózást irányító jelekre, a helynevekre, a műtárgyak jellemzőire, a kedvezőtlen vízmozgásokra, a korlátozottan hajózható részszakaszokra, és a kommunikáció szabályaira.

5.3. A vizsgázó a vizsga során vaktérkép kitöltésével igazolja a helyszínek pontos ismeretét és a hajózási térképeken alkalmazott jelölések, szimbólumok alkalmazásképes ismeretét. Vaktérképből 100 km-es szakaszonként 1 darabot, de vizsgánként - a szakasz hosszától függetlenül - legalább 1 darabot kell kitölteni.

5.4. A vaktérképen a vizsgázónak jelölnie kell:

5.4.1. a hajóút helyét,

5.4.2. a helyadás módját,

5.4.3. a hajózást irányító és kitűző jeleket,

5.4.4. a műtárgyak jellemző adatait (pl. hidak hajózó nyílásai, vízlépcső üzem módja),

5.4.5. a kedvezőtlen áramlási jelenségek (pl. erős keresztáramlás, limány) helyét, hatásait, és vízállásfüggőségét, és

5.4.6. a mederben található akadályokat (pl. sziklák, gázlók, elsüllyedt tárgyak).

5.5. A vaktérkép kitölthető elektronikus úton is, a vizsgaközpont által biztosított, erre alkalmas eszközön.

6. A vonalismeret vizsga lebonyolítása

6.1. Ha a vizsgázó az első vonalismeret vizsgáját teszi, akkor a vonalismeret alapjaiból vizsgát tesz. Ezt a vizsgaelemet a későbbi vonalvizsgákon nem kell megismételni.

6.2. Ha a vizsgázó már teljesítette az 1. pontban foglalt vizsgaelemet, akkor a vizsgaszakasz 5. pont szerinti ismereteiből a szakaszra előírt vizsgát tesz.

6.3. A vonalvizsga akkor tekinthető sikeresen teljesítettnek, ha a vizsgázó valamennyi vizsgaelem tekintetében elérte a vizsgabizottság által elfogadhatónak ítélt minimális ismeretszintet.

6.4. Ha a vizsgázó a kérelmezett folyószakasz egy részszakaszának ismeretét elfogadható szinten bizonyítja, egy másik részét viszont nem, akkor a vizsgabizottság dönthet az elfogadható szinten teljesített szakaszra korlátozott vonalvizsga igazolásáról. Ebben az esetben a vizsgaközpont a csökkentett szakaszt jegyzi be a vonalvizsga igazolására szolgáló okmányba.

10. melléklet a 12/2022. (IV. 14.) ITM rendelethez

A SZIMULÁTOROK JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. A 17. § (7) és (8) bekezdésében foglalt hajókezelő szimulátorok és radar szimulátorok jóváhagyásának eljárására vonatkozó követelmények

1.1. A kompetenciák értékelésére szimulátorokat használó szervezet jóváhagyás iránti kérelme

1.1.1. meghatározza, hogy melyik kompetenciaértékeléshez kívánja engedélyeztetni a szimulátort, azaz a hajóvezetői képesítő bizonyítvány megszerzésére irányuló gyakorlati vizsgához (hajókezelő szimulátor), vagy a radar segítségével történő hajózásra érvényes különleges engedély megszerzésére irányuló gyakorlati vizsgához (radarszimulátor), vagy mindkettőhöz;

1.1.2. tartalmazza a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy a szimulátor biztosítja a 3. pontban foglalt minimális technikai és funkcionális követelményeknek való megfelelést.

1.2. A hajózási hatóság vagy az általa felkért szakértő ellenőrzi, hogy a szimulátorokra vonatkozó szabványban megadott minimális technikai és funkcionális követelmények valamint az egyes elemek a vizsgálati eljárásának megfelelnek.

1.3. Az ellenőrzésben legalább egy olyan szakértőnek részt kell venni, aki rendelkezik nagyhajó vezetési gyakorlattal, vonalvizsgára alkalmas szimulátor esetén az adott különös kockázatú szakaszra vonalvizsga képesítéssel.

1.4. Ha a vizsgálati eljárás megállapítja a követelmények teljesülését, a hajózási hatóság a szimulátort jóváhagyja.

A jóváhagyó határozatban meg kell határozni, hogy a szimulátor melyik konkrét kompetenciaértékeléshez használható.

2. Értesítés a jóváhagyásról és minőségi szabványok rendszeréről

2.1. A hajózási hatóság értesíti a szimulátor jóváhagyásáról az Európai Bizottságot, megjelölve az értesítésben legalább a következőket:

2.1.1. az jóváhagyó határozatban nevesített hajókezelő szimulátor vagy radarszimulátor vagy mindkettő;

2.1.2. a szimulátor üzemeltetőjének neve, elérhetősége;

2.1.3. a szimulátor jóváhagyása hatálybalépésének, visszavonásának vagy felfüggesztésének dátuma,

2.1.4. ha képzési programhoz köthető, annak elnevezése.

2.2. A 20. §-ban foglalt minőségértékelési és minőségbiztosítási rendszer céljára a jóváhagyó hatóság megőrzi az 1.1. alpont szerinti kérelmet, valamint az 1.2. és 1.3. alpont szerinti dokumentációt.

3. A hajóvezetési és radarszimulátorokra vonatkozó műszaki és funkcionális követelmények a belvízi hajózásban

A	B	C	D	E	F
1.	Tétel	Műszaki követelmény minőségi szintje	Vizsgálati eljárás	Hajókezelő szimulátor	Radar-szimulátor
2.	Belvízi hajózási radarberendezés	Legalább egy olyan belvízi hajózási radarberendezést kell telepíteni a szimulátorra, amely ugyanazokkal a funkciókkal rendelkezik, mint egy ES-TRIN szerinti típusjóváhagyott belvízi hajózási radarberendezés.	Ellenőrizni kell, hogy a berendezés ugyanazokkal a funkciókkal rendelkezik-e, mint egy típusjóváhagyott belvízi hajózási radarberendezés.	x	x
3.	Kommunikációs rendszer	A szimulátort olyan kommunikációs rendszerrel kell felszerelni, amely a következőkből áll: a) egy alternatív belső telefonkapcsolat és b) két független belvízi rádiókommunikációs rendszer	Ellenőrizni kell, hogy a szimulátor fel van-e szerelve kommunikációs rendszerekkel.	x	x
4.	Belvízi ECDIS	Legalább egy belvízi ECDIS rendszert kell telepíteni a szimulátorra.	Ellenőrizni kell, hogy a berendezés ugyanazokkal a funkciókkal rendelkezik-e,	x	

			mint egy belvízi ECDIS.		
5.	Gyakorlóterület	A gyakorlóterület legalább egy reprezentatív folyót tartalmaz oldalágakkal vagy csatornákkal és kikötőkkel.	A terület szemrevételezéses vizsgálata.	x	x
6.	Hangjelzők	Hangjelzések adhatók lámpedálok vagy gombok használatával.	Ellenőrizni kell, hogy a lámpedálok vagy gombok megfelelően működnek-e.	x	x
7.	Éjszakai navigációs fények panele	Az éjszakai navigációs fények panele telepítve van a szimulátorra.	Ellenőrizni kell, hogy az éjszakai navigációs fények panele megfelelően működik-e.	x	x
8.	Vízi járművek matematikai modelljei	Legalább három reprezentatív vízijármű-típus matematikai modellje különböző propulziós módszerekkel és rakodási feltételekkel, beleértve egy kis vízi járművet, amely lehet vontatóhajó, egy közepes méretű vízi járművet (pl. 86 m hosszú) és egy nagy vízi járművet (pl. 110 vagy 135 m hosszú).	Ellenőrizni kell, hogy a három kötelező modell rendelkezésre áll-e.	x	
9.	Vízi járművek matematikai modelljei	Legalább egy reprezentatív vízijármű-típus (pl. 86 m hosszú) matematikai modellje.	Ellenőrizni kell, hogy a kötelező modell rendelkezésre áll-e.		x
10.	A rendelkezésre álló cél vízi járművek száma	A szimulátornak legalább az Európai Közlekedési Miniszterek Konferenciájának (European Conference of Ministers of Transport, CEMT) 5 osztályába tartozó cél vízi járművet kell tartalmaznia.	Ellenőrizni kell, hogy az előírt számú és változatú cél vízi jármű rendelkezésre áll-e.	x	x
11.	Kezelőállomás	A kezelőnek képesnek kell lennie kommunikálni minden nagyon magas frekvenciájú (VHF) csatornán. A kezelőnek képesnek kell lennie az összes csatorna használatának figyelemmel kísérésére.	Ellenőrizni kell, hogy a kezelő képes-e kommunikálni minden nagyon magas frekvenciájú (VHF) csatornán, és képes-e az összes csatorna használatának figyelemmel kísérésére.	x	x
12.	Különböző gyakorlatok	Lehetőséget kell biztosítani, hogy különböző gyakorlatokat lehessen létrehozni, menteni és végrehajtani, amelyeknek végrehajtás közben módosíthatóknak kell lenniük.	Különböző műveleteket kell végrehajtani.	x	x
13.	A gyakorlatok elkülöníthetősége	Egynél több vizsgázó vizsgáztatása során a vizsgázók által végrehajtott gyakorlatok nem zavarhatják a többi vizsgázó vizsgáztatását.	A gyakorlatot minden vizsgázó számára újra le kell játszani.	x	x
14.	A vízi jármű hídjának funkciói és elrendezése	A kormányállás részt úgy kell megtervezni, hogy alkalmas legyen a radar segítségével történő, egy	Ellenőrizni kell, hogy a híd elrendezése és a berendezés funkciói megfelelnek-e a belvízi vízi járművekre	x	x

		személy által végrehajtott hajózásra az ES-TRIN 2017/1 szabványban meghatározottak szerint.	vonatkozó alkalmazandó műszaki követelményeknek. Ellenőrizni kell, hogy a kormányállás alkalmas-e az egy személy által végzett kormányzásra.		
15.	Kormányvezérlő-állás (hid/fülke)	A kormányvezérlő-állások formájukat és méretüket tekintve megfelelnek a belvízi járművek fedélzetén találhatóknak.	Szemrevételezés.	x	x
16.	Kezelőállomás	1. Ki kell alakítani egy külön helyiséget, ahol a kezelő(k) és a vizsgáztató(k) leülhet(nek), és ahol a vizsgáztatónak látnia kell a vizsgázó által látott radarképet. 2. A kormányállásnak és a kezelőhelyiségnek el kell különülniük egymástól. Annyira hangszigeteltnek kell lenniük, amennyire csak lehetséges. 3. A kezelőnek képesnek kell lennie egyidejűleg legalább két VHF csatorna kezelésére. 4. A kezelőnek egyértelműen képesnek kell lennie meghatározni, hogy a vizsgázó melyik rádiókommunikációs csatornát használja.	A kezelőállomás szemrevételezése és funkcionális ellenőrzés.	x	x
17.	Előzetes/utólagos eligazító állomás	Lehetőség a visszajátszásra egy kezelőállomáson vagy egy eligazító állomáson.	Az értékelési tevékenységeket figyelemmel kell kísérni.	x	x
Saját vízi jármű					
18.	Szabadságfokok	A szimulátornak képesnek kell lennie a mozgást hat szabadságfokkal megjeleníteni.	A szimulátorban megvalósított szabadságfokokat a megjelenítő rendszer megtekintésével vagy műszerekkel lehet értékelni. Ezért a következő manővereket kis vízi járművek használatával hajtják végre, amelyek általában jellegzetesebben és gyorsabban mozognak, mint a nagyobbak. 1. Ha előre nézve a horizont kilendül a görbék mentén történő hajózás során, akkor a billenés mozgástípus valósul meg. 2. Ha a vízi jármű eleje erős hosszanti gyorsulások esetén megemelkedik vagy lefelé mozdul, akkor a bukácsolás mozgástípus valósul meg. 3. Ha a visszhangos mélységmérő kijelzője	x	

			megváltozik állandó vízmélységnél nagyobb sebességgel haladva, akkor a ringatózás mozgástípus valósul meg. Ennek a vizsgának részét képezi a szívóhatás modellezése.		
19.	Szabadságfokok	A szimulátornak képesnek kell lennie a mozgást három szabadságfokkal szimulálni.	A szimulátorban megvalósított szabadságfokokat értékelni kell.		x
20.	Propulziós rendszer	A propulziós rendszer minden összetevőjének szimulációja valóságűen történik és minden releváns hatást figyelembe vesz.	A propulziós rendszert gyorsulási és megállási manőverek útján kell vizsgálni, amelyek során megfigyelhető a motor teljesítménye (a gázadásra adott reakció) és a vízi jármű teljesítménye (a maximális sebesség és idő szempontjából).	x	x
21.	Vezérlő-berendezések	A vezérlőberendezés valóságűen működik a kormány fordulási sebessége tekintetében, és figyelembe veszi a legfontosabb hatásokat.	A vezérlőberendezések szimulációja minőségének tesztelésére különböző vizsgálatokat lehet végezni. Korlátozások vannak megadva abban az esetben, ha az állapotváltozók protokollja nélkül nem lehet értékelni a viselkedést. 1. Reakció: A vezérlőegységet előre és hátra irányuló mozgásban használják. Megfigyelik, hogy a vízi jármű irányának változtatását kezdeményezik-e. 2. Kormány fordulási sebessége: A vezérlőegységet használják, és a fordulási sebesség a kijelzőn látható. Megmérhető, hogy a sebesség valószerű-e.	x	x
22.	Sekély víz hatások	A sekély vízmélységnek a teljesítményigényre és a manőverezés közben tapasztalható viselkedésre gyakorolt hatását megfelelő minőségben modellezik.	Kétféle típusú vizsgálat javasolt, amelyek lehetővé teszik a sekély víz hatásának figyelembevétele minőségének megítélését: Egyenesen előre haladás: különböző vízmélységeknél megméri az elért maximális sebességet, standardizálják a mélyvízi sebességgel, és ábrázolják a merülés-vízmélység hányados paraméterhez képest (T/h). A modellvizsgálatokból származó meglévő adatokkal való összehasonlítás tájékoztatást nyújt a sekély víz hatásának a szimulációban	x	

			történő ábrázolása minőségéről. Fordulókör: a vízi járművel állandó teljesítménnyel és 20°-os kormánysszöggel laterális, nem korlátozott vízen hajózva a sebesség, a sodródási szög, az egy helyben forduló vízi jármű fordulási szögsebességére és fordulókörének átmérőjére vonatkozó értékek rögzíthetők fokozatosan csökkenő vízmélység mellett. Ezt az értéket a T/h hányadossal szemben ábrázolva lehetővé válik annak meghatározása, hogy a sodródási szög, a fordulási szögsebesség, a sebesség és az átmérő hogyan változik a vízmélységtől függően		
23.	Az áramlás hatása	Legalább két áramlásmérő pont van a vízi járművön, hogy az aktuális fordulási nyomatek kiszámítható legyen.	Vizsgálatok megtervezésére kerül sor a teljesítményjellemző meglétének és a szimulációban való figyelembevételének ellenőrzésére: 1. A propulzió nélküli saját vízi járművet már meglévő áramlással rendelkező folyóba helyezik. Megfigyelik, hogy a vízi járművet az áramlat elviszi-e. Ezenkívül ellenőrzik, hogy felgyorsul-e az aktuális sebességig. Ha az áramlás a folyó irányát követi, akkor tovább vizsgálják, hogy a vízi jármű enyhén elfordul-e. 2. Az áramlással rendelkező folyóból nyíló kikötőbejáratnál végzett próba megmutatja, hogy a szimulátor mennyire reálisan számítja ki az inhomogén áramlás által generált fordulási nyomatekot.	x	x
24.	A szél hatása	A szél erőket ébreszt a vízszintes síkban a tényleges szélesebségtől és iránytól függően. A szél fordulási és billenési nyomatekot is generál.	A szélhatás minőségének ellenőrzésére különböző vizsgálatokat lehet végezni. Ahhoz, hogy ezeket a hatásokat könnyen felismerhessük, viszonylag nagy szélesebséget kell választani. Végezze el a vizsgálatokat a következőképpen: végezzen vizsgálatot mind szembeszélben, mind oldalszélben két különböző	x	

			szélsébséggel egy olyan területen, ahol nem érvényesül más hatás, csak a szél. Indítsa el a szelet, és figyelje meg a viselkedést. Állítsa le a szelet, és figyelje meg ismét a viselkedést. Kezdjen egy nem mozgó vízi járművel.		
25.	Parthatás	Az oldalirányú erő és a fordulási nyomaték a parttól mért távolságtól és a sebességtől függően változik.	A szimulátor parthatásának ellenőrzéséhez olyan gyakorlóterületre van szükség, amelynek az egyik oldalán töltés vagy fal található. A következő vizsgálatokat kell elvégezni: 1. A vízi jármű a fal mentén párhuzamosan halad. Ellenőrizni kell, hogy ez hatással van-e az egyenes mozgásra, és a vízi járművet vonzza-e a fal, vagy az orr elfordul-e attól. 2. A parttól vagy a faltól való távolságot és a vízi jármű sebességét változtatni kell, és meg kell figyelni, hogy a hatások hogyan változnak.	x	
26.	Vízi jármű kölcsönhatása vízi járművel	A vízi járművek kölcsönhatásba lépnek egymással, és reális hatások kiszámítására kerül sor.	A vízi járműnek vízi járművel való kölcsönhatása teljes körű ellenőrzéséhez egy gyakorlatot kell indítani két saját vízi járművel a szimulátoron laterális, nem korlátozott vízen. Ha ez nem lehetséges, akkor a vizsgálatot úgy is el lehet végezni, hogy egy közlekedésben részt vevő vízi járművel helyettesítik a másik vízi járművet. Az eredmények jó értékelhetőségéhez a vízi járműveknek párhuzamos pályákon kell indulniuk viszonylag kis oldaltávolsággal. 1. Mind előzés, mind találkozás esetében ellenőrzésre kerül, hogy a saját vízi jármű milyen mértékben mutat vonzást és elfordulást. 2. A vízmélységet csökkentik. Ellenőrizni kell, hogy a kölcsönhatások mértéke fokozódik-e. 3. A vízi járművek közötti távolságot növelni kell annak megállapítása érdekében, hogy a hatások mérséklődnek-e. 4. A másik vízi jármű	x	

			sebességét növelni kell. Ellenőrizni kell az elhaladó vízi jármű hatás és a találkozási sebesség közötti funkcionális kapcsolatot.		
27.	„Guggolás” (squat)	Mind a dinamikus süllyedés, mind a hosszanti úszáshelyzet modellezése a sebesség, a vízmélység és a merülés függvényében történik.	Ezt a funkciót legjobban laterális, nem korlátozott vízzel és állandó vízmélységgel rendelkező területen lehet tesztelni. 1. Próbaüzemnek kell megmutatnia, hogy a „guggolás” (squat) funkciót visszhangos mélységmérőkkel lehet-e ellenőrizni. 2. A hajógerinc és a mederfenék között az orr és a tat alatt mérhető távolság különböző értékei megmutatják, hogy a vízi jármű állásszöge eltér-e a vízszintestől. 3. Növekvő sebesség mellett ellenőrzik a „guggolás” (a hajógerinc és a mederfenék között az orr és a tat alatt mérhető távolság értéke álló helyzetben és mozgás közben) és a vízi jármű sebessége közötti funkcionális kapcsolatot. 4. Megvizsgálják, hogy a guggolás mértéke növekszik-e állandó sebesség, de csökkenő vízmélység mellett.	x	
28.	Csatornahatás	Az aktuális visszaáramlás figyelembevétele. A visszaáramlás nem egyenesen arányos a vízi jármű sebességével.	A visszaáramlás egy fizikai hatás, amelyet a szimulátorban a vízi járműre ható ellenállásként hoznak be. Ennek teszteléséhez egy vízi járművet egy keskeny csatornába helyeznek, amelyben a vízi jármű állandó teljesítménnyel halad. Ekkor megméri a sebességet. Növelik a teljesítményt és megméri a sebességet. A vizsgálatot megismétlik nyílt vízen, ugyanolyan állandó teljesítménnyel (mindkét szintűt) alkalmazva. A várt hatás: 1. A keskeny csatornában a sebesség kisebb, mint nyílt vízen ugyanazon teljesítménybeállításnál. 2. Nagyobb beállított teljesítménynél a sebességkülönbség nagyobb, mint alacsonyabb beállított	x	

			teljesítménynél.		
29.	Zsiliphatás	Zsilipben a vízi jármű ugyanazokat a hatásokat tapasztalja, mint egy csatornában. A zsilip további hatást is kivált a zsilipbe behajózó, nagy blokkolási tényezővel rendelkező vízi jármű vízkiszorítása okozta áramlás következtében (a dugattyúhatás).	A csatornahatás vizsgálata mutatja a visszaáramlást. Ezt a vizsgálatot nem kell megismételni. A dugattyúhatás a következőképpen mutatható be: 1. A vízi járművet vigye be zsilipbe viszonylag nagy sebességgel. A vízi járműnek a zsilipbe való belépés után további ellenállást kell tapasztalnia (lelassulás). A propulzió leállításakor a hátrafelé ható erőknek még mindig jelen kell lenniük, és a vízi járműnek enyhén meg kell hátrálnia. 2. Induljon a zsilipben, állítsa a propulziót egy rögzített beállításra. A vízi jármű elhagyja a zsilipet, és a dugattyúhatás miatt ellenállást tapasztal. A zsilipből való kilépés után (a vízi jármű teljesen kiért a zsilipből) az ellenállásnak meg kell szűnnie, amit a sebesség hirtelen megugrása jelez.	x	
30.	Megfeneklés	A megfeneklés lelassítja a vízi járművet, amit egy hallható hangjelenség jelez, de nem vezet minden esetben a vízi jármű megállásához. A megfeneklésről értesítést kap a kezelő.	A megfeneklés vizsgálatához olyan gyakorlóterület szükséges, amely egyenletes, enyhén emelkedő fenékkal rendelkezik. Itt a megfelelő mélységinformációknak magában a szimulátorban való meglétét vizsgálják, nem pedig a vizualizációs rendszerben való megjelenítést. Vízparton történő megfenekléskor meg kell vizsgálni, hogy a vízi jármű tényleg megáll-e, és ha igen, akkor hirtelen áll meg, vagy lelassul. Megfeneklés során ellenőrizni kell a vízi jármű vízszintes síkjának változását a vizualizációs rendszerrel. Rendkívül sekély vízben lapos mederfenék fölött haladva meg kell vizsgálni, hogy a vízi jármű megfeneklik-e a „guggolás” hatására, miközben a sebességet folyamatosan növelik. Minden megfeneklés esetén ellenőrizni kell, hogy ezt az eseményt hangjelenség	x	

			kíséri-e.		
31.	Megfeneklés Vízi jármű partnak ütközése Vízi jármű ütközése vízi járművel Vízi jármű hídnak ütközése	A szimulációban a megfeneklésről, a vízi jármű partnak ütközéséről, a vízi jármű vízi járművel történő ütközéséről, illetve a vízi jármű hídnak ütközéséről értesül a vizsgáló és a kezelő.	Szemrevételezés		x
32.	Vízi jármű partnak ütközése	A szimulációban a vízi jármű partnak ütközéséről legalább egy hangjelenség értesít. A szimuláció lelassítja a vízi járművet. Az ütközés kiszámítása a vízi jármű kétdimenziós alakjának felhasználásával történik.	A vízi jármű partnak ütközését kizárólag olyan gyakorlóterületeken lehet vizsgálni, ahol a parton különböző tárgyak találhatók. A különböző tárgyaknak nekihajózva vizsgálható, hogy a szimulátor képes-e ezeket észlelni és reagálni rájuk. Különböző tárgyak esetében meg kell vizsgálni, hogy vannak-e bizonyos típusok, amelyeknél nem következik be ütközési reakció. Az ütközés hangja vizsgálható a szimulátor hangrendszerével, ha van ilyen. Az ütközés megfigyelése a vizualizációs rendszerben megmutatja, hogy az ütközés hirtelen történik-e, vagy egy gyűrődőzóna szimulálására is sor kerül. A lapos szögben, kis sebességgel történő ütközés megmutathatja, hogy rugalmas nyomás kiszámítására is sor kerül-e.	x	
33.	Vízi jármű ütközése vízi járművel	A szimulációban a vízi jármű vízi járművel való ütközéséről legalább egy hangjelenség értesít. A szimuláció lelassítja a vízi járművet. Az ütközés kiszámítása a vízi jármű kétdimenziós alakjának felhasználásával történik.	Azzal az előfeltétellel, hogy a saját vízi jármű számára nem jelent különbséget, hogy a másik vízi jármű, amellyel ütközik, egy másik saját vízi jármű vagy egy közlekedésben részt vevő vízi jármű, különböző ütközéseket lehet végrehajtani. Ellenőrizni kell, hogy milyen reakció következik be a szimulátoron a saját vízi jármű más vízi járművel történő ütközése során, és hogy észlelhető-e hangjelenség. Az oktatóállomáson kellő nagyítással ellenőrizni kell, hogy a vízi jármű körvonalai felhasználásra kerülnek-e az ütközés érzékeléséhez. Vizsgálni kell, hogy az ütközés pontosan abban a pillanatban történik-e, amikor a körvonalak egymással	x	

			érintkezésbe kerülnek. Ellenőrizni kell, hogy az ütközés észlelése pontosan történik-e az eltérő formájú különböző vízi járművek esetében is.		
34.	Vízi jármű hídnak ütközése	A vízi jármű hídnak ütközésének észlelése statikus magasságértékkel történik (amely leengedett kormányállásnak és leeresztett árbócnak felel meg). A szimulációban az ütközésekről legalább egy hangjelenség értesít. A szimuláció lelassítja a vízi járművet.	Ennek az eredménynek a megvizsgálásához egy hídnak kell lennie a gyakorlóterületen, és a belvízi elektronikus hajózási térképet kell használni. Ellenőrizni kell, hogy a híd alatt nem megfelelő távolsággal való áthaladás során bekövetkezik-e ütközés, és mi annak eredménye a további szimuláció szempontjából. Ellenőrizni kell, hogy a biztonságos áthaladás lehetséges-e a vízszint megfelelő csökkentésével vagy a merülés növelésével. Ezt a vizualizációs rendszerben is ellenőrizni kell. Különböző futtatások szükségesek a hajón lévő ütközési pont ellenőrzéséhez, ha csak egy van. Ebben az esetben az is megkereshető, hogy a híd a középvonalon okoz-e ütközést vagy a külső határokon.	x	
35.	Emelhető kormányállás	Az ütközési magasságnak és a szemmagasságnak a híd helyzetéhez igazíthatónak kell lennie. Az emelhető kormányállás folyamatos mozgásának lehetségesnek kell lennie.	Ezen teljesítményjellemző vizsgálatának előfeltétele egy tipikus belvízi vízi jármű, pl. egy 110 m hosszú vízi jármű rendelkezésre állása. Ennek a funkciónak az alapvető elérhetősége ellenőrizhető a híd helyzetének megváltoztatására szolgáló működtető eszköz jelenlétével. A funkció tesztelhető a hídon, és ellenőrizni kell, hogy ki lehet-e választani tetszőleges pozíciókat, illetve hogy a mozgás hirtelen, vagy pedig reális sebességgel történik. Egy másik saját vízi járművet a közelben elhelyezve meg lehet vizsgálni, hogy ez a funkcionalitás más vízi járművek számára is rendelkezésre áll-e a vizualizációs rendszerben. Megfigyelhető, hogy a navigációs fények és a	x	

			nappali jelzések is a második saját vízi jármű emelhető kormányállása mozgásának megfelelően mozognak-e a vizualizációs rendszerben.		
36.	Kötelek	A vizualizációs rendszernek meg kell jelenítenie mind a vízi jármű, mind a kötél dinamikáját (pl. lazaság, rugalmasság, súly és szakadás, valamint a bakokhoz való csatlakozás).	A rakparti fallal rendelkező gyakorlóterületen vizsgálni kell a kötéllal való kikötést. A kötélnél használata során ellenőrizni kell, hogy a kötélnél az egyes kikötőbakokhoz kapcsolódik-e. A kötélnél szakadását úgy kell megvizsgálni, hogy megpróbálják megállítani a teljes sebességgel haladó vízi járművet a kötélnél. A kötélnél lazaságát az erő és a távolság csökkentésével kell ellenőrizni.	x	
37.	Horgonyok	A horgonyokat ki lehet dobni és be lehet húzni. Figyelembe kell venni a víz mélységét és a lánc dinamikáját.	Korlátozott vízmélységű gyakorlóterületen egy vagy több horgonnyal rendelkező saját vízi járművel a horgonyfunkció megvizsgálható. Észszerű, ha változó sebességű állandó áramlat áll rendelkezésre. A horgony ledobása és behúzása csak akkor lehetséges, ha megfelelő működtető elemek állnak rendelkezésre. Azt is ellenőrizni kell, hogy vannak-e olyan műszerek, amelyek jelzik a lánc hosszát. Ellenőrizni kell, hogy a sebesség a ledobás és a behúzás során eltérő-e. Emellett ellenőrizni kell, hogy megfelelő hang hallható-e. A vízmélység változásával ellenőrizni kell, hogy a vízmélység befolyásolja-e a horgonyfunkciót. Alacsony áramlási sebességnél meg kell vizsgálni, hogy a vízi jármű oszcillál-e és megáll-e a lehorgonyzás után. Az áramlás folyamatos növelése mellett meg kell vizsgálni, hogy a horgony megtartja-e a vízi járművet. Ha egyetlen horgony nem tart, akkor ellenőrizni kell, hogy a vízi jármű két horgonnyal megáll-e, ha két horgonyt használnak.	x	
38.	Vontatás (két vízi jármű közötti)	A vontatás során mind a vízi jármű, mind a kötélnél	A vontatási funkció ellenőrzésére szolgáló	x	

	művelet)	dinamikáját figyelembe kell venni.	gyakorlóterület nyílt tengeri terület lehet. A vontató vagy vontatott saját vízi jármű mellett egy másik vízi jármű (saját vízi jármű vagy egy közlekedésben részt vevő vízi jármű) szükséges. A vontatás alapvető feltétele vizsgálható a saját vízi jármű és a másik vízi jármű közötti vontatókötél kifeszítésével. Ha ez nem lehetséges, ellenőrizni kell, hogy adott-e legalább egy alternatív módszer egy virtuális vontatóhajóból származó erő meghatározására. Ellenőrizni kell, hogy a vontatási segédként használt másik vízi jármű fel tudja-e gyorsítani a vontatott saját vízi járművet, és oldalirányú húzással el tud-e indítani egy elfordulást. Ellenőrizni kell, hogy a vontató saját vízi jármű megfelelő manőverekkel tudja-e mozgatni a másik vízi járművet és meg tudja-e állítani azt, továbbá hogy a másik vízi járművet is el lehet-e forgatni egy oldalirányú húzással.		
Közlekedésben részt vevő vízi jármű					
39.	A közlekedésben részt vevő vízi járművek mennyisége	Legalább tíz közlekedésben részt vevő vízi járműnek kell rendelkezésre állnia.	A vizsgálatnak meg kell mutatnia, hogy a szükséges mennyiség beilleszthető-e a gyakorlatba.	x	x
40.	A közlekedésben részt vevő vízi járművek irányítása	A közlekedésben részt vevő vízi járművek a haladási irány és a sebesség megváltoztatásával reális módon követik az útvonalakat.	Az ellenőrzési funkciók elérhetőségét egy új gyakorlat létrehozásával kell ellenőrizni, beleértve a közlekedésben részt vevő vízi járműveket is.	x	x
41.	A mozgások viselkedése	Észszerűen zökkenőmentes mozgási viselkedés.	A közlekedésben részt vevő vízi járművek irányítására vonatkozó vizsgálati eljárást kell alkalmazni.	x	x
42.	A szél hatása	A közlekedésben részt vevő vízi jármű egy adott szélre reagálva sodródási szög tanúsításával reagál.	Ha a gyakorlat során szelet alkalmaznak, annak sodródási szöget kell kiváltania a közlekedésben részt vevő vízi járművön, amely a szél sebességétől és irányától függően változik.	x	
43.	Az áramlás hatása	A közlekedésben részt vevő vízi jármű egy adott áramlásra reagálva sodródási szög tanúsításával reagál.	Ha a gyakorlat során áramlást alkalmaznak, annak sodródási szöget kell kiváltania a közlekedésben részt vevő vízi járművön, amely az áramlás sebességétől és irányától	x	x

			függően változik.		
44.	Képszakasz és -méret	A vizualizációs rendszer lehetővé teszi a teljes horizonton való körbetekintést (360 fok). A teljes vízszintes látómező egy legalább 210 fokos rögzített nézet, valamint a horizont további részét mutató kapcsolható nézet(ek) útján érhető el. A függőleges nézet lehetővé teszi a kilátást lefelé egészen a vízig, illetve felfelé az ég felé, ahogyan azt a kormányállásból a szokásos kormányzási helyről látni lehetne.	A működő szimulátor szemrevételezése.	x	
45.	Felbontás képsebesség szerint	A felbontás eléri az emberi szem felbontását. A képsebesség (ideális esetben > 50 fps, legalább realisztikus, folyamatos kép megjelenítése) nem okozza a kép ugrálását.	A felbontást szemrevételezéssel kell ellenőrizni.	x	
46.	További részletezettség és megjelenítési minőség	A megjelenítési rendszer részletezettsége meghaladja az egyszerűsített ábrázolás szintjét. Jó áttekintést mutat a hajózási területről minden körülmények között.	A megjelenített modellt szemrevételezéssel kell ellenőrizni.	x	
47.	Vízfelület	A vízi jármű által keltett hullámok a vízi jármű sebességétől függenek. A rendszer a vízmélységet is figyelembe veszi. A szél által keltett hullámok megfelelnek a széliránynak és -sebességnek.	Szemrevételezéssel azt kell tapasztalni, hogy a vízi jármű által keltett hullámok a vízi jármű sebességétől függően változnak, és a szél által keltett hullámok a szél irányától és sebességétől függően változnak.	x	
48.	Nap, hold, égitestek	A nap és a hold 24 órás időszakot követ. A helyzetek nem felelnek meg pontosan a szimuláció helyének és időpontjának. Az éjszakai égbolt véletlenszerűen elhelyezett csillagokból állhat.	A szemrevételezésnek meg kell mutatnia, hogy a nap, a hold és az égitestek helyzete módosítható-e nappali, éjszakai és szürkületi helyzetekben	x	
49.	Időjárás	Álló, magas szintű felhőrétegek megjelenítésére kerül sor. Ezenkívül hulló eső, pára és köd is megjeleníthető.	Szemrevételezéssel a szükséges szintű részletezettség tapasztalható.	x	
50.	Környezeti zajok	A motorzajok szimulációja valóságosan történik.	A motor zajait csendes időjárási és tengeri körülmények között kell vizsgálni, az összes motorfordulatszámhoz tartozó zaj megfigyelésével. Meg kell határozni, hogy a motorhang hallható-e, illetve a hangerő és a hangzás megfelelő-e.	x	x
51.	Külső zajforrások	Az egyes hangjelzések	Első lépésként az álló saját	x	

	(pl. motorzajok, figyelmeztető hangjelzések és horgony).	lejátszása valóság-hű módon történik, de a helyzetüket akusztikusan nem lehet meghatározni.	vízi jármű kormányállásában minden rendelkezésre álló hangjelzést egymás után aktiválni kell. Meg kell állapítani, hogy a hangjelzések valóság-hűek-e a hangzás és a hangerőszintek tekintetében. Második lépésben ugyanezeket a hangjelzéseket aktiválni kell egy másik vízi járművön, miközben a vízi jármű távolságát módosítják. Meg kell állapítani, hogy a helyes jelzés hangzik-e fel, és hogy a hangerőszintek helyesek-e. A vízi jármű kormányállásában minden működtethető kiegészítő elektromos egységet (pl. horgony) egyenként aktiválni kell. Ellenőrizni kell, hogy a működésük akusztikusan hallható-e.		
52.	Külső zaj (hangjelzések)	A cél vízi jármű hangjelzéseinek hallhatónak kell lenniük.	Gyakorlat során a cél vízi járműről hangjelzést kell adni.		x
53.	Belső akusztikus információk	A hídon lévő készülékek hangjelzései reálisan hangzanak, de a szimulátor konzolján található hangszórók játsszák le azokat.	A kormányállásban megtalálható minden készülék minden hangjelzését egymás után aktiválni kell. Ellenőrizni kell, hogy a jeleket maguk a készülékek vagy a szimulátor hangszórói bocsátják ki, és mennyire hangzanak élethűen.	x	
54.	Zajok hallgatása	A kezelő képes a vízi jármű kormányállásából származó minden zajt meghallgatni.	Egy szimuláció keretén belül meg kell vizsgálni, hogy a vízi jármű kormányállásából származó hangok tisztán és érthetően kerülnek-e átvitelre, és hogy a hangerő szintje állítható-e.	x	
55.	Hangrögzítés	A vízi jármű kormányállásából származó hangok a szimulációval egyidejűleg rögzítésre kerülnek.	Egy gyakorlatot hajtanak végre rádiós kommunikációval és hangokkal. A visszajátszás során megfelelően hallható hangfelvételt kell tapasztalni, amely szinkronban van a szimuláció visszajátszásával.	x	
56.	Radarmegfelelőség	A vízszintes irányszög pontosságának meg kell felelnie az EN 302 194 európai műszaki előírásnak (ETSI). A függőlegesen korlátozott nyílásszöggel kapcsolatos hatások azonosíthatók pl. hidak alatt történő	„Függőleges” megfelelés: híd alatti áthaladás szimulációja, figyelembe véve a következőket: 1. az antenna vízfelszín feletti magassága az aktuális merülésnél, 2. a sugárzási szög a radar főnyalábjának és a vízi jármű	x	x

		áthaladáskor.	hosszanti úszáshelyzetének megfelelően, 3. a híd magassága a híd alsó széle és a vízfelület között mérve.		
57.	Felbontás	A radarszimulációnak valóságghű radarképet kell létrehoznia. A radarszimulációnak meg kell felelnie az ETSI EN 302 194 [1] követelményeinek.	A megfelelő felbontást 1200 m távolságban kell bemutatni: két, egymástól 30 m azimutális távolságban lévő tárgyat két különálló objektumként kell azonosítani. Két objektumot, amelyek ugyanabban az irányban 1200 m távolságban, egymástól pedig 15 m távolságban vannak, két különböző tárgyként kell azonosítani.	x	x
58.	Saját vagy más vízi jármű által okozott kitakarás	A kitakarás megfelel a trigonometrikus kapcsolatoknak, de nem veszi figyelembe a vízi jármű dinamikus helyzetének változásait.	A saját vízi jármű által okozott kitakarást egy bója megközelítésével kell vizsgálni, és meg kell határozni a távolságot, amikor a bóját eltakarja a vízi jármű orra. Ennek a távolságnak reálisnak kell lennie. A más vízi jármű által okozott kitakarást két vízi jármű azonos irányba történő elhelyezésével kell vizsgálni. Amikor egy kisebb vízi járművet egy nagyobb vízi jármű mögé helyeznek, a kisebb vízi jármű nem jelenhet meg a radar kijelzőjén.	x	x
59.	Vízfelszínről és esőről visszaverődő zavarjelek („clutter”)	A szűrők beállítása és hatásuk megfelel a valódi jóváhagyott eszközök nagyságrendjének.	Az értékelés a szűrők bekapcsolásával és beállításával történik.	x	x
60.	Hamis visszaverődések	Hamis visszaverődések keletkeznek. Emellett a többszörös visszaverődések gyakorisága valóságghűen változik a távolsággal.	Több vízi járművel végzett gyakorlat során hamis visszaverődéseknek kell látszaniuk. A vizsgálat során a megfigyelőnek interferenciát és többszörös visszaverődéseket kell keresnie.	x	x
61.	Vízmélység	A fenéktopográfia részletes leírását batimetriás kontúrok és szondák útján vagy más formában, nagy felbontásban kell ábrázolni, amennyiben az adatok rendelkezésre állnak.	A vizsgálandó területen áthajózva ellenőrizni kell, hogy a visszhangos mélységmérő reális értékeket mutat-e.	x	
62.	Áramlás	Az áramlás tetszőlegesen meghatározható legalább 2 dimenziós vektormezőkkel, nagy felbontásban, a vízi jármű méretéhez és a területhez igazítva.	Az áramlás hatását úgy kell vizsgálni, hogy a saját vízi járművet sodródni kell hagyni a folyón. A vízi járműnek életszerű módon kell mozognia az áramlással.	x	x

63.	Árapály	Az árapályadatokat durva térbeli vagy időbeli felbontásban, vagy mindkettőben kell megadni.	Az árapálynak a lebegő tárgyakra gyakorolt hatása értékelhető egy olyan, lehetőleg kis méretű lebegő tárgy szimulálásával, amelyre semmilyen meghajtás vagy más erő (pl. szél vagy kötelek révén) nem hat. A napszak megváltoztatásával ellenőrizhető, hogy az árapályáramlás és a vízszint időfüggő és valóságos-e. A vízszint közvetlenül látható a visszhangos mélységmérőn, és egy teljes napra nézve felvétel készíthető róla, hogy összehasonlítható legyen a mért vagy számított adatokkal.	x	
64.	Szél	Ingadozások és szélvektormezők határozhatók meg, és lehetővé teszik a helyi módosítást.	Ha a fedélzeten szélmérő van „felszerelve”, a hídon lévő műszernek mutatnia kell a relatív szélesebséget és szélirányt. Meg kell vizsgálni a különböző szélmezők hatását a vízi jármű dinamikájára.	x	
65.	Álló tárgyak 2D/3D modelljei	A tárgyak 2D-s ábrázolással való helyettesítése csak a nagyon távoli és nem felismert tárgyak esetében engedélyezett.	Amíg a vízi jármű az ellenőrizendő szimulációs területen mozog, meg kell figyelni a rögzített tárgyakat. Megállapítható, mely távolságban és milyen módon csökken a részletesség szintje, és hogy 2D modellek használatára kerül-e sor.	x	
66.	Álló tárgyak részletességi szintje	A tárgyak kellő részletességi szinttel, valóságosnak vannak ábrázolva, bár az alakokban és felületekben egyszerűsítések felismerhetők.	A vizsgálandó gyakorlóterületet be kell tölteni és egy saját vízi járművet kell beállítani. Először meg kell vizsgálni, hogy minden hajózási szempontból fontos tárgy azonosítása megtörtént-e. A tájnak első pillantásra reálisnak kell lennie.	x	
67.	Mozgatható tárgyak nappali/éjszakai modelljei	Sötéttségben bármely tárgy megvilágítható. A hajózási szempontból fontos fényforrások előre meghatározott jellemzőkkel képesek fényt kibocsátani.	A vizsgálandó gyakorlóterületet be kell tölteni és egy saját vízi járművet kell beállítani. A szimuláció időpontját éjfélre kell állítani. Meg kell vizsgálni, hogy minden hajózási szempontból fontos tárgy úgy van-e kivilágítva a szimulációban, mint a valóságban. Továbbá meg kell vizsgálni, hogy más tárgyak ki vannak-e világítva. Ha a szimulátorszoftver rendelkezik ezzel a	x	

			funkcióval, az oktató bekapcsolja és kikapcsolja a kívánt elemek világítását.		
68.	Mozgatható tárgyak 2D/3D modelljei	Kétdimenziós tárgyak használatára csak a háttérben (nagy távolságra) kerül sor, ahol alig látszanak. Egyébként 3D modelleket kell használni.	A vizsgálandó gyakorlóterületet be kell tölteni és egy saját vízi járművet kell kiválasztani. A gyakorlóterületet teljesen be kell hajózni; ugyanakkor a rendelkezésre álló mozgatható tárgyakat használni kell, meg kell figyelni és értékelni kell annak megállapítása érdekében, hogy a megfigyelő felé forduló felületük lapos-e.	x	
69.	Részletezettségi szint	Fokozott részletezettségi szint esetén valóság-hű tárgyak szerepelnek, bár a formák és felületek egyszerűsített módon jelennek meg.	Egy saját vízi jármű halad egy tetszőlegesen kiválasztott működési területen. Értékelhető mozgó tárgyakat kell használni. Ezek megjelenésének életszerűnek kell lennie.	x	
70.	A fények és nappali jelzések beállítása	A megjelenített fények és jelzések külön-külön kapcsolhatók, azaz az összes fényt és jelzést külön tárolják az adatbázisban, és a valódi vízi járműre vonatkozó követelmények szerint, valamint a használt vízi járműre vonatkozó szabályoknak megfelelően helyezik el.	Egy közlekedésben részt vevő vízi jármű közvetlen közelében saját vízi járművet használnak bármelyik gyakorlóterületen. Amennyire lehetséges, a kezelő mindenféle nappali jelzést és közlekedési fényt állít be a közlekedésben részt vevő vízi jármű fedélzetén. Ha a szimulátor lehetővé teszi, a közlekedésben részt vevő vízi jármű helyett egy második saját vízi járművet kell használni. A második saját vízi járművön szintén mindenféle fényjelet és nappali jelzést kell beállítani. Az első vízi jármű kormányvezérlő-állásában ellenőrizni kell, hogy mely fényjelek és nappali jelzések láthatók mindkét másik vízi járművön.	x	
71.	Nappali/éjszakai modellek	A fényforrások bizonyos jellemzők szerint villoghatnak.	Egy saját vízi jármű hajózik egy működési területen. A szimulációs időpont 24:00 óra. Minden értékelhető mozgó tárgyat használni kell. Amennyire lehetséges, a kezelő bekapcsolja a tárgyra felszerelt összes rendelkezésre álló fényforrást szemrevételezés céljából.	x	
72.	Radarvisszaverő-képesség	A radarképen lévő visszhangnak életszerűnek és a látószögtől függőnek kell lennie.	Ellenőrizni kell, hogy a visszatükröző tárgyak valóság-hű visszhangot mutatnak-e.	x	x

73.	A hullámok és a csapadék okozta visszatükröződések	A rendszer tárolja a tipikus hullámmintákhoz tartozó tengeri állapot visszhangokat, a tengeri állapotszintek tartományára is kiterjedően. A csapadékok okozta visszaverődések megjelenítése valóságként történik.	A tengeri állapot visszhangokat különböző hullámmagasságok és -irányok beállításával kell vizsgálni. A csapadékok okozta visszaverődéseket ellenőrizni kell.	x	x
74.	Hullámok	A tenger állapotát és a hullámok irányát be lehet állítani; a vízi jármű valóságként mozog.	Meg kell vizsgálni, hogy a vízi jármű mozgása a tenger állapotának megfelelően változik-e. A hullámok irányának és magasságának láthatónak kell lennie.	x	
75.	Csapadék	Minden időjárási körülmény (korlátozott látási viszonyok, csapadék, a villámlás és a felhőképződés kivételével) rendelkezésre áll, összefüggő képet eredményezve.	Szemrevételezéssel ellenőrizni kell, hogy a látási viszonyok korlátozása megvalósítható-e.	x	
76.	Térkép-megjelenítések	A belvízi ECDIS rendszernek információs módban meg kell felelnie az Európai Unió vagy a Rajnai Hajózási Központi Bizottság által közzétett legutóbbi szabvány követelményeinek (a Bizottság 909/2013/EU végrehajtási rendelete vagy a CCNR Belvízi ECDIS kiadványának 2.3-as vagy frissített kiadása).	Ellenőrizni kell, hogy az ECDIS szoftver tanúsítása megtörtént-e, és a rendszer belvízi elektronikus hajózási térképet használ-e.	x	
77.	Mértékegységek	A szimulátor az európai belvízi hajózásban alkalmazott mértékegységeket használja (km, km/h).	A megjelenített mértékegységeket ki kell értékelni.	x	x
78.	Nyelvi beállítások	A vizsga nyelvét és/vagy az angol nyelvet kell alkalmazni	A műszerek nyelvét ellenőrizni kell.	x	x
79.	A gyakorlatok mennyisége	Lehetőséget kell biztosítani, hogy különböző gyakorlatokat lehessen létrehozni, menteni és futtatni, amelyeknek futás közben módosíthatóknak kell lenniük.	Különböző műveleteket kell végrehajtani.	x	x
80.	Saját vízi járművek mennyisége	Minden egyes hídhoz egy másik vízi járművet lehet betölteni.	Különböző gyakorlatok bemutatása több híddal (adott esetben).	x	
81.	Adatok tárolása	Minden olyan szimulációs értéket tárolni kell, amely szükséges a szimuláció visszajátszásához, beleértve a vizsgáló teljesítményéről készült videofelvételt és hangfelvételt is.	Elindítanak egy szimulációt, és elvégzik az adattárolást. A szimulációt újra betöltik és felülvizsgálják annak megállapítása érdekében, hogy az összes releváns adat rendelkezésre áll-e a rögzített szimulációs futtatásból.	x	x
82.	A megjelenített vizsga tárolása	Lehetőséget kell biztosítani a visszajátszásra a kezelőhelyiségben vagy egy eligazító állomáson. A rádiós	A gyakorlatot vissza kell játszani.	x	x

		kommunikációnak hangrögzíthetőnek kell lennie.			
--	--	---	--	--	--

3.1. A cél vízi járművet teljes mértékben a szimulátor irányítja, és mozgása sokkal egyszerűbb lehet, mint egy saját vízi járműé.

3.2. A saját vízi jármű olyan objektum a szimulátorban, amelyet teljes egészében ember irányít, és amely vizuálisan megjeleníti a szituációt.